

Quo magis. q̄to magis. Tuetur. aspicit. Hoc mi-
nus. tanto minus est compos mentis. Admotum
appulsum. Et una. & simul cum exclamatione.

Ad ceyca. ad ceycis. cadatur. Moles. murus ma-
ximus: quo portus ab undarum incurfu tutus red-
debat. Quæ prædelassat. lassos ac debiles reddit
anteq̄ in portum perueniant. Insilit huc. illuc. in
illam molem manu factam. Potuisse. insilire. Vo-
labat. iam enim in auem fuerat conuersa. Stringe-
bat. radebat. leuiter attingebat. Dilectos artus. ama-
ta ceycis membra. Tollere. extollere. Alite. in
alites Obnoxius. subiectus. debitus. Perq̄ dies
placidos. alcyones: ut refert Plinius: foeticant bru-
ma: qui dies alcyonides uocantur placido mari per
eos & nauigabili: Siculo maxime. Faciunt autem sep-
tem ante brumam diebus nidos: & totidem sequen-
tibus pariunt. Quibus quidem quatuordecim die-
bus maxime tranquillatur mare. Vnde & Alcedo-
nia pro tranquillitate a Plauto in cassina accipiun-
tur: cum inquit: Tranquillum est. alcedonia sunt cir-
ca forum. nam ut scribit sextus: Alcedones ueteri-
bus latinis dictæ sunt: quæ a græcis alcyones uocan-
tur. & Alcedonia dies. qui Alcionides apellantur.
Sane Aristoteles in octauo de animalibus. Alcyonũ
duo esse genera ait. alterum uocale: quod arun-
dinibus insideat. alterum mutum paulo maiori
corpore. Plinius uero scribit Alcionem paulo pas-
sere esse ampliorem: colore cyaneo & subnigro. Di-
ctæ sunt alcyones: ut Ouidius putat ab Alcyone cey-
cis uxore. Vt alii ἀπὸ τοῦ κύειν εἰ τὴν ἄλι. Hoc est
a concipiendo in mari. Vt uero Hegesander in
commentariis narrat ab Alcyoneo gigante: cuius fi-
liæ fuerunt Phostonia Anche. Mechone. Alcippe.
Palene. Drimosterie. Que post patris mortem in
Canastræ promontorio in mare præcipitarant Am-
phitrite uero ipsas in aues cõmutauit quas ab Al-
cyoneo patre Alcyonas Vocarunt. Perq̄ dies pla-
cidos Septem. De numero quidem horum dierum
Variæ sunt antiquorum opiniones. Simonides nan-
q̄ in Pentachlis Vndecim esse ait: quod etiam Ari-
stoteles in libris de animalibus cõfirmat. Philocho-
rus at nouẽ esse scribit. Demagoras acrio Septẽ: cuius
opiniõi Oui. adhæret. Incubat alcyone. incubare
proprie dicuntur aues: dum oua fouent. Alcyone
autem & Alcyon dicitur. Pendentibus nidis. Alcyo-
num nidi admirationem habent: ut refert Plinius.
pilæ figura paululum eminentiores ore perq̄ angu-
sto. grandium spongiarum similitudine: intercidi
non queunt. frangantur ictu ualido: ut spuma ari-
da maris. nec undæ confingantur inuenitur. putat
ex spinis aculeatis. Tum uita tuta maris. nam ut
diximus: per quatuordecim illos dies. quibus foeti-
ficant Alcyones mare tranquillatur: id quod benigni-
tate æoli fieri ait poeta: ut commodum nepotibus
faciat. nam Alcyone. ut uidimus: æoli filia fuit.

Præstat. accommodat: actuum reddit æquor Al-
cyonum pullis:

Sed neq̄ pugnabo. nec te miserande relinqua.
Et tibi nunc saltem ueniã comes: inq̄ sepulchro
Si non urna: tamen iunget nos littera: si non
Ossibus ossa meis. at nomen nomine tangam.
Plura dolor prohibet: uerboq̄ iteruenit omni
Plangor: & attonito gemitus a corde trahitur.
Mane erat. egreditur tectis ad littus: & illum.
Mœsta locum repetit. de quo spectarat eũtem.
Dumq̄ moratur ibi: dũq̄ retinacula soluit.
Hoc mihi discedens dedit oscula littore dixit.
Dumq̄ notata oculis reminiscitur acta: fretũq̄
Prospicit: in liquida spatio distante tuetur
Nescio quid quasi corpus aqua. priõq̄ qd̄ illud
Esset erat dubiũ: postq̄ paulum appulit unda
Et quis aberat: corpus tamen esse liquebat.
Quis foret ignoras: q̄ naufragus: oie mota es:
Et tãq̄ ignoto lachrymas daret. heu miser inq̄
Quisq̄ es: & si qua e cõiunx tibi. fluctibus actũ
Fit proprius corpus: quod quo magis illa tuet:
Hoc minus & minus e mētis. iã iãq̄ propinquæ
Admotum terræ: iam quod cognoscere posses:
Cernit. erat coniunx. ille est exclamat: & una
Ora. comas. ueste lacerat: tendensq̄ trementes
Ad ceyca manus. sic o carissime coniunx.
Sic ad me miserande redis: ait. adiacet undis
Facta manu moles: q̄ primas æquoris undas
Frangit: & incurfus quæ prædelassat aq̄arum.
Insilit huc: mirumq̄ iuit potuisse uolabat.
Percutiensq̄ leuem modo natis aera pennis:
Stringebat summas ales miserabilis undas.
Dũq̄ uolat mœsto similem plenumq̄ queræle
Ora dedere sonum tenui crepitantia rostro.
Vt uero tetigit mutum & sine sanguine corpus:
Dilectos artus amplexa recentibus alis:
Frigida nequicq̄ duro dedit oscula rostro.
Senserit hoc ceyx: an uultum motibus undæ
Tollere sit uisus: populus dubitabat. at ille
Senserat: & tandem superis miseratibus ambo
Alite mutantur. fatis obnoxius iisdem
Tũc quoq̄ māsit amor: nec cõiugale solutũ est
Fœdus in alitibus. coeunt: fiuntq̄ parentes:
Perq̄ dies placidos hyberno tempore septem
Incubat alcyone pendentibus æquore nidis.
Tum uia tuta maris. uentos custodit: & arce:
Aeolus egressu: præstatq̄ nepotibus æquor.

Hos aliquis senior circum freta lata uolantes
 Spectat; & ad finem seruos laudat amores.
 Proximus aut idem: si fors tulit: hic quoque dixit
 Quae mare carpente substrictaque crura gerente
 Aspicias: ostendens spatiosum in guttura mergum:
 Regia progenies: & si descendere ad ipsum
 Ordine perpetuo quaeris: sunt huius origo
 Illus & assaracus: raptusque ioui ganymedes:
 Laomedonque senex: priamusque nouissima troiae
 Tempora sortitus. frater fuit hectoris iste:
 Qui nisi sensisset prima noua fata iuuenta:
 Forsitan inferius non hectoris nomen haberet:
 Quauis est illum proles enixa dymantis:
 Aesacon umbrosa furtim peperisse sub ida
 Fertur alyxothoe gracili conata bicorni.
 Oderat hic urbes: nitidaque remotus ab aula
 Secretos montes & in ambitiosa colebat
 Rura: nec iliacos coetus nisi rarus adibat.
 Non agreste tamen nec inexpugnabile amori
 Pectus habens, siluas captata saepe per omnes
 Aspicit eperien patria cebrinida ripa
 Iniectos humeris siccantem sole capillos.
 Visa fugit nympha: ueluti perterrita fuluum
 Cerua lupum: longaque lacu deprensa relicto
 Accipitrem fluuiialis anas: quam troius heros
 Insequitur: celeremque metu celer urget amore.
 Ecce latens herba coluber fugientis adunco
 Dente pedem strinxit: uirusque in corpore liquit
 Cum uita suppressa fuga est. amplectitur amens
 Exanimen: clamatque piget, piget esse secutum.
 Sed non hoc timui, nec erat mihi uincere tanti.
 Perdidimus miseram nos te duo. uulnus ab aegre
 A me causa data est, ego sum sceleratior illo.
 Qui tibi morte mea mortis solatia mittam.
 Dixit: & escopulo: quem rauca subederat unda:
 Decidit in pontum, thetys miserata cadentem
 Molliter excepit: nantemque per aquora penis
 Textit: & optata non est data copia mortis.
 Indignatur amans inuitum uiuere cogi:
 Obstarique animam misera de sede uolenti
 Exire: utque nouas humeris assumpserat alas
 Subuolat: atque iterum corpus super aquora mittit.
 Pluma leuat casus, furit aesacus: inque profundum
 Pronus abit: letique uiam sine fine retemptat.

Hos aliquis senior. Aesacus priami filius ex Alyxothoe nymphea cum amore eperies nymphea captus eam fugientem persequeretur in causa fuit. ut illa periret. nam inter fugiendum a serpente ista interiit: tantoque dolore aesacon affecit: ut moriturus escopulo se in mare praecipitavit. Quem thetys miserata in mergum transmouit. Ille uero indignatus quod mori non potuerit. se mergere nunquam desistit. Unde & mergus a saepius se mergendo a latinis est dictus.

Proximus aut idem si fors tulit. hoc est aliquis proximus: aut forte idem senior. Substricta crura. subtilia. longaque. Sunt huius origo illus & Assaracus. Illus & Assaracus & Ganymedes filii fuerunt Troiae Troianorum regis. Laomedon uero Ili fuit filius: ac priami pater: ut cum ex aliis permultis: tum ex Homero aperte colligitur. Procles dymantis. hecuba: quam dymantis filiam fuisse scribit homerus. Eurypides vero Cissei thracum regis. Alyxothoe nymphea fuit: ex qua priamus aesacon suscepit. Conata nixa & haerens. Gracili bicorni. bicorni instrumentum est rusticum. Captatam. quam saepe capere temptauerat. Eperien cebrinida. Cebrinis fluuii ignobilis filiam. unde etiam: ut herodianus scribit: Cebrinia urbs & regio Troadis fuit cognominata: Longe lacu relicto. scite. nam in lacu capi non possunt: cum aduolante accipitre se mergant: ut iis qui illud aucupio delectantur est notum. Lacu. gurgite. Fluuiialis anas fluuios incolens. Urget impellit. Coluber. serpens. Strinxit. percussit. Virus uenenum. Suppressa. repressa. Nec erat mihi uincere. tanti. ut tu perires intelligamus. Nos duo ego & serpens. Subederat. subroserat. Decidit in pontum. sic quidem etiam legi potest. Sed deiicit forsitan elegantius legeretur: ut intelligamus. Aesacum ipsum se in mare praecipitasse. Copia mortis. facultas moriendi. Misera de sede. de misero corpore. Subuolat. sursum uolat. Super aquora. in mare. Furit indignatur. Pronus. in caput. eleganter autem mergi naturam poeta describit.

Aesacus
 in
 mergum

Fecit amor maclem. amor quem. morte finire cupiebat: illum fecit macilentum. Longa internodia crurum. Internodium id dicitur spatii: quod est inter duos nodos. Nodosa autem crura. mergus habere uidentur. Nomenq; manet. a mergendo nanq; mergus a latinis fuit denominatus.

Raphaelis Regii in duodecimum metamorphoseos

Ouidii librum enarrationes.

Nescius assumptis. Quae tempore belli troianifatae sunt metamorphoseis; hoc libro fere descripto poeta. ac primū draconis q pullos cū matre apud aulidem spectatibus græcis deuorauit: perspicue ex ponit. Nā cū mille græcorum helenam repetentiū naues ad Aulidem cōuenissent: ac Ioui sacrificare græci uellent: ecce serpens platanū aræ imminētē ascendit ac primū pullos octo qui adhuc in nido erāt: deinde circūuolātē matrē deuorauit: qd̄ quidē cū alii admirarētur: Calchas ex eo collegit bellū nouē ānos duraturū: ac de cimo demū anno troiā captū iri. Cæterū serpens ille ad perpetuā rei memoriā in saxū a diis fuit cōmutatus. Nescius assumptis. more suo poeta cōcinne & librū libro cōnectit: & quæda p̄narrat: quo cōmodius quā dixit: draconis metamorphosin in saxū exponat. Tumulo quoq; nomē hēnti. Cenotaphio in quo nomē sine corpore erat inscriptū. Inferias dederat. sacrificia fecerat. nā inferiæ dicantur ea sacrificia: quæ inferis & mortuis fiunt. hæc at̄ a poeta narratur ut hunc librū cū supiore aptius cōnectat.

Paridis præsentia. periphrasis est. Paris enī defuit exequiis æfaci fratris. Nam in græciam ad rapiendā helenā nauigarat quam Venus ipsi pollicita erat. cū uidetur sup̄ triū deatū pulchritudine Iunonis. Paladis & Veneris pro Venere ipsa Sententiā tulit: ut in laudatione Helenes Isocrates narrat: orta nanq; intus illas deas contentione de pulchritudine Alexander qui paris fuit cognominatus priami filius iudex fuit constitutus cui qd̄ cū Iuno polliceretur se totius Asiæ regnū concessurā. Pallas uero ipsū inuictū in bellis effecturā. Venus aut̄ Helenā mulierū omniū pulcherrimā: pro Venere ut helenā potiretur iudicauit. Postmodo. postea. Longū bellū. decem nanq; annos durauit. Cum coniuge. helenā. Commune gentis pelasgæ. concilium totius græciæ. Inuia. in nauigabilia. Aulide piscosa. aulis urbs est bæotiae chalcidi finitima: ab Aulide Euonymi filii Cephisi filia cognominata. Piscosa. piscibus abundante. Tenuisset. retinuisset. remorata fuisset. Incanduit. calefacta fuit. Ceruleum draconem. nigrum. Quæ stabat proxima. quæ imminebat sacrificiis cœptis. Thestorides. calchas thestoris filius. Circum sua damna. circū sua pignora. quæ cum maximo suo damno deuorati a dracone uidebat. Atq; nouem uolucres. ordo est & sensus. Atq; calchas digere & distribuit nouē uolucres & aues in nouem belli annos. Permanet aoniis. Agamemnon ad bellum troianum proficiscens: cum apud aulidem reliquos græciæ principes expectaret: imprudens dianæ ceruam occidit. quare dea irata in tantam tempestatem mare excitauit: ut græcorum classis inde discedere non posset. cum autē etiam peste laborarent: consultus calchas respondit: dianæ iram agamemnonio sanguine esse placandam.

Fecit amor maciem. longa internodia crurum,
Longa manet ceruix. caput est a corpore lōge.
Aequor amat: nomēq; manet: qa mergitur illo

P. Ouidii Nasonis metamorpho. liber. xii.

Nescius assumptis priāus pariter æfaci alis
Viuerē: lugebat: tumulo quoq; nomen habenti
Inferias dederat cum fratribus hector inanes.
Defuit officio paridis præsentia tristi:

Postmodo qui rapta longum cū cōiuge bellū
Attulit in patriam: coniurataq; sequuntur
Mille rates: gentisq; simul commune pelasgæ:
Nec dilata foret uindicta: nisi æquora sæui
Inuia fecissent uenti: bæotaque tellus
Aulide piscosa puppes tenuisset ituras.
Hic patrio de more ioui cum sacra parassent:
Ut uetus accensis incanduit ignibus ara:
Serpere ceruleum danai uidere draconem
In platanū: cœptis quæ stabat proxima sacris,
Nidus erat uolucrū bis q̄ttuor arbore summa:
Quas simul & matrē circū sua dāna uolātē
Corripuit serpens: auida q; recondidit aluo.
Obstupere omnes. at ueri prouidus augur
Thestorides uincemus ait. gaudet e pelasgi.
Troia cadet. sed erit nostri mora lōga laboris.
Atque nouem uolucres in belli digere annos.
Ille ut erat uirides amplexus in arbore ramos:
Fit lapis: & seruat setpentis imagine saxum.
Permanet aoniis nereus uiolentus in undis:
Bellaque nō transfert: & sunt qui parcere troia
Neptunum credant: quia mœnia fecerat urbis.

Serpēs
in saxū

Iphige
nia in
ceruam

At non thestorides, neq; enim nescitue tacetue
 Sanguine uirgineo placandam uirginis iram
 Esse deæ, postq; pietatem publica causa
 Rexq; patrem uicit: castumq; datura cruorem
 Flentibus ante aram stetit iphigenia ministris:
 Victa dea est: nubemq; oculis obiecit: & inter
 Officium turbamq; sacri uocemq; precantum
 Supposita fertur mutasse mycenida cerua,
 Ergo ubi qua decuit: lenita est cæde diana:
 Et pariter phœbes, pariter maris ira recessit:
 Accipiunt uentos a tergo mille carinæ.
 Multaq; perpeffæ phrygia potiuntur harena.
 Orbe locus medio est inter terrasq; fretumq;
 Cælestesq; plagas triplicis confinia mundi:
 Vnde quod est usq;: quis regionibus absit:
 Inspicit: penetratq; cauas uox omnis ad aures,
 Fama tenet: summaq; domū sibi legit in arce,
 Innumerofq; aditus ac mille foramina tectis
 Addidit: & nullus inclusit limina portis.
 Nocte dieq; patet, tota est ex ære sonanti:
 Tota fremit: uocesq; refert: iteratq; qd' audit,
 Nulla quies intus: nullaq; silentia parte:
 Nec tñ est clamor, sed parua murmura uocis:
 Quælia depelagi si quis procul audiat undis
 Esse solent qualemue sonum cum iupiter atras
 Incepuit nubes: extrema tonitrua reddunt.
 Atria turba tenet, ueniunt leue uulgus: euntq;
 Mixtaq; cum ueris passim commeta uagantur
 Milia rumorum: confusaq; uerba uoluant,
 Equibus hi uacuas implent sermonibus aures,
 Hi narrata ferunt: alio: mensuraq; ficti
 Crescit: & auditis aliquid nouus adiicit auctor,
 Illic credulitas, illic temerarius error:
 Vanaq; læticia est: consternatiq; timores:
 Seditioq; recens: dubioq; auctore susurri,
 Ipsa quid in cælo rerum pelagoq; geratur:
 Et tellure uidet: totumq; inquit in orbem,
 Fecerat hæc notum: graias cum milite forti
 Aduentare rates, neq; inexpectatus in armis
 Hostis adest: phibentq; aditus: littusq; tuetur
 Troes: & hectorea primus fataliter hasta
 Protefilæ cadis commissaq; prælia magno
 Stant danais: fortesq; aiæ, nec cognitus hector,
 Nec phryges exiguo qd' achæica dextera possit
 Sanguine senserunt, & iam signata rubebant

Tandem igitur agamennonis quoq; consensu ad-
 ducta iphigenia ad aras ut immolaretur: a diana di-
 citur fuisse sacerdoti subrepta: ac illius loco cerua
 supposita. Bellaq; non transfert, e græcia ad troi-
 iam. Quia moenia fecerat urbis. Nam una cum
 Apolline muros urbis troiæ ædificauit Neptunus.
 Neque enim nescitue tacetue, hoc est, & scit & ait
 uirginis sanguine dianam esse placandam. Virgi-
 nis deæ, dianæ. Publica cau a publica utilitas.
 Rexq; patrem, hoc est, officium regis pietatem
 expugnant. Mycenida, Iphigeniam, mycenæam.
 Mycenæ autem urbs est Peloponesi: a Mycenæo
 Spartonis filio: ac phoronei fratre dicta. Ergo ubi,
 ut cygni neptuni filii: cuius corpus nulla ex parte
 poterat uulnerari: metamorphosin cum superiore
 cōnectat poeta: multa prænarat, ac primum famæ
 aulam describit: deinde aductum græcorum ad lit-
 tus troianum, tum Protefilai cædem: qui primus
 egredi in littus troianum ausus ab hectore fuit iter
 factus. Phœbes, dianæ. A tergo, a puppi. Phry-
 gia hatena, littore troiano. Orbe locus medio, fa-
 mæ ædium elegans descriptio. Triplicis mundi,
 in tris partes diuisi, Cælum, mare, & terram, siue tri-
 bus partibus constantis, cælo, aqua, & terra. Usq;
 aliquo in loco. Absit, distet. Regionibus, regio-
 num multarum spatio. Fama tenet, habitat famā
 autem incorpoream: tanq; corpus habetem descri-
 bit. Legit, elegit. Summa in arce, in arcis sum-
 mitate. Innumeros aditus, innumerabiles & infi-
 nitos ingressus. Et nullis inclusit limina portis,
 ianuas ædium famæ semper ait patere: nec unq; clu-
 di cum nullæ insunt: Qualia depelagi, qualia in-
 quit esse solent murmura ab undis pelagi uenien-
 tia. Incepuit, crepare & strepere fecit. Commē-
 ta, ficta sic Verg. Tam ficti prauiq; renax q; nuncia ue-
 ri. Confusa, obscura: quæ difficulter percipi pos-
 sunt. Vacuas aures, ociosas. Illic credulitas, famæ
 comites enumerat poeta. Consternatiq; timores
 ab effectu, q; consternatos atq; perturbatos homi-
 nes reddant. Seditioq; recens, nouus tumultus.
 Susurri, murmura. Ipsa quid in cælo, fama in-
 quit omnia quæcunq; in mundo aguntur uidet.
 In totum orbem, de iis quæ in toto orbe agun-
 tur. Fecerat hæc notum, uulgauerat. Hostis ad-
 est, hostes adueniunt. Fataliter, ex factorum lege.
 Protefilæ cadis, protefilæus Isiphyli fuit filius: ac
 Laodomæ Acasti filie maritus: qui græcorum pri-
 mus in littus troianum egredi ausus: ab hectore fu-
 it interfectus. Stant magno, constant, quia fortissi-
 mum uirum amiserunt. Fortesq; animæ, constant,
 uerbum est subaudiendum. Nec cognitus hector,
 constat magno, subaudiatur, est eni ordo & sensus:
 & hector non cognitus magno constat græcis. Si
 enim cognitus fuisset: facile illum uitasset Protefila-
 us. Achæica dextera, græcorum iures: quauis
 ad achillem & aiacē alludere uideatur: qui multos
 ex troianis interfecerunt. Signata, infecta sangu-
 ne subaudiatur.

Famæ
 ædium
 descri-
 ptio

Prote-
 filai cæ-
 des

Proles neptunia cygnus: tandē ad cygni metamorphosin id quod a principio libri intendebat poeta peruenit. Nam Cygnus neptuni filius: quod dono patris nullo ferro posset uulnerari: achillis impetum expectare ausus est: a quo saepius hasta frustra percussus: cū ferri acies corpore illius retunderetur: tandem correptus & strangulatus est. quem cum achilles spoliare uellet: arma sine corpore fuisse relicta animaduertit. nā pater neptunus illum in auē cygnum iā cōmutat: Stabat. erectus erat. Peliacæ cuspidis. pelias hasta achillis di-

cygnus
in auē

sta est: a pelio monte: ex quo fuerat recisa. unde peliacus declinatur. Equos præfios. colla canentia. hoc est pressa & onerata iugo colla albentia habentes. est eni synegdoche: maxime huic poete familiaris. Haftenus æacides. locutus est subaudiatur.

Vt hebeti. tanq̄ hebeti & obruso: nō autē acuto.

Cassis. galea. Caua parma. cōcauum scutū. Decor. pulchritudo. ornamentū. Mars quoq; ob hoc. propter decorem: ut ornatus uideatur: non autem ut protegatur: Indistinctus. inuulneratus. Est ali quid. modeste genus suam ostendat cygnus: ac matris achillis anteposit. Nereide. thetide nympha nereii filia. Sed qui nereaque ex eo subaudiatur. est autem neptuni periphraasis: Terga nouena. nouē tergora & pelles. Decimo orbe. decimo tergore. Moratum est: retentum est: atq; remoratum.

Syncertumq; fuit. integrum. Apertum. nudatum: Et se præbentem. se hastæ opponentē. Distringere. uulnerare. Circo aperto. spaciofo. in circo aut uenationes exhibebantur. Phoeniceas uestes. purpureas: quibus maxime agrestes tauri in arena i. itabantur. Elusa. irrita & uana. Ergo. affectui & indignationi seruit hæc dictio ergo. Indignatur enim Achilles q̄ cygnus acuta hastæ cus-pide uulnerari non possit: Cum maxima uero indignatione in dextrâ suâ debilitatem causam refert.

Lyrnesia mœnia. Lyrnesus urbs troadis: quam græci diripuerūt: Vndeq; Briseida rapuit Achilles.

Solus e. hionias. corrupte quidem sic legitur eorum culpa: qui sibi omnia permittunt in his in uertendis: quæ in priscis exemplaribus descripta non percipiunt. Cum enim quainam Ouidius Aetionias thebas uocaret: minus intelligerent homines & imperiti & temerarii: nō solum aetionias in echi-onias inuerterunt: sed hoc quoq; nomen Solus ex commodo suo ascripserunt: ignorantes echi-onias thebas in bæotia esse: quæ pro græcis contra troianos steterunt: ut aperte in secundo iliados narrat homerus. quas autem se iactat expugnasse. Achilles in Cilicia sunt: aetionia dictæ ab aetione Andromaches patre: quem ab Achille interfectum thebenq; urbem Ciliciæ excelsam fuisse depopulatam apud homerum Andromache ipsa conqueritur. Thebæ autem multarum urbium est nomen. Si quidem & in ægypto & in bæotia: & in Cilicia: & in Syria & in Ionia iuxta miletum: & in attica: & in thessalia Phthiotide & in Italia thebæ fuerunt. Thebæ sane Ciliciæ pro troianis contra græcos arma sumpserunt. Purpureus caycus. fluuius est Mysiæ caycus: q̄ regionem græci deuastarunt: ne troianis ferre auxilium posset. Cæde populari. occisione populi sui.

Littora. iam leto proles neptunia cygnus

Mille uiros dederat. iam currus stabat achillis:

Totaq; peliacæ sternebat cuspidis ictu

Agmina: p̄q; acies aut cygnū aut hecōra q̄rēs:

Congreditur cygno. decimum dilatus in annū

Hector erat. tum colla iugo canentia presios

Exhortatus equos currum direxit in hostem.

Concutiensq; iuis uibrantia tela lacertis:

Quisquis es o iuuenis dixit: solamen habeto

Mortis ab æmonio quod sis iugulatus achille.

Haftenus æacides. uocē grauis hasta secuta est.

Sed q̄q̄ certa nullus fuit error in hasta:

Nil tamen emissi profecit acumine ferri.

Vtq; hebeti pectus tantūmodo contudit ictu.

Nate dea (nam te fama prænouimus) inquit

Ille: quid a nobis uulnus miraris abesse?

(Mirabatur enim) non hæc quæ cernis equinis

Fulua iubis cassis. nec onus caua parma sinistra

Auxilio mihi sunt. decor est quæsitus ab istis.

Mars quoq; ob hoc cape arma solet. reouebit

Tegminis officiū tamē indistinctus abibo. (oc

Est aliquid non esse satum nereide: sed qui

Nereaq; & natas & totum temperat æquor.

Dixit: & hæsurum clypei curuamine telum

Misit in æacidē: quod & æs & proxima rumpit

Terga nouēa bou. decimo tñ orbe moratū est.

Excipit hoc heros. rursusq; trementia forri

Tela manu torsit. rursus uinc uulnere corpus

Synceramq; fuit. nec tertia cuspidis apertum

Et se præbentem ualuit distringere cygnum.

Haud secus exarsit: q̄ circo taurus aperto.

Cum sua terribili petit irritamina cornu

Phoeniceas uestes. elusaq; uulnera sentit.

Num tamen exciderit ferrum: cōsiderat hastæ

Hærebat ligno. manus est mea debilis ergo?

Quasq; ait ante habuit uires effudit in uno?

Nam certe ualuit: uel cum lyrnesia primum

Mœnia deiici: uel cum tenedonq; suoq;

Aetionias impleui sanguine thebas.

Vel cum purpureus populari cæde caycus

Flux
Hic
Et f
Dix
Mif
Lon
Qu
Ext
Atq
Vtr
Sic f
Inq
Inde
Qu
Vide
Vuln
Tum
Desi
Ense
Cern
Haud
Ter
Cede
Atto
Ante
Auer
Qu
Vi m
Tū cl
Vinc
Elidū
Erip
Arma
Cont
Hic la
Attul
Dum
Et uig
Festa
Pallad
Cuius
Et diis
Sacra
Discul
Cane

Fluxit: opusq; meæ bis sensit telephus hastæ:
 Hic quoq; tot cæsis: quorum per littus aceruos
 Et feci & uideo: ualuit mea dextra: ualetq;
 Dixit: & ante actis ueluti male crederet: hastam
 Misit in aduersum lycia de plebe meneten.
 Loricamq; simul subiectaque pectora rupit.
 Quo plâgète grauē moribūdo pectore terrā:
 Extrahit illud idem calido de uulnere telum.
 Atq; ait. hæc manus ē. hæc q̄ mō uicimus hastā
 Utar in hoc idem. sit in hoc precor exitus idē.
 Sic fatur. cygnumq; petit. nec fraxinus errat:
 Inq; humero sonuit non euitata sinistro.
 Inde uelut muro solidaque a caute repulsa est.
 Qua tamen ictus erat: signatū sanguine cygnū
 Viderat: & frustra fuerat gauisus achilles.
 Vulnus erat nullū. sanguis fuit ille meneta.
 Tum uero præceps curru fremebundus ab alto.
 Desilit. & nitido securum cominus hostem
 Ense petens parmam gladio galeamq; cauari
 Cernit: & in duro lædi quoq; corpore ferrū.
 Haud tulit ulterius. gladioq; aduersa reducto
 Ter quater ora uiri: capulo caua tempora pulsat
 Cedentemq; sequēs instat turbatque ruitq;
 Attonitoque negat requiē. pavor occupat illū.
 Ante oculosq; natant tenebræ retroque ferēti
 Auerfos passus medio lapis obstitit aruo:
 Quē super impulsum resupino corpe cygnū
 Vi multa uertit: terræque affixit achilles.
 Tū clypeo genibusq; premēs præcordia duris
 Vincla trahit galeæ: quæ presso subdita mento
 Elidūt fauces: & respiramen iterque
 Eripiunt animæ. uictum spoliare parabat
 Arma relicta uidet. corpus deus æquoris albam
 Contulit in uolucrem: cuius mō nomē hēbat.
 Hic labor. hæc requiē multorū pugna dierū.
 Attulit: & positis pars utraq; substitit armis.
 Dumq; uigil phrygios seruat custodia muros.
 Et uigil argolicas seruat custodia fossas:
 Festa dies aderat: qua cygni uictor achilles
 Pallada mactatæ placabat sanguine uaccæ:
 Cuius ut imposuit prosecta calentibus aris:
 Et diis acceptus penetrauit in æthera nidor:
 Sacra tulere suam. pars est data cætera mensis.
 Discubere toris proceres. & corpora tosta
 Cane replent: uinoq; leuant curasq; sitimq;.

Bis sensit Telephus. Telephus herculis fuit fili-
 us ex auge nymphæ: qui expositus a cerua dicitur
 fuisse educatus: robustusque effectus lyciis ipera-
 uit. sentiens autem pro troianis ab achille quidem
 in fœmore fuit uulneratus: sed a suis ptectus mor-
 tem effugit. Cum uero nulla remedia uulneri inue-
 nirentur: Apollo consultus respondit aliter nō pos-
 se sanari: nisi iterum se achilli præberet uulneradū.
 Quod cum fecisset: in columis euasit. hoc autē Plī-
 nius ad naturalem referens rationē ait. Ferrū natu-
 ram stipticā esse Ideoque medicos amplastris plaga-
 rum limaturam ferri adhibere solere. Vnde & achi-
 les inquit doctus a chitone per decussionem ferri
 Telephi uulnus dicitur curasse. Ante actis. cædi-
 bus ante factis. Plangente. percutiente. Utar in
 hoc idem. ego idem utar hasta eadem contra hunc
 cygnum. Fraxinus. fraxinea hasta. Non inui-
 tata a cygno qui nihil illa offendebar. Solida
 caute. solido lapide. Securus hostem. Cygnum
 nihil timentem: q̄a uulnerari nō poterat. Ferrū læ-
 di. retundi. Ter quater. sæpius. Cendentem. retro
 subintelligatur. Ruit. eruit. Tenebræ natant. uoli-
 tant. attonitus enim nihil prospicere poterat. Quē
 super. anastrophe est. super quē enim in soluta di-
 cimus oratione. Affixit terræ. prostrauit. Tra-
 hit. trahens stringit. Elidunt. comprimunt. Cō-
 tulit in uolucrem. conuertit in uolucrem non nouā
 sed in quā cygnus stheneli regis Lygurum filius
 casuphaethontis sine fine dolens fuerat comutatus
 ut in secundo poeta narrauit. Hic labor. descriptu-
 rus poeta duplicem cænei mutat. onē. nā ex fœmia
 in utrum: & ex uiro in auem esse transfiguratus: sa-
 crificia cōuiuiaque græcorum principum præliūq;
 Lapitharum cum centauris i pirithoi nuptiis præ-
 narrat. Fossas. castrorum. Prosecta. exta. Acce-
 ptus. gratus. Nidor. odor proprie tostarum carni-
 um. Sacra tulere suam. sacrificia habuere suam por-
 tionem. Toris. in lectis stratis nanq; tribus lectis
 antiqui. discunbebant. Tosta cane. nam heroes El-
 xis non uescebantur carnibus.

Cænei
 merāor
 pholeis

Cænis i
uirum

Multifori buxi, multa foramina habentis, hæc autem oblectamenta ociosorum & delicatorum sint: non fortium atque bellicosorum. Virtus, fortitudo: Exhausta, expugnata: ac superata. Inuictusque a uulnere erat, insuperabile atque expers uulneris erat. Terebat, hebetabat, retundebat. Forabilis, penetrabilis. Perrhæbum cænea uidi, Cænis elathei lapythæ filia fuit: cui neptunus cum uim intulisset: copiam fecit, ut quid quid uellet peteret. Se enim omnino concessurum. Puella ut uir innumerabilis efficeretur petiit. Id illi benigne prestitit neptunus: Cænisque uocatus nulli deorum neque sacrificabat: neque supplicabat. Sed suæ dumtaxat hæstæ: cui etiam peregrinos ad se uenientes sacrificare cogebat. Quia in pietate irâ iouis in se concitauit. Nam in pugna a centauris in nuptiis Pirithoi excitata: multos hostium cum interfecisset: neque ipse cuiusque ferro uulnerari posset a centauris tandem coniectis arboribus fuit oppressus in aquamque neptuno transmutatus. Perrhæbum, perrhæbus urbs est thessaliæ unde perrhæbus & perrhæbus nomē gentile declinatur: cuius nominis cum prima syllaba sit breuis: duplicato, a poeta producta est. Inclytus, præclarus. Othryn, mons est thessaliæ othys notissimus. Voluntas audire, figura est græca, uam audiendi latine dicitur.

Cur in contraria uersus, ex femina in marē. Si uictus ab ullo est, bene dubitat achilles: an ab ullo sit uictus Cæneus: cum inuulnerabilis esset. Quāuis obstet mihi, quāuis inquit Nestor memoriam meam senectus impediatur: multorumque sim oblitus: plura tamen recordor. Pulchre autem senis decorum seruatur, nam & ætatem excusat Nestor & se iactat: id quod senili ætati peculiare esse horatio tradit. Nunc tertia uiuitur ætas, poetica licentia hoc uerbum uiuipassiuum effectum esse uidetur, ætatē uero pro sæculo posuit poeta, nam sæculum centum annorum spatium comprehendit. Multaque me fugiant: multorum sim oblitus. Proles eleteia, Elathei filia.

Thessalidum, thassalarum, patronymica nanque forma pro possessiua est posita. Tibi enim popularis achille, ex eodem quo o tu Achille populo fuit.

Multorum frustra uotis, nulli enim unquam nubere uoluit. Tue matris, thætidis. Secretaque littora carpens, per secreta littora ambulās. Aquo rei dei, neptuni: Ita fama ferebat, sic dicebatur ab omnibus Cænim a neptuno fuisse comprehensam.

Sin tua uota licet, hoc est secure potes omnia quæcunque uis optare, nullam enim enim ferēs repulsam. Secura repulsæ, nullam timētia repulsam.

Quid uoueas, quid optes. Magnum facit hæc iniuria uotum, hæc iniuria inquit qua mihi uirginitatem eripuisti: effecit: ut magna petere possim

Non illos citharæ, non illos carmina uocū,
Longaque multifori delectabat tibia buxi:
Sed noctē sermone trahāt: uirtusque loquēdi
Materia est, pugnam referūt hostisque suæque:
Inque uices adita atque exhausta pericula sæpe
Comemorare iuuat, quid enim loqueret achilles
Aut quod apud magnū potius loqueretur achille
Proxima præcipue domito uictoria cygno
In sermone fuit, uisum mirabile cunctis:
Quod iuuenis corpus nullo penetrabile telos
Inuictusque a uulnere erat ferrumque terebat.
Hoc ipse æacides, hoc mirabantur achiui:
Cum sic nestor ait: uestro fuit unicus æuo
Contemptor ferri: nulloque forabilis ictu
Cygnum, at ipse olim patientē uulnera mille
Corpore non læso perrhæbū cænea uidi:
Cænea perrhæbū: qui factis inclytus othryn
Incoluit: quoque id mirum magis esset in illo:
Fœmina natus erat, monstri nouitate mouēt
Quisquis adest: narretque rogāt: quos iter achilles
Dic age (nam cunctis eadem est audire uoluntas)
O facunde senex, æui prudentia nostri:
Quis fuerit cæneus, cur in contraria uersus,
Qua tibi militia, cuius certamine pugnae
Cognitus, a quo sit uictus: si uictus ab ullo est,
Tum senior, quis obstet mihi tarda uetustas
Multaque me fugiant primis spectata sub annis
Plura tamē memini, nec quæ magis hæreat ulla
Pectore res nostro est inter bellicue domusque
Acta tot, ac si quæ potuit spatiosa senectus
Spectatorem operum multorum reddere: uixi
Annos bis centum, nunc tertia uiuitur ætas,
Clara decore fuit proles eleteia cænis
Thessalidū uirgo pulcherrima: perque propinquas
Perque tuas urbes (tibi enim popularis achille)
Multorum frustra uotis optata procorum
Temptasset peleus thalamos quoque forsitan illos
Sed iam aut contigerant illi connubia matris:
Aut fuerat promissa tuæ, nec cænis in ullos,
Denupsit thalamos: secretaque littora carpens
Aequorei uim passa dei est, ita fama ferebat,
Utque noua ueneris neptunus gaudia cepit:
Sint tua uota licet dixit secura repulsæ,
Elige quid uoueas, eadem quoque fama ferebat,
Magnum: cænis ait: facit hæc iniuria uotum:

Tale pati iam posse nihil. da foemina ne sint
 Omnia praestiteris. grauiore nouissima dixit
 Verba sono: poteratq; uiri uox illa uideri:
 Sicut erat. nam iam uoto deus æquoris alti
 Annuerat: dederatq; super: ne saucius ullis
 Vulneribus fieri: forroue occubere posset.
 Munere lætus abit: studiisq; uirilibus æuum
 Exigit atracides: peneiaq; arua pererrat.
 Duxerat hippodamen audaci ixyone natus:
 Nubigenasq; feros positus ex ordine mensis
 Arboribus recto discubere iusserat antro.
 Aemonii proceres aderant. aderamus & ipsi
 Festaq; confusa resonabat regia turba.
 Ecce canunt hymenæo. & ignibus atria fumant.
 Cinctaque adest uirgo matrūq; nurūq; caterua
 Præsignis facie. felicem diximus illa
 Coniuge pirithoū: quod pene sefellimus omē.
 Nam tibi saeuorum saeuissime centaurorum
 Euryte quam uino pectus: tam uirgine uisa
 Ardet: & ebrietas geminata libidine regnat
 Protinus euersæ turbant conuiuia mensæ:
 Raptaturq; comis per uī noua nupta præhēsis
 Eurytus hippodamē. alii quā quisq; probabat:
 Aut poterat: rapiunt: captæq; erat urbis imago
 Foemineo clamore sonat domus. ocius omnes
 Euryte pulsat: ait: qui me uiuente laceffas
 Surgimus: & primus: quæ te uecordia theseus
 Piritho um. uiolascq; duos ignarus in uno?
 Neue ea magnāim⁹ frustra mēorauerit heros:
 Sūmouet istantes: raptamq; furētibus aufert
 Ille nihil contra. neq; enim defendere uerbis
 Talia facta potest. sed uindictis ora proteruis
 Insequitur manibus: generosaq; pectora pulsat.
 Forte fuit iuxta signis extantibus asper
 Antiquus crater: quē uastum uastior ipse
 Sustulit ægides: aduersaque misit in ora.
 Sanguinis ille globos pariter cerebrūq; merūq;
 Vulnere & ore uomens madida supinus harēa
 Calcitrat. ardescunt germani cæde bimembres:
 Certatimq; oēs uno ore arma arma loquuntur.
 Vina dabant animos: & prima pocula pugna
 Missa uolant: fragiles q; cadi curuiq; lebetes:
 Res epulis quondā. nunc bello & cædib⁹ aptæ
 Primus ophionides amycus penetralia donis
 Haud timuit spoliare suis. & primus ab æde

Nihil tale. talem uiolentiam ne pati posset conce
 de. Omnia prestiteris omnia mihi uidebaris pre
 stitisse. Grauiore sono. maiore uoce: iam enim in
 marem fuerat conuersa: Marium enim uoces quā
 foeminarum solent esset grauiores. Annuerat uo
 to. concesserat id quod cupiebat. Dederatq; sup.
 in super concesserat. Atracides. atrax urbs est thes
 salia ab atrace Penei & buræ filio ædificata & deo
 minata: unde atracides declinatur & atracius. pa
 tronymicum autem pro possessio est positū Pe
 neia arua. p quæ peneus labitur: Duxerat hippo Piritho
 damen. pirithous ixxonis non ex nube: sed ex cō
 nuptiæ
 iuge filius hippodamiam uxorem duxit: ad cuius
 nuptias centauros lapythasq; inuitauit. sed centau
 ri in primisq; Eurytus uino calens uim nouæ nu
 ptæ afferre cū uellet: maximā excitauit pugnam: in
 qua cū multi utrinq; cecidissent: lapythæ tādē su
 periores euaserunt: Audaci ixyone: qui ausus ē
 de stupro interpellare iunonem: quæ ei nubem si
 bi similem obiecit: ex qua centauri nati esse ferun
 tur: caput quidem humanū reliqua uero membra
 equina habentes. Quod quidem cum fieri nō pos
 sit idcirco fictum ē ut palæphatus narrat: quod ixy
 one in thessalia regnate taurorū grex in pelio mō
 te ferus est effectus quibus quidē nō solum mōtes
 infestabantur: sed culta quoq; loca deuastabantur.
 Qua re motus ixyon multas pecunias iis propo
 suit qui feros illos tauros caperent. Iuuenes igitur
 quidam ad radices pelii Montis habitantes in ui
 co quæ nephele idest nubes uocabatur. cœperunt
 ita docere equos ut sessorē paterentur. Antea nāq;
 equitare nesciebāt: Verum curribus solum uteban
 tur. Ita singulos equos cū ascendissent in tauros i
 petum fecerunt iaculisq; uulnerates tandem inter
 fecerūt. Vnde etiam centauri iuuenes illi fuerūt de
 nominati ἀπὸ τοῦ κένταυ τοῦ τᾶύρου: hoc est a stimulandis & uulnerandis bobus. Nul
 lā quippe tauri pars centauris inest. figura uero ho
 minis & equi esse uidetur ex eo quod primi ascen
 dere equos cœperunt: Acceptis autē ab ixyone pe
 cuniis adeo superbi sunt effecti: ut cum alios mul
 tos tum ixyonē ipsum lapithis imperantem uariis
 iniuriis afficerent. Ad nuptias enim pirithi inuitat:
 posteaq; ebrii sūt facti. lapithæ uxores rapere atq;
 asportare illas equis imponētes cœperunt. Ita pu
 gna inter centauros & lapithas exorta. Cum uero
 in montes refugerent caude equorū & capita ho
 minū dūtaxat cernebantur: ex quo incredibilis fa
 bula fuit eleganter conficta. Nubigenas feros.
 centauros feroces ex nube genitos. Semoni. pro
 ceres: thessali principes. Confusa turba. uariorū
 populorū. Cinctaq; adest uirgo. circumdata mul
 titudine matronarū. Qd pene sefellimus omē qd
 omē pene falsū effecim⁹ pp eā q; secuta ē rixā. Ebrie
 gna

tas geminata duplicata. Libidie appetitu coeundi cum
 hippodiam uirgine. Probabit laudabat. Sotareso
 nat: strepit. Quae uerborum theseus euryte pulsare
 ait. bene theseus partes Pithoi suscipit: cui amicitia
 tanta coniunctus erat: ut iter paria amicitiae primi nu
 merent. Pulsat. uexat. Lacesas. ad iram puces.
 Violasque duos ignarus in uno. ex uerbo graeco de
 ueris amicis hoc sumptum esse uidetur. $\sigma\omega\mu\alpha$ $\tau\acute{\alpha}\mu\epsilon\mu$
 $\lambda\nu\omicron$. $\psi\nu\chi\eta\lambda\acute{\epsilon}\mu\iota\alpha$. hoc est corpora quae duo. aia ue
 ro uita. Sumouet. repellit. Instantes. resistentes. Fu
 rentibus. centauro. Sed uindictis. thesei quae noua nuptia
 a centauro iuria liberarat. Extantibus. eminentibus.
 Crater. urceus. Vastum. maximum. Aegides. these
 us aegaei filius. Calcitrat. calcibus terram percutit. Bi
 membra: centauro quae & hominis & equi membra habent. Ar
 ma arma loquuntur. clamant. Est autem $\lambda\iota\mu\iota\sigma\iota\sigma$ & imita
 tio clamoris centaurorum. Fragiles cadi. excreta con
 secti. Ophionides amycus. ophionis filius. Pene
 tralia. sacraria. **C** Desum funale. funale quod hoc loco
 instrumentum esse uidetur lapadibus sustinendis ac como
 datum. Sed ut tradit Seruius: funale a funibus dicitur:
 quos ante usum papyri cara circumdatos prisca habue
 re. Vnde & funera dicta sunt: quod funes incensi mortuis
 praeferebant. Lapadibus coruscis. lucernis corru
 scantibus. Sacrifica securi. sacrificiis dicata. Illisit. in
 torsit. cum impetu misit. In ore non cognoscendo. in fa
 cie quae propter ossium confusionem cognosci non poterat.
 Diliectis. diuisis. dissipatis: Mela acernae. ex acere
 confectae. Strauit. praestruit. Pelleus pelates. pella
 nomen est multarum urbium. nam & in Macedonia & in
 Thessalia & in Achaia & in Syria est pella. Vnde pel
 laeus deriuatur. Sed pella macedoniae Alexandri ma
 gni patria bunomus & bunomia prius fuit dicta.
 Pella autem cognominata est a Pella conditore. Spuma
 re expuente cum spuma eicientem. Immanem. Maximam
 Reluctantis. repugnantis. resistentis. Canedo. incanta
 do. Figit gryneus lumina. figurate per synegdochen
 poeticam talia dicuntur. nam soluta oratio lumina figurant
 exposceret: & oculi eruantur. Primitium torrem. princi
 palis rationem. Dedit. edidit. emisit. Igne rubens. can
 dens. Eduxit. extraxit ex igne. Lacubus. in lacus.
 Sibilat. sibilare uidetur. Onus plaustrum. magnitudinem
 saxi ostendit. Permittat imittat. iaciat. Ipsa grauitas.
 ipsum pondus. Saxea moles. saxi magnitudo. Gau
 dia nec retinet rhoethus. hoc est. praese fert laeticiam
 de Cometae morte concepra: Semicremo. semicre
 mato. Terque quater. saepius numerus enim finitus
 per infinito est positus. Verticis. capitis. a parte namque
 per synegdochen intelligimus totum. Sederunt. depressa
 fuerunt. Descenderunt in cerebrum: A sidendo namque hoc
 praeteritum uenit. Prima lanugine. prima barba. Te
 ctus malas. tectas & cooptas habens maxillas. est enim
 synegdoche poetica: ut saepius diximus. malas autem
 per maxillas posuit poeta. Nam mala quae homini tam
 tributa sunt: ut tradit Plinius lanugine non uestiuntur.
 Sunt enim partes illae quae inter oculos & buccas
 in pomi similitudinem eminent. Vnde etiam mala fuerunt
 appellata: quod malo & pomo similes esse uidentur.

Lampadibus densum rapuit funale coruscis.
 Elatumque alte. ueluti qui candida tauri
 Rumpere sacrificia molitur colla securi:
 Illisit fronti lapidae celadontis: & ossa
 Non cognoscendo confusa reliquit in ore.
 Exiliere oculi: disiectisque ossibus oris
 Acta retro naris: medioque ex fixa palato.
 Hunc pede conuulso mensae pellaeus acernae
 Strauit humi pelates deiecto in pectora meto:
 Cumque atro mixtos spumantem sanguine dentes
 Vulnere tartareas geminato misit ad umbras.
 Proximus ut steterat: spectans altaria uultu
 Fumida terribili: cur non ait utimur istis?
 Cumque suis gryneus immanem substulit aram
 Ignibus: & medium lapidum iecit in agmen.
 Oppressitque duos brotean & orion. orio
 Mater erat mycale: quam deduxisse canendo
 Saepere reluctantis constabat cornua luna.
 Non impune feres: teli modo copia detur:
 Dixerat exadius: teli que habet instat: in alta
 Quae fuerant pinu: uotiuu cornua cerui.
 Figitur hinc duplici gryneus lumina ramo:
 Eruiiturque oculos: quorum pars cornibus haeret.
 Pars fluit in barbam: concretaque sanguine pedet.
 Ecce rapit mediis flagrantem rhoethus ab aris
 Primitium torrem: dextraque a parte charaxi
 Tempora perfregit fuluo protecta capillo.
 Correpti rapida: ueluti seges arida: flamma
 Arserunt crines: & uulnere sanguis inustus
 Terribilem stridore sonum dedit: ut dare ferrum
 Igne rubens plerumque solet: quod forcipe curua
 Cum faber eduxit: lacubus demittit. at illud
 Stridet: & in tepida submersum sibilat unda.
 Saucius hirsutis auidum de crinibus ignem
 Excudit: inque humeros limem tellure reuulsum
 Tollit onus plaustrum: quod ne permittat in hostem.
 Ipsa facit grauitas. socium quoque saxea moles
 Oppressit spatium stantem propiore cometen.
 Gaudia nec retinet rhoethus. sic conprecor inquit
 Caetera sit fortis castrorum turba tuorum.
 Semicremoque nouat repetitum stipite uulnus.
 Terque quaterque graui iuncturas uerticis ictu
 Rupit: & in liquido sederunt ossa cerebro.
 Victor ad euagrum coritumque dryantaque transit.
 Equibus ut prima tectus lanugine malas

Procubuit coritus, puero quæ gloria fuso
 Parta tibi est euagrus ait: nec dicere rhoetus
 Plura sinit, rutilasq; feros in aperta loquentis
 Condidit ora uiri, perq; os in pectora flammæ
 Te quoq; sæue drya circum caput igne rotato
 Insequitur, sed non in te quoq; constitit idem
 Exitus: assiduæ successu cædis ouantem:
 Qua iuncta è humero ceruix: sude figis obusta,
 Ingemuit: duroq; sudem uix osse reuellit
 Rhœtus: & ipse suo madefactus sanguine fugit,
 Fugit & arnæus lycidasq; & saucius harmo
 Dexteriore medon: & cum pisenore caumas:
 Quicq; pedum nuper certamine uicerat oēs
 Mermeros: accepto tuum uulnere tardius ibat,
 Et pholus: & meneleus, & abas p̄dator apro:
 Quicq; suis frustra bellum dissuaserat augur
 A stylos, ille etiam in metuenti uulnera nesso
 Ne fuge, ad herculeos inquit seruaberis arcus:
 At nō eurynomus lycidasq; & aræos & ibreus
 Effugere necem: quos omnes dextra dryantis
 Perculit aduersos, aduersum tu quoq; quis
 Terga fuga dederas: uulnus canæe tulisti:
 Nam graue respiciens inter duo lumina fers:
 Qua naris fronti cōmittitur: accipis imæ,
 In tanto fremitu cunctis sine fine iacebat
 Sopitus uenis in experectus aphidas:
 Languentiq; manu carchesia mixta tenebat:
 Fusus in ossæ uillosis pellibus ursæ:
 Quæ pcul ut uidit frustra nulla arma mouētē:
 Inserit amento digitos: miscendaq; dixit
 Cū styge una bibes phorbas: nec plura locut⁹
 In iuuenem torlit iaculum: ferrataq; collo
 Fraxinus: ut casu iacuit resupinus: adacta est,
 Mors caruit sensu: plenoq; e gurgite fluxit
 Inq; toros inq; ipsa niger carchesia sanguis,
 Vidi ego petræum conantem tollere terra
 Glanditerā quercū: quā dū cōplexibus ambit
 Et quatit huc illuc: labefactaq; robora pulsat:
 Lancea pirithoi costis immissa petræi
 Pectora cum duro luctantia robore fixit,
 Pirithoi cecidisse lycum uirtute ferebant,
 Pirithoi uirtute chromū, sed uterq; minorem
 Victori titulum q̄ dictys helopsq; dederunt,
 Fixus elops iaculo, quod peruia tēpora fecit:
 Et missum a dextra leuam penetrauit ad aurem

Puero fuso. Strato, interfecto. Puere autem il-
 lum uocat: ut illius cædis auctorem in inuidiā ad-
 ducat. Condidit, coniecit. Sed non in te quoq;
 constitit idem exitus. Nam Dryas centauros ipsū
 que in primis Rhœtum in fugā conuertit. Assi-
 duæ cædis. Nam particula similis ue subaudiatur.
 Exponit enim quo modo idem exitus euagri
 & Dryantis non fuerit Dryas enim Rhœtum se p̄-
 sequentem uulnerauit, & in fugam conuertit. Su-
 de obusta. Præusto palo. Quique suis frustra,
 centauris. Ad herculeos arcus. Nam nesus: ut in
 superiore libro poeta exposuit cum Deianiræ her-
 culis uxori uim afferre uellet ab hercule ipso sagit-
 ta hydræ ueneno tincta trāfixus est. Perculit, per-
 cussit. Committitur, coniungitur. Imæ fronti
 Infimæ frontis parti. Sopitus uenis, p̄ ebrietate
 tem. Quæ quanta fuerit ex eo ostenditur quod
 in tanto strepitu dormiebat neque expergisci po-
 terat. Carchesia, carchesium uas est uinariū. Ve-
 se ossæ. Vitis quæ in ossa monte fuerat capta. Ab
 ossa nanque ossæus deriuatur. Amento. Loro
 quo iaculatores utuntur: ut longius hastas emittat.
 Cum styge, cum aqua stygis paludis. Fraxi-
 nus ferrata. Hasta ex fraxino munita ferro ac cuspi-
 dem ferream habens. Mors caruit sensu. Sopit⁹
 enim ac ebrius erat. Plenoque e gurgite. Vetre
 quem propter magnitudinem gurgitem uocat. In-
 que toros. In lectum & uris pellē. Tollere, euel-
 lere. Labefacta robora: labefactam quercum. Ro-
 bora autem legendum est: non corpora: ut fere in
 exemplaribus est deprauatum. Costis, p̄ costas.
 Luctantia, renitentia. Pirithoi uirtute. Forti-
 tudine. Repetitione autem in Pirithoi laudē ulus
 est poeta. Minorem titulum, minorem gloriam.

Dictys centauri nomē ē. nō appellatio. Quod per uia tempora fecit. Quod per media tempora penetrauit. Ancipiti acumine. Præcipiti & alto montis uertice atq; acumine. Et pondere corporis ornū. Quantus esset Dictys centaurus pulchra emphasi demonstratur. Qui. n. cadens maximā ornum frangit: non potest nō uastissimus eē. Suaq; induit ilia fractæ. hoc est. Suisq; ilibus coopuit fractam ornam. dicimus autem induo te uestem & tibi. Mittentem. mittere uolentē. Occupat. Ante aggreditur. Inutile. propter brachium fractū.

Vacat. otium habet. Nisi ipsum. seipsum. Robore nodoso. Claua nodis plena. Immissa. protensa. longa. Extantem. eminentem. Tereaq; æmoniis qui prensos. Quanta fuerit Thesei uirtus magnitudo fortitudoq; centauroꝝ quos interficit aperte ostendit. Ultra. ulterius. Magno molimine. magno conatu. Recessit. Refugit. Credi sic ipse uolebat. se a pallade admonitum fuisse Theseus credi uolebat. Abscidit. auellit. Amyntor rex dolopum fuit ac Phœnicis pater. Pars pi gnusq; fidem. Significat crantorem peleo obsidem ab amyntore fuisse datum. Disiectum. Dissipatū

Mentis quoq; uiribus. etiam indignatione mentis. Laterum cratem. costas quæ ita compositæ sūt. ut cratem efficere uideantur. Aeger. Indignatus & uulneratus. Erigitur. concitatur. Proculcat. Conculcat. Virum. peleum uirtute præditū.

Duo pectora. Et equi & hominis. Centaurus. n. fuit. Collato Marte. cominus.

Dictys ab ancipiti delapsus acumine montis: Dum fugit instantem trepidās ixyone natum: Decidit in præceps; & pōdere corporis ornū Ingentem fregit: suaq; induit ilia fractæ.

Uitor adest phereus: saxumq; e mōte reuulsum Mittere conatur: mittentem stipite querno Occupat ægides: cubitiq; ingentia fregit Ossa; nec ulterius dare corpus inutile leto

Aut uacat aut curat: tergoq; bianoris alti Infilat haud solito quenq; portare nisi ipsum.

Opposuitq; genu costis. prensamq; sinistra Cæsariem retinens uultum minitantiq; ora Robore nodoso præduraq; tempora fregit.

Robore nedymnum iaculatoremq; lycoten Sternit: & immissa protectum pectora barba Hippason; & summis extantem ripea siluis.

Tereaq; æmoniis qui prensos mōribus urfos Ferre domum uiuos indignantesq; solebat.

Haud tulit utentem pugnae successibus ultra Thesea demoleon: solidoq; reuellere dumo

Annosam pinum magno molimine temptat: Quod q̄a nō potuit. præfractā misit in hostem.

Sed procul a telo theseus ueniente recessit Pallados admonitu. credi sic ipse uolebat.

Non tñ arbor iners cecidit. nā crantoris alti Abscindit iugulo pectusq; humerq; sinistrum:

Armiger ille tui fuerat genitoris achille: Quē dolopum rector bello superat⁹ amyntor

Aeacide dederat pacis pignusq; fidemq;. Hunc procul ut scædo disiectum uulnere pele⁹

Vidit: at inferias iuuenum gratissime crantor Accipe ait: ualidoq; in demoleonta lacerto

Fraxineam misit mentis quoq; uiribus hastam: Quæ laterum cratem prupit: & ossibus hæres

Intremuit. trahit ille manu sine cuspide lignum Id quoq; uix sequitur. cuspis pulmone retēta ē.

Ipsē dolor uires animo dabat. æger in hostem Erigitur: pedibusq; uix proculcat equinis

Excipit ille ictus galea clypeoq; sonantes. Defensatq; humeros: p̄tentaq; sustinet arma

Perq; harmos uno duo pectora perforat ictu. Ante tamen leto dederat phlegæon & hilen

Eminus. hiphinoum collato Marte Daminq;. Additur his dorilas: qui tempora tecta gerebat

Pelle lupi: sæuicq; uicem præstantia teli

Con
Hui
Qu
Et ia
Op
Aff
Har
(Sta
Pro
Tra
Cru
Nec
Sim
Barb
Ex h
Gra
Pect
Ex q
Dete
Cast
Pect
Cadi
Mul
Abst
Sem
Hæc
Cylla
Esse
Vt m
Impli
Bilq;
Fōrib
Nec
Aut h
Par a
Antr
Intra
Auct
Veni
Cylla
Corp
Prot
Impo
Adm
Vt ui

Cornua dura boum multo rubefacta cruore.
 Huic ego (nam uires animus dabat) aspice dixi:
 Quantum concedant nostro tua cornua ferro.
 Et iaculum torfi: quod cum uitare nequiret.
 Opposuit dextram passuræ uulnera fronti.
 Affixa est cum frôte manus, fit clamor, at illum
 Hærentem peleus & acerbo uulnere uictum;
 (Stabat eni propior) mediâ ferit esse sub aluū
 Profiliit: terraq; ferox sua uiscera traxit.
 Tractaq; calcauit: calcataq; rupit: & illis
 Crura quoq; impediit: & inani cōcidit aluo.
 Nec te pugnantem tua cyllare forma redemit:
 Si modo naturæ formam concedimus illi:
 Barba erat icipiēs, barbæ color aureus, aureaq;
 Ex humeris medios coma pēdebat in harmos:
 Gratus i ore uigor, ceruix humeriq; manusq;
 Pectoraq; artificum laudatis proxima signis:
 Ex qua parte uir est, neq; equi mēdosa sub illo
 Deteriorq; uiro facies, da colla caputque:
 Castore dignus erit, sic tergum sessile, sic sunt
 Pectora celsa toris, totus pice nigrior atra
 Cādida cauda tñ, color ē quoq; eruribus albus.
 Multæ illi petiere sua de gente, sed una
 Abstulit hylonome: qua nulla decentior inter
 Semiferas altis habitauit scēmina siluis.
 Hæc & blanditiis & amando & amare fatēdo
 Cyllaron una tenet, cultus quoq; quātus in illis
 Esse potest membris: ut sit coma pectine lenis
 Ut modo rore maris, modo se uiolæue rosaue
 Implicet, interdum canentia lilia gestet.
 Bisq; die lapsis pagasææ uertice siluæ
 Fōribus ora lauet, bis flumine corpora tingat.
 Nec nisi quæ deceant: electarumq; ferarum
 Aut humero aut lateri prætendat uellera leuo.
 Par amor est illis, errant in montibus una,
 Antra simul subeunt, & tum lapitheia tecta
 Intrarant pariter, pariter fera bella gerebant.
 Auctor in incerto est, iaculum de parte sinistra
 Venit, & inferius qua collo pectora subsunt:
 Cyllare te fixit, paruo cor uulnere lesum,
 Corpore cum toto post tela educta refrixit,
 Protinus hylonome morientes excipit artus.
 Impositaq; manu uulnus fouet, oraq; ad ora
 Admouet atq; animæ fugiētī obsistere tēptat.
 Ut uidet extinctum, dictis q̄ clamor ad aures

Quantum concedant. Quanto sint inferiora no-
 stro ense. Torfi. Cum impetu ieci. Hærentem.
 Dubitantem. Sub mediam aluum. Circa mediū
 uentrem. Terra, per terrā. Sua uiscera: Sua inte-
 stina. Impedit. Colligauit. Tua cyllaræ forma.
 Tua pulchritudo. Cyllarus autem & centauri &
 equi a Castore domiti nomen est. Verg. Domitus
 pollucis habenis cyllarus. Redemit. Seruauit. Li-
 berauit a cæde. Illi naturæ. Centauroq;: qui cū
 sint ex parte equi, ex parte homines non uidentur
 esse posse formosi. Barba erat incipiens. Quanta
 esset pulchritudine cyllarus centaurus eleganter
 poeta describit. Color aureus, fuluus. Lauda-
 tis proxima signis. Stratis non uulgaribus: sed ap-
 probatis simillima. Mēdosa facies. Turpis fi-
 gura. Sic tergū Sessile. latū aptūq; ad sedendum.
 Aliter sessiles lactucas dicimus. Sedentes. n. intelli-
 gimus. Pectora celsa. eminentia alta. Toris, pp-
 toros & eminentes carnes. Candida cauda tamē
 Generosissimi equi signa describit poeta. Petie-
 re, appetiuere. Sua de gente. De centauroq; ge-
 nere. Hylonome. Siluam depascens interpretari
 potest Hylonome. Abstulit. habuit, potita est.
 Semiferas. centauros. Cultus, ornatus. Ro-
 re maris, rore marino, herba suauius odoris. Ca-
 nentia Lilia. Alba. Pagasææ siluæ. Vicinæ paga-
 sis urbi thessaliæ: quæ fontibus abundat, unde &
 nomen. τῆν ὑν παντ; fons dicitur. Prætedat, op-
 ponat. Vellera. Pelles. Lateri leuo. Sinistro. De-
 xtræ. n. erat nudū. Errant, Vagantur. Auctor in
 incerto est. Auctor ignoratur. Paruo uulnere, sci-
 te. Nam ex sententia physicorū: cor ne minimum q̄-
 dem uulnus pati potest. Refrixit. Frigidum fa-
 ctum & extinctum est.

¶ ii

Arcuit. Venuit. prohibuit. Incubuit telo. Incumbens telo se trañfixit. Quod inhæserat illi. Quod illi cyllaro fuerat infixum. Moriēsq; suum complexa maritum est. hypallage est. Cōplectens nāq; maritum mortua fuisse intelligitur. Et ille stat. Etiam ille stare & esse uidetur. Sæua uellera. Magias pelles. Vinxerat. colligauerat. Phæocomes. Fuscā ac nigrā habens barbā interpretat̄ xaiōy nāq; fuscum significat. Hominem simul protectus. Qui coma & se & hominem protexerat & cooperuerat. est enim synegdoche poetis maxie familiaris. Codice q̄ misso. stipite. trunco. Phonolenidem. phonoleni filium. Fracta uolubilitas capitis. Rotunditas capitis. Lac concretum. Coagulatum. Manat fluit. Hicce legēdum est. nā iambus fiat. quem nō recipit heroicus uersus. Hic .n. pronomen corripit notius est: q̄ u. sit admonendum. Nudare. Spoliare. Scirtuus hoc genitor Peleus. nam achillem alloquitur Nestor. Ramū bifurcum. Stipitem duas in partes diuisum. Signa uides. Cicatricem uulneris accepti indicat Nestor. Tunc ego debueram. Elegāter senis mores exprimunt. Solēt nāq; senes se laudare. Nullus. Non. Nomen. pro aduerbio positū est. Cornum. hastam excorno confectam. Quadrupedā tis. Quatuor pedibus currentis. Centaurus nāq; erat. In aduerso uultu. In opposito ore. Veste pelethronius Macareus. pelethronium Thessaliae mons est. unde pelethroniu declinatur. Eridupum. Graui ter stēpens Eridupus interpretat̄. Inguine. inguen & pudēda significat & morbum maxime pudenda infestans. Ampycidem mopsū. Mopsus: ut Apollonii expositor ait: Ampycis titaronis filii fuit filius unde etiam ampycides uocat̄. Tamen si quidam apolline & manco Tiresiæ filia natum fuisse dicant uates uenerandus qui ut pōponius Mela scribit: in sinibus pamphiliæ phaseli urbem condidit. Aemathii. Thessali. Leto dederat. interfecerat: Variabant. Alii nāq; ex capillis alii erant nigri. Macedōiaq; sarissa. sarissæ hastæ sunt Macedonum: Ut pila romanorū. gesta galloꝝ. Et te cæni ferat̄ cum magna indignatione hæc dicit latreus Ac si diceret. Nequaq; patiar te meos socios interficere. Cæneum autem per contemptū cænim uocat: ac si adhuc fœmina esset.

Arcuit ire meas: telo quod inhæserat illi
 Incubuit: moriēsq; suum cōplexa maritum est,
 Ante oculos stat & ille meos: q̄ sæua leonum
 Vinxerat inter se cōnexis uellera nodis
 Phæocomes hoīem simul protectus equumq;
 Codice qui misso: quē uix iuga bina mouerent
 Iuncta: pholoniden a summo uertice fregit.
 Fracta uolubilitas capitis latissima: perq; os
 Perq; cauas nares, oculos auresq; cerebrum
 Molle fluit: ueluti cōcretum uimine querno
 Lac solet: ut ueliquor rari sub pondere cribri
 Manat: & exprimitur p̄ dēsa foramina spissus.
 Ast ego dum parat hic armis nudare iacentem
 (Scit tuus hoc genitor) gladium spoliātis ī ima
 lliā demissi chthonius quoq; teleboasq;
 Ense iacent nostro: ramum prior ille bifurcum
 Gesserat. hic iaculum. iaculo mihi uulnera fecit
 Signa uides. apparet adhuc uetus īde cicatrix.
 Tunc ego debuerā capiēda ad pergama mitti.
 Tunc poteram magni: si non superare: morari
 Hectoris arma meis, illo sed tempore nullus
 Aut puer hector erat, nūc me mea deficit ætas.
 Quid tibi uictorem gemini periphanta pyreti
 Ampyca quid referā: q̄ quadrupedantis oīclī
 Fixit in aduerso cornum sine cuspidē uultu?
 Vecte pelethronius macareus ī pectus adacto
 Strauit eridupum. meminī & uenabula condi
 Inguine nēssæi manibus coniecta cymeli
 Nec tu credideris tantum cecidisse futura
 Ampycidē mopsū. mopsū iaculāte biformis
 Occubuit: frustra q; loqui temptauit odites:
 Ad mentum lingua: mentoq; ad guttura fixo
 Quīq; neci cæne⁹ dēdrat: styphelūq; bromūq;
 Antimachūq; helymūq; securiferūq; pyrāmon:
 Uulnera nō meminī numeꝝ nomenq; notauī.
 Prouolat æmathii spoliis armatus alælli
 Quē dederat leto mēbris & corpore latreus
 Maxius. huic ætas iter iuuenēq; senēq;
 Vis iuuenilis erat. uariabant tēpora canis:
 Qui clypeo gladioq; macedoniaq; sarissa
 Conspicuis: faciemq; obuersus ī agmē utrūq;
 Armaq; cōcussit. certūq; equitauit in orbem
 Verbaq; tot fudit uacuas animosus in auras.
 Et te cæni feram: nā tu mihi fœmina semper.
 Tu mihi cænis eris, nec te natalis origo

Commouit: mentemq; subit: quo p̄mia facto.
 Quaq; uiri falsam speciem mercede parasti:
 Quid uel nata uide: uel quid sis passa: columq;
 Icape cum calathis: & stamina pollice torque.
 Bella relinque uiris: iactanti talia cæneus
 Extentum cursu missa latus eruit hasta:
 Qua uir equo cōmissus erat, furit ille dolore.
 Nudaq; pellei iuuenis ferit ora sarissa.
 Non secus hæc resilit: q̄ tecti a culmine grando
 Aut si quis paruo feriat caua tympana saxo.
 Cominus aggreditur: lateriq; recondere duro
 Luctatur gladium, gladio loca peruia non sunt.
 Haud tamen effugies: medio iugulaberis ense:
 Q̄n qd̄ mucro ē hebes iquit: & i latus ensem
 Obliquat: longaq; amplectitur ilia dextra.
 Plaga fecit gemitus: ut corpore marmoris ictō
 Fractaq; diluuit percussa lamina collo.
 Ut satis illesos miranti præbuit artus:
 Nūc age ait cæneus: nostro tua corpora ferro
 Temptemus: capuloq; tenuis demisit i harmos
 Ensem fatiferum: cæcamq; in uiscera mouit
 Versauitq; manū. uulnusq; in uulnere fecit.
 Ecce ruunt uasto trepidi clamore bímembres:
 Telaq; in hunc oēs unū mittuntq;: feruntq;
 Tela retusa cadūt, manet imperfossus ab omni.
 Inq; cruentatus cæneus elateius ictu.
 Fecerat attonitos noua res, heu dedecus ingēs
 Monychus exclamat, popul⁹ supamur ab uno.
 Vixq; uiro, q̄ ille uir est, nos segnibus actis
 Quod fuit ille: sumus, qd̄ mēbra inania psunt:
 Quid geminæ uires: & quod fortissima rerū
 In nobis duplex natura animalia iunxit:
 Nec nos matre dea, nec nos ixyone natos
 Esse reor: qui tantus erat: iunonis ut altæ
 Spē caperet, nos semimari supamur ab hoste.
 Saxa trabesq; super totosq; inuoluite montes:
 Viuaceinq; animam missis elidite siluis.
 Silua premat fauces: & erit p̄ uulnere pondus
 Dixit: & insanis deiectam uiribus austris:
 Forte trabem nactus ualidum cōiecit in hostē:
 Exemplūq; fuit: paruoq; in tempore nudus
 Arboris othrys erat: nec hēbat peliō umbras:
 Obrutus imani cumulo sub pondere cæneus
 Aestuat arboreo: coniectaq; robora duris
 Fert humeris, sed enī postq̄ super ora caputq;

Quo præmia facto, cōcubitum cum neptuno il
 li exprobrat. Quid uel nata uide. Nam foemina.
 Vel quid sis passa. Neptuni naque uim passa es.
 Columque, colus instrumentum est: quo mu
 lieres filant notius: q̄ ut sit describendum. Cum
 calathis, calathus uas est: quem latini quas illū uo
 cant: reponendis fuis accommodatum. Iactan
 ti, inaniter clamanti. Eruit, Aperuir. Commis
 sus, coniuertus. Pellei iuuenis, Cænei a pella ur
 be originem ducētis. Cominus, aggreditur, en
 se inuadit cæneum: id quod nisi propius accederet
 facere non poterat. Duro lateri, Impenetrabili.
 Luctatur conatur. Mucro est hebes, cuspis ē
 retusa. Gemitus, strepitus. Ut corpore marmo
 ris ictō, tanq̄ marmore percusso. Præbuit, Exhi
 buit. Fatiferum, Mortiferum. Cæca m ma
 num, occultam, coopertam. Vulnusq; in uulne
 re fecit. Nam cum iam uulnus fecisset: manum uer
 sando alia uulnera faciebat. Inq; cruentatus, Dya
 lysis unius dictionis in duas: quæ & Tmesis dicit:
 Nam incruentatusq; integrum est. Noua res, no
 uum miraculum. Monychus exclamat, Mony
 chus solidæ unguæ interpretari pote, st centaurus
 aut fuit fortissimus: de quo iuuenalis, Quantas ia
 culetur monychus ornos. Populus superamur.
 Figurata locutio. Quant̄ ille uir est: ualidus atq;
 robustus. Est autem correctio superioris dicti. Se
 gnibus actis, Ignauis factis. Quod fuit ille sum⁹
 foemina. Nam cæneus antea foemina fuerat. Ani
 malia fortissima, hominem & equū. Matre dea,
 iunone. Tantus erat, Tam magnanimus, iuno
 nis ut altæ spem caperet. Potiundæ subaudiatur.
 Semimari, Semiuiro. Missis siluis, Iniectis sil
 uarū arboribus. Elidite, Opprimite, Exprimite.
 Insanis, Maximis. Trabem, arborem. Vali
 dum in hostem, potentem ut qui ferro uulnerari
 non poterat. Exemplumque fuit, Exemplum ē
 quod aut sequamur aut uitemus. Fuit ergo exem
 plum monychus aliis centauris: ut in Cæneum ar
 bores conicerent Hocque est illud quod iuena
 lis innuit cum ait, Quantas iaculetur monych⁹ or
 nos. Nudus atboris, arboribus in soluta diceret
 oratione. Nec habebat peliō umbras, per μῆτ α
 λῆψιν intelligimus pelion montem arborib⁹ spo
 liatum fuisse. Othrys aut & pelion montes sunt
 Thessaliæ notissimi. Immani cumulo, Maxima
 lignorum congerie. Obrutus, oppressus. Ae
 stuat, angitur, anhelat.

q iii

Nec habet quas ducat spiritus auras. nec respirare pot. Deficit interdum. Deficere & mori interdum uidetur. Super aera. Ad aera. Tollere. erigere. Euoluere. Excutere: Ecce. hoc aduerbio significat se digito ostendere idam phrygiae montem Exitus in dubio est. Mors inquit Cænei in dubio est. Nam alii mortuum esse contendunt. alii in aquilam transmutatum. Siluæ mole. arborum pondere. Abnuat ampycides. Mopsus negat. Fuluis pennis. in aquilam Cæneum fuisse conuersum innuit poeta. Lustrantem. Circundantem. Unica. sola. Singularis. Credita res est. hoc est Mopsi uatis auctoritate creditus est cæneus in aquilam fuisse commutatus. Aegre tulimus.

Cæneus indignati sumus. Abstulimus. Destitimus. Exerce in aquila
re dolorem. Sæuere in cætauros ob dolorem de cænei morte conceptum. Hæc inter lapithas. Hæc idcirco a poeta narrantur. quo coccinnius periclymeni nestoris fratris metamorphoseis inferant. periclymenus. n. nelei filius: cui neptunus facultatem se in uarias figuras transformandi concesserat: cum aquilæ figuram suscepisset: ab hercule cum quo pugnabat: sagitta transfixus interiit. Triptolemus. ita quidem ferre in exemplaribus legitur: quod grande flagitium est: cum Triptolemus nusquam bello troiano interfuisse legatur. Tlepolemus igitur loco Triptolemi reponatur. Fuit. n. Tlepolemus: ut in. ii. alia. nar. h. o. e. herculis & Astyocheæ filius: qui cum Licymniæ matris germanum interfecisset: comparata classe magnaque comitum multitudine Rhodum profugit: ubi imperium adeptus cum noue nauibus: Vna cum aliis græciæ principibus ad bellum troianum est profectus: ubi tandem a Sarpedone fuit interfectus. Præteritum alcidæ. præteritum herculis. Non protulit. non est passus. Obluuiam acta. Obluuiam esse factam. Herculeæ laudis. herculis. est. n. periphraſis. Tristis pylus. Mæstus: nestor: quod & se a Tlepolemo notari uidebat: & ea commemorare cogebatur quæ sibi luctus causa fuerant. Obductos annis. multitudine annorum obrutos atque oblitos. Restringere. renouare. Offensas iniurias: quibus me affecit. Maiora fide. maiora quam credi debeat. Sed neque Deiphobum. hostes non esse laudandos colligit nestor. Deiphobus autem priami fuit filius. polydamas uero unus e principibus troiani fuit fortissimus sic uocatus quod multos domaret.

Messeniam mœnia. messene & urbs est & regio adiacens arcadiæ. est et siciliæ urbs. unde Messeni deriuatur. Elisque pylus. elis urbs est arcadiæ iuxta olympiam ab Elio tatali filio cognominata. Unde elicus & elus declinat. Pylus uero Messeniæ: Unde pylus pyleus ac pylion gentilia nomina deriuantur. Bis sex neleidæ fuimus duodecim nelei. Neleus autem neptuni fuit filius & tyrus nymphæ: quæ a fratre pelia domo pulsus pylon urbem in messenia condidit. Vxorem habuit Chlorem ex qua tres filios suscepit nestorem. periclymenum Chromium ex uariis autem mulieribus alios nouem taurum. Asterium. Lycaonem. Deimachum. Eurybium. Epileotem. Phtasin. Antimenem & Alastorem. Me minus uno me excepto. Nelei sanguinis. auctor. neptuni. n. neleus fuit filius. Quæ fulmina curuis. periphraſis est aquilæ. Ouidius quidem periclymenum in aquilam conuersum ab Hercule fuisse interfectum ait. Alii uero in muscam transmutatum admonitione palladis claua ab Hercule fuisse percussum atque interemptum.

Periclymenus in uarias formas

Creuit onus: nec habet quas ducat spiritus auras:
Deficit interdum. modo se super aerea frustra
Tollere conatur: iactasque euoluere siluas.
Interdumque mouet: ueluti quam cernimus: ecce
Ardua si terræ quatiatur motibus ide.
Exitus in dubio est. alii sub inania corpus
Tartara detrusum siluæ mole ferebant.
Abnuat ampycides: medioque ex aggere fuluis
Vidit auem pennis liquidas exire sub auras:
Quæ mihi tunc primum. tunc est cõspecta uolucris:
Hanc ubi lustrantem leni sua castra uolatu
Mopsus: & ingenti circum clamore sonantem
Aspexit: pariterque animo est oculisque secutus:
O salue dixit lapithææ gloria gentis:
Maxime uir quondam: sed auis nunc unica cæneus
Credita res auctore suo est. dolor addidit iram.
Oppressumque aegre tullius tot ab hostibus unum
Nec prius abstulimus ferro exercere dolorem:
Quam data pars leto. partem fuga noxque remouit.
Hæc inter lapithas & semihomines centauros
Prælia tlepolemus pylion referente dolorem
Præteritum alcidæ tacito non pertulit ore.
Atque ait. herculeæ mirum est obliuuiam laudis
Acta tibi senior. certe mihi sæpe referre
Nubigenas domitos a se pater ipse solebat.
Tristis ad hæc pylus. quod me meminisse malorū
Cogis: & obductos annis restringere luctus:
Inque tuum genitorem odium offensasque fateri:
Ille quidem maiora fide quoque gessit & orbem
Impleuit meritis: quod mallem posse negare.
Sed neque deiphobum. nec polydamata nec ipsum
Hectora laudamus. quis. n. laudauerit hostem:
Ille tuus genitor messenia mœnia quondam
Strauit: & immeritas urbes elinque pylumque
Diruit: inque meos ferrum flammisque penates
Impulit: utque alios taceam: quos ille peremit:
Bis sex neleidæ fuimus cõspecta iuuentus.
Bis sex herculeis ceciderunt me minus uno
Viribus: atque alios uinci potuisse ferendum est.
Mira periclymeni mors est cui posse figuras

Viri, herculis. Hamatis unguibus. In modū hami recuruis. Est. n. nomen participio simile hamatus ab hamo declinatū. Nimiū affectui & dolori feruit hoc aduerbiū nimiū. Tiryntius, hercules a tirynthe peloponnesi urbe. Et q̄ leuis heferat alæ. Ordo ē & sensus. Et leuis sagitta q̄ hæserat & affixa erat alæ: præssa & impulsā fuit grauitate corporis illi affixi. Est aut̄ ἀντίθετος τοῦ. Lewis. n. opponit graui. Exacta, expulsa. Iugulo sinistro. Per sinistꝛe iugulū. Herculis tui, parentis subaudiat. Orhodiæ ductor pulcherrime classis, ad illud homeri carmen alludit poeta in secundo iliados. τὴν ἠπὸ λεμοσὶ ἀνὴρ κλέϊ δῆσ' ἠὲ τὸ μέγα τὸ ἐκροῦ δού ἐν πῆρα νῆα ἀγέει ῥοδίων ἀγέροχ' ὄψι.

Sumere quas uellet: rursusq; reponere sūptas
Neptunus dederat nelei sanguinis auctor.
Hic ubi ne quicq; ē formas uariatus in omnes:
Vertitur ī faciem uolucris: quæ fulmina curuis
Ferre solet pedibus diuum gratissima regi.
Viribus usus auis pennis rostroq; redunco
Hamatisq; uiri lamiauerat unguibus ora.
Tendit in hunc nimium certos tiryntius arcus
Atq; inter nubes sublimia membra ferentē:
Pendentemq; ferit: lateri: qua iungitur ala.
Nec graue uulnus erat sed rupti uulnere nerui
Deficiunt motumq; negant uiresq; uolandi.
Decidit in terram non concipientibus auras
Infirmiss pennis: & quæ leuis hæserat alæ
Corporis affixi præssa est grauitate sagitta.
Perq; latus summū iugulo est exacta sinistro.
Num uideor debere tui præconia rebus
Herculis o rhodiæ ductor pulcherrime classis:
Ne tamen ulterius q̄ fortia facta silendo
Ulciscar fratres: solida est mihi gratia tecum.
Hæc postq; dulci neleius edidit ore:
A sermone senis repetito munere bacchi
Surrexere toris, nox est data cætera somno:
At deus æquoreas: qui cuspide tēperat undas:
In uolucrum corpus nati cygneida uersum
Mente dolet patria: sæuumq; perosus achillem
Exercet memores plus q̄ ciuilitate iras.
Iamq; fere tracto duo per quinquennia bello
Talibus itonsum compellat smynthea dictis.
O mihi fratris longe carissime natis:
Irrita qui mecum posuisti mœnia troiæ.
Ecquid: ubi asiacas casuras aspicias arces:
Ingemis: aut ecquid tot defendentia muros
Milia ræsa doles: ecquid ne persequar omnes
Hectoris umbra subit circū sua p̄gama tracti:
Cum tamen ille ferox belloq; cruentior ipso
Viuit adhuc operis nostri populator achilles:
Det mihi se: faxo triplici qd cuspide possim
Sentiāt, & quoniam concurrere comius hosti
Non datur: occulta nec opinum perde sagitta.

Hinc enim aperte colligitur Tlepolemū Rhodiorum ductorem fuisse & pulchꝛe & magnū. Solida gratia, firma amicitia. Neleius, nestor nelei filius. Dulci ore. Suauis sermone: Nam ut ait hōe. Suauior melle ab ore nestoris oratio p̄fluebat. A sermone senis. Post sermonem nestoris. At deus æquoreas. Neptunus ægre ferens Cygnum filium ab achille interemptū apollinem hortatur ne ulterius ipsū uiuere patiatur: Cui apollo obsequēs in aciem troianorū descendit: Paridisq; sagittam in achille ita direxit: ut illius uulnere interierit. Hæc aut̄ idcirco a poeta narrantur: ut cōmodius & libris sequentis initium cū huius fine connectat: & aiacis in florē metamorphosin huic loco subiūgat. Neq; n. ullam aliam in huius libri fine describit transfigurationem. Memores iras, quas ī memoria habebat. Ut illud Vergilii. Memorem iunonis ob irā Plusq; ciuilitate, hostiliter. Tracto bello: protracto producto. Intosum smynthea, comatum apollinem. Nam smyntheus epitheton est apollinis proprium a muribus sumptum: q̄ ut Strabo ait Smynti a cretensibus uocantur, hæc ē de cā smyntheus apollo fuit cognominatus: qd̄ teucris e Creta p̄fectis datū est oraculū: ut ibi sedes collocarent ubi terrigenæ ipsos adorirentur. Id aut̄ circa aonaxicum ferunt contigisse. Nam maxima agrestium murium multitudo noctu exorta qcquid armorū uasorumq; ex corio inuentū est corrosit. Teucris aut̄ ibi manserunt atq; Idā ab ida q̄ est in creta appellatur: templumq; ac simulachꝛe apollini smyntheo erexerunt. heraclides uero ponticus auctor est mures ibi circa templum abundare & sacros existimari. Simulachꝛe uero ita effigiatū esse: ut murem pedibus premat. Solent autem hoies noia a paruīs rebꝫ imposita quibusdam lenimentis mitigare, nam & a culicibus quos cætæi conopas uocāt: hercules conopion apud illos colitur: qm̄ ab illis eius operali berati fuerūt apud erithræos quoq; miliuntē habitantes spectonus colitur: qd̄ ipse uitibus uermis in festissimus sit, nā ex Erithreis oibus apud illos solum talis bestiola nascit. Rhodii autem apollinis erathibii templum hnt̄ in agro suo. Nam rubiginē ipsi Erethibiā uocāt. Apud æoles q̄ in asia sūt, mus qd̄ā pornopion uocat. bæotii uero hoc noie culices uocāt. Sacrificiū aut̄ faciunt, apollini p̄nopioni. sed multis in locis sunt smynthia hoc est smynthii apollinis templa: præcipue tamen in urbe Chrysa smynthus Apollo colebatur: ubi erat statua a scopa par. o confecta: cuius pedibus mus subiectꝫ erat

Achillis
mors

O mihi de fratris. hac oratione neptuntis Apollinē hortat: ut achillē cygni interfectore sagitta pimat. De fratris natis. De iouis fratris mei filiis. A beniuolentia aut exordit neptunus. Subit. in mētē cū quadā miseratione uenit. Populator. destructor. Ex arre aut achillē in odiū apollinis neptunus adducit. Det mihi se. Comittat se mihi & mari. Triplici cuspidē. periphraſis est tridentis. Nec opinū. non opinantem. Indulgens. obsequens. Sanguine plebis. phebeios ac uiles interficiendo. Post hec tōra. post hectoris cādē. Ille igitur taurorū. A postrophe ad achillē indignatōem continens qđ ab effeminato paride fuerit interfectus.

Graiaē maritā. helenā: Quam idcirco maritam poeta uocat quia uiris impabat. Fœmineo matre. ambelli. Thermodontica bipenni. Amazonica securi. Nam Amazones Thermodontis fluuii accolæ fuerunt. Armatur deus idem. Vulcanus & arma achilli Thetidis rogatu perfecit: & eum mortuum combussit. Nescio quid Parum quid cineris de tanto achillis corpore superest: quo ne urna quidem impleri potest. Hæc mēſura. Totus terræ orbis mēſura eſſe uidetur gloriæ achillis. A præstantissimis. n. quibusq; poetis tam græcisq; latinis Achillis gestam fuere celebrata: Sicq; per totū terrarum orbem uulgata. Nec inania tartara sentit. Nunq; n. gloria moritur. Ut cuius fuerit cognoscere possis. Ac si diceret fortissimi ac bellicosissimi illum clypeum fuisse: pro quo tantæ contentiones fuere susceptæ. Deq; armis arma feruntur. Propter arma achillis bella excitantur. Nam post mortem achillis inter Aiace & Vlyſſem de armis ipsius achillis grauissimæ sunt ortæ contentiōes. Solum Telamone creato. Aiace telamonis filio. Laerteq; Vlyſſi. A se tantalides. agamemnon a Tantalō genus ducens. Nam tantalus Iouis. pelops tantali. Pelopis atreus. atrei agamemnon & Menelaus filii fuisse dicunt. Traiecit. Transmisit. tranſtulit.

Raphaelis Regii in tertiumdecimum metamorphoseos Ouidii librum enarrationes.

Confedere duces. Achille sagitta paridis interempto magna iter aiace & Vlyſſem contentio orta est: uter ipsorū illius armis dignior eſſet. Agamemnon autē ne in alterius odium incederet: illius contentiōis iudicium ad principes græcorum reiecit: ut p uirtute ac meritis utriusq; arma alteri adiudicaret. Ius igitur utroq; in confessu principum causam agere: non uirtute aut meritis: sed eloquentia: qua plurimum ualebat: Vlyſſes effecit: ut sibi arma adiudicarentur. Illam autem repulsam aiace adeo ægre tulit: ut primum furiosus sit effectus. deinde cum respiciſſet: gladio incubens seipsum interfecerit: Sed tandem miseratione deorum in hyacinthum florē fuit commutatus. Confedere duces. ciuilem instituit concionem: in qua principes sedent. Vulgus autem cogitur stare. Clypei septemplex. Septem bouum coriis testi. Ajax Telamonis pelei fratris filius achillis patruelis fuit. Quæ autem de aiace scribit poeta a Sophocle sumpsisse uidet. Sigeia littora. Sigeum & urbs & promontorium est troadis: iuxta quod græcorū classis subducta erat.

Ajax

Græco
tū cōcio

Sigeum

Annuit: atq; animo pariter patruiq; suoq;
Delius indulgens nebula uelatus in agmen
Peruenit iliacum: mediaq; in cæde uirorum
Rara per ignotos spargentem cernit achiuos
Tela parim. fallusq; deum: quid spicula perdis
Sanguine plebis ait: si qua est tibi cura tuorū
Vertere in æaciden: cæſosq; ulciscere fratres:
Dixit: & ostendens sternentem troica ferro
Corpora peliden arcus obuertit in illum:
Certaq; letifera direxit spicula dextra.
Quo priam^o gaudere senex post hec tōra pos
Hoc fuit. ille igitur tantorū uictor achille (set:
Victus es a timido graiaē raptore maritæ.
At si fœmineo fuerat tibi Marte cadendum:
Thermodontica malles cecidisse bipenni.
Iam timor ille phrygum. decus & tutela pelasgi
Nominis æacides. caput insuperabile bello
Arserat. armatur deus idem: idemq; crematur:
Iam cinis est: & de tam magno restat achille
Nescio quid: parua qđ nō bene cōpleat urnā.
At uiuit: totum quæ gloria compleat orbem:
Hæc illi mēſura uiro respondet: & hæc est
Par tibi pelidæ: nec inania tartara sentit.
Ipse etiam: ut cuius fuerit cognoscere possis:
Bella mouet clypeus. deq; armis arma feruntur
Non ea tydides. non audet oileus aiace.
Non minor atrides. non bello maior & æuo
Poscere. non alii. soli telamone creato
Laertæq; fuit tantæ fiducia laudis.
A se tantalides onus inuidiamq; remouit:
Argolicosq; duces mediis consistere castris
Iussit: & arbitrium litis traiecit in omnes.

P. Ouidii Nasonis Metamorphoseos

Liber. xiii.

Confedere duces: & uulgi
stante corona
Surgit ad hos clypei domi
nus septemplex aiace.
Vtq; erat impatiens iræ: si
geia toruo

Classemq; in littore. Stantem subaudiamus. Intendensq; manus. ad classem intelligendum est. exprimit autem gestum uiri cum indignatione locuturi. Agimus: pro iupiter. Aiakis personæ decor pulchre seruat; tur qui fortis qdem ac bellicosus fuisse: sed eloquentia parum ualuisse tū a græcis tum a latinis fingitur poetis. Quare illi oratio simplex attribuitur omniq; artificio carens. Nam & in prohemio statim cum magna exclamatione indignatione. & se per totam iactat orationem: quæ non esse faciendâ rhetores oēs præcipiunt. Versatur aut hæc oratio in duplici coniecturali constitutione. Cū. n. achillis arma græcor; præstantissimo & uirtute & meritis forent tribuenda: Vter hor; sit præstantior quæris; Ajax an Vlysses: cum uterq; se dignum illis esse iactaret. Vterq; aut coniecturis & se meruisse: & alter non meruisse ostendit. Proh iupiter. exclamatio minime principio conueniens. Ante rates. A quibus ego solus Hectoris faces repuli: cum alii græci imprimisq; Vlysses illius uiri impetum non sustinentes eas deseruerint. Cum. n. achilles agamemnoni iratus propter briseida ereptam intra tentorium se contineret neq; pugnare uellet: hector cum delecta troianor; iuuentute in hostium classem impetum fecit: quan etiam incendisset: nisi aiakis uirtute fuisset repulsus. Omnis igitur aiakis indignatio & a loco in quo causa agitur: & ab aduersario oriri uidetur. Et mecū confertur ulysses. Et coniunctio indignationem hoc loco significat. Hæc a classe Manum ad classem intendit aiakis sicq; illam græcis ostendit. Fictis. compositis. Isti. cum magno Vlyssis contemptu hoc dixit. Quantumq; ego marte feroci. Cōtra artis præcepta ubiq; & se & sua aiakis non desinit iactare. Omnis enim sui iactatio: ut Fabius Quintilianus tradit: est odiosa. Præmia magna. arma achillis a uulcano fabricata. Tenuisse. obtinuisse. in contemptum autem Vlyssis quantum potest aiakis adducit. Superbum. gloriosum. Sit licet hoc ingens. Quauis id de quo contenditur sit maximum. Feretur. Iactabitur. Si uirtus in me dubitabilis esset. Nimium arroganter hoc est dictum. Littora colcha. Colchica. nam Telamon cū Iasone in colchos nauigauit: ut plenius in superiori diximus libro. Vbi Aeolidem Sisyphon. Hoc ad ulyssis contemptum dictum est. Nam fama erat a Sisypho latrone isthmum obsidente antiqua ulyssis matrem: cum ad laerten duceretur: fuisse cōprensam: atq; ex eo concubitu Vlysses ortum. Hæc series. hæc stemmatis dispositio. Frater erat. patruelis frater achilles fuit aiakis. Nam peleus & Telamon fratres fuerunt. Patruelis autem fratres dicuntur: qui e fratribus nascuntur. Quid sanguine Cretus Sisyphio. Aperte nunc aiakis originis turpitudinem obicit Vlyssi. An quod in arma prior. Vlysses ne ad bellum troiauum cum aliis græciæ principibus proficiscens uxorem relinquere cogere retur: se insanire simulauit. Palamedes uero prudentia ualde pollens ad hoc speculandum missus illi aranti salemq; seminanti filium paruulum obiecit: quem Vlysses aratro sublato nihil offēdit. Inuitus itaq; ad bellum ductus Palamedem ficta proditiōe Ultima qui cepit. ultimus per hypallagen: ut intelligatur qui ultimus cepit arma. Detrectauit. uitauit. Sollertior prudentior. Et sibi inutilior. nam palamedes in se ulysses concitauit: cuius arte tandem: ut proditor a cuncto græcor; exercitu fuit interfectus. Nā ulysses litteras finxit a Priamo ad palamedem datas: quibus significare uidebatur priamus se magnū auri pondus misisset

Aiakis
oratio

patruelis

Littora prospexit: classemq; in littore uultu:
Intendensq; manus. agius pro iupiter inquit
Ante rates causam, & mecum cōfertur ulysses:
At non hectoreis dubitauit cedere flammis:
Quas ego sustinui. quas hæc a classe fugauit.
Tutius est igitur fictis contendere uerbis:
Quā pugnae mæu. sed nec mihi dicere p̄mptū
Nec facere est isti: quātumq; ego marte feroci
Inq; acie ualeo: tantum ualet iste loquendo.
Nec memorāda tamē uobis mea facta pelasgi
Esse reor. uidistis enim. sua narret ulysses:
Quæ sine teste gerit. quor; nox cōscia sola est.
Præmia magna peti fateor. sed demit honorē
Aemulus aiakis. non est tenuisse superbum:
Sit licet hoc ingens: quicquid spauit ulysses.
Ipse tulit præcium iam nunc certaminis huius:
Qui cum uictus erit: mecum certasse feretur.
Atq; ego: si uirtus in me dubitabilis esset:
Nobilitate potens essem telamone creatus:
Mœnia qui forti troiana sub hercule cepit:
Littoraq; intrauit pagasea colcha carina.
Aeacus huic pater est: qui iura silentibus illic
Reddit: ubi æolidem saxū graue sisypho urget.
Aeacō agnōuit summus: prolemq; fatetur
Iupiter esse suam. sic a ioue tertius aiakis.
Nec tamen hæc series in causam prosit achilui:
Si mihi cum magno non est cōmunis achille.
Frater erat. fraterna peto. quid languine cretus
Sisyphio: furtisq; & fraude simillimus illi
In seris æacidis alienæ nomina gentis:
An q; in arma prior: nulloq; sub indice ueni:
Arma neganda mihi: potiorq; uidebitur illis
Ultima qui cepit: detrectauitq; furore
Militiam ficto: donec sollertior isto
Et sibi inutilior timidi commenta retexit

tandem oppressit. Nullo sub indice. nullo indicante. gatur qui ultimus cepit arma. Detrectauit. uitauit. Sollertior prudentior. Et sibi inutilior. nam palamedes in se ulysses concitauit: cuius arte tandem: ut proditor a cuncto græcor; exercitu fuit interfectus. Nā ulysses litteras finxit a Priamo ad palamedem datas: quibus significare uidebatur priamus se magnū auri pondus misisset

aliudque missus. Cum uero litterae ad agamemnonem fuissent perlatæ principesque omnes præter palamedem conuenissent: uixque illud scelus in palamedem cadere posse cunctis uideretur: Vlysses nihil temere de tanto uiro credendum dixit: nisi atque quod ille iam per seruos corruptos in illius tentorio defodiendum curauerat: deprehenderetur. Qui igitur missi ad hoc inquirendum fuerant cum renunciaissent inuentum. la pidibus palamedes a toto exercitu de quo optime meritis erat obrutus est. Naupliades. palamedes nauplii filius. nauplius autem neptuni & amymones nymphæ filius in euboea regnauit. Optima nunc sumat. ironia indignationis plena qua aiæ significat Vlyssæ nulla ratione armis achillem esse dignum. se autem esse dignissimum. Furor ille. insania illa ulyssis. Hortator scelestæ. Hætenus in contemptum. nunc in odium aiæ ulyssis adducit. Non te precantia proles. Cui gratulatio accepissent greci troiam sine herculis sagittis capi non posse: Vlysses missus ad philocteten precantis filium: cui moriens hercules arcum sagittasque reliquit. inueniendum: troiamque adducendum. cui forte inter nauigandum sagitta hydræ ueneno tincta e pharetra cadens philoctetæ pedem uulnerasset: eum in lemno nullo adhibito uulneri remedio reliquit. Lemnos insula est una ex cycladibus uulcano dicata: quæ duo oppida habet ephestia & myrinam in cuius forum solstitio athos eiacularum. ut plinius scribit. Qui nunc ut memorat. Oratorie miseras philoctetæ amplificat aiæ: ut maius in odium ulyssæ adducat. Troianis fati. troiano excidio. Sine crimine. proditoris. Conuicti furoris. depræheusi. detecti. Nimum male memor. illa namque memoria palamedes optime de grecorum exercitu meritis: fuit interfectus. Præfoderat. ante defoderat in tentorio Palamedis per seruos corruptos: ut diximus. Ergo aut exilio. Relinquens philocteten in lemno tanquam exul. Aut nece. Inducens exercitum ad lapidandum palamedem. Desertum ut nestora. Ut in octauo iliados narrat homerus: Cum nestor una cum aliis grecis fulmine iouis territis fugere non posset: quod unus ex ipsius equis foret ab alexandro catapulta uulneratus facile fuisset ab hectore oppressus: nisi recognita Diomedes & clara uoce: ulysses in clamasset ad opem seni ferendam: & nihilominus illo fugiente solus ipse nestorem ab impetu hectoris protexit ac in suum currum recepisset. Proditus a socio est. ab ulysses fuit derelictus. Qui autem socios in pugna derelinquunt ut proditores habentur. Trepidatio. timido. Alludit autem ad uerba quæ diomedes attribuit homerus. Quo fugis inquit Vlysses Laertæ filie? Cur terga uertis? Cur committis ut tanquam in bellis ac timidus a tergo uulnereris? Mane hic mecum. mane dum a sene amico trucem hectorem at ceamus. Mortalia. Res mortalium. hæc autem sententia eo pertinet: ut qui ferre opem noluit: ea indigere cogatur. En eget auxilio: qui non tulit. hoc de undecimo iliados libro sumptum est. nam ut ibi scribit homerus cum ulysses socum Hipasi filium iter fecisset: troianorum turba in illum sic impetum facit: ut & se retroferre: & suorum auxilium implorare sit coactus: cum iam Soci hasta fuisset uulneratus. Aiæ igitur a Menelao admonitus scuto illum accurrens a ui hostium intrepide protexit.

Naupliades animi uitataque traxitque ad arma:
 Optima nunc sumat. qui sumere noluit illa.
 Nos inhonorati & donis patrielibus orbi.
 Obtulimus quia nos ad priâ pericula. simus.
 Atque utinam aut uerus furor ille: aut creditus esset.
 Nec comes hic phrygias unquam uenisset ad arces
 Hortator scelerum. non te precantia proles
 Expositum lemaos nostro cum crimine hæret:
 Qui nunc: ut memorat: siluestribus abditus antris
 Saxa moues gemitu: laertiadaque precaris
 Quæ meruit: quæ si dii sunt: non uana preceris.
 Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma:
 Heu pars una ducum: quo successore sagittæ
 Herculis utuntur: fractus morboque fameque
 Venaturque aliturque auibus: uolucresque petedo
 Debita troianis exercet spicula fati.
 Ille tamen uiuit: quia non comitatur ulysses.
 Vellet & infelix palamedes esse relictus.
 Viueret: aut certe letum sine crimine haberet.
 Quæ male conuicti nimum memor iste furoris
 Prodere rem danaum finxit. fictumque probauit
 Crimen: & ostendit quod iam præfoderat auis.
 Ergo aut exilio uires subduxit achillis:
 Aut nece. sic pugnat: sic est metuendus ulysses:
 Qui licet eloquio fidum quoque nestora uincat
 Haud tamen efficiet: desertum ut nestora crimen
 Esse rear nullum: qui cum imploraret ulysses:
 Vulnere tardus equi: fessusque senilibus annis:
 Proditus a socio est. non hæc mihi crimina fingi
 Scit bene tydides: qui nomine sæpe uocatum
 Corripuit: trepidoque fugam exprobrauit amico.
 Aspiciunt oculis superi mortalia iustis.
 En eget auxilio: qui non tulit: utque reliquit:
 Sic linquendus erat. legem sibi dixerat ipse.
 Cõclamat socios. adsum: uideoque tementem:
 Pallentemque metu: & trepidantem morte futura.
 Opposui molem clypei: textique iacentem:

stia
 10110

Lemnos

10110

10110

lou
 git
 aut
 nan
 xim
 Se
 Si
 Re
 Po
 At
 Ne
 He
 Q
 Sed
 Hu
 Em
 Hu
 Su
 Et u
 For
 Ecc
 In d
 Ne
 Spe
 Qu
 Qu
 Atq
 Cõ
 Pri
 Luc
 Si se
 Diu
 Qu
 Ren
 Ipse
 Insi
 Sed
 Põd
 Pelia
 Nec
 Con
 Deb
 sta no
 meru

Vulnusque tuum. nam latus illius hasta traiecerat focus. Hector adest. aduenit. Deos. deorum ipsiusque Iouis auxilium. nam ut scribit Hōe. se Iouis filium esse iactabat Hector. Non tu tantum. Emphasis est. Intelligitur. n. q. nō exprimitur. Nō tantū tu: q. es oīum timidissimus terreris impetu Hectoris. Sed et fortes. Est aut apostrophe cōtemptus plena. Tantū trahit ille timoris. acclamatio est. Ingenti pondere. Maxio saxo. nam ut in. xiiii. Iliados uolumine legitur: cū Hector hasta in aiacē iecisset neq. uulnerasset: aiā ipse sublato maximo saxo pectus illius ita percussit: ut cum ingenti atq. strepitu in terrā caderet. Hunc ego poscentē. prouocantem. Id aut ex. vii. Iliados libro est notum. ibi

Seruauiq. aiā. nīmium est hoc laudis: inertē.
Si perstas certare locum redeamus ad illum.
Redde hostes: uulnusq. tuū: solitumq. timorē:
Post clypeumq. late: & mecum cōtēde sub illo.
At postq. eripui: cui standi uulnera uires
Non dederant: nullo tardatus uulnere fugit.
Hector adest: secumq. deos in praelia ducit:
Quaq. ruit: non tu tantum terreris ulyssē:
Sed fortes etiam. tantum trahit ille timoris.
Hunc ego sanguineā successu cædis ouantem
Eminus ingenti resupinum pondere fudi.
Hunc ego poscentē cum quo cōcurreret: unq.
Sustinui: fortemq. meā uouistis achiur:
Et uestre ualere preces. si queritis huius
Fortunam pugne nō sum superatus ab illo.
Ecce ferunt troes ferrumq. ignesq. iouemq.
In danaas classes: ubi tunc facundus ulyssēs:
Nempe ego nulle meo p̄texi pectore puppes
Spem uestri reditus. date p̄ tot nauibus arma.
Quod si uera licet mihi dicere: queritur istis
Quā mihi maior honos: cōiūctaq. gloria nra ē
Atq. aiā armis. non aiaci arma petuntur.
Cōterat his ithacus Rhesum imbellēq. dolona:
Priamidēq. helenū rapta cum pallade captum.
Luce nihil gestum ē. nihil est diomede remoto
Si semel ista datis meritis tam uilibus arma:
Diuidite. & pars sit maior Diomedis in illis.
Quo tñ hac ithaco: q. clam. qui semp̄ inermis
Rem gerit. & furtis incautum decipit hostē:
Ipse nitor galeæ claro radiantis ab auro
Insidias prodet manifestabitq. latentem.
Sed neq. dulichius sub achillis casside uertex
Pōdera tanta feret. nec non onerosa grauisq.
Pelias hasta potest imbellibus esse lacertis.
Nec clypeus uasti calatus imagiæ mundi
Conueniet timidæ natæq. ad furta sinistra.
Debilitatur: quid te petis improbe munus:

ista non potest esse onerosa & grauis imbellibus lacertis.
merus quatuor elementa sculpta uidebantur.

namq. scribitur Hector heleni uatis exhortatione
græcos oēs ad singulare certamen prouocasse. Ac
cum hi nouē græcor. fortissimi agamemnon. Dio
medes. Duo aiaces. Idomeneus. Meriōes. Eurypy
lus. Euemonis filius. Thoas andramonides. Vly
ses Nestoris exhortatione inter se forent fortiti q.
ipso: cum Hectore pugnare deberet: aiā forte se
Hectori obiecit. qui cum adueniente nocte e pugna
æquali cum honore discederent: se inuicem mune
ribus sunt persecuti. nam Hector aiaci gladium. cō
tra aiā Hectori baltheum dono dedit. Sortemq.
meam uouistis achiui. Hoc quoq. ab Homero sum
ptum esse uidetur: qui scribit achiuos sublatis in al
tum oculis manibusq. his precibus ad iouem uos
fuisse. Iupiter pater da ut aiaci Telamonii aut ai
cis oilei aut agamemnonis forti sit locus atq. ita eue
nit: ut aiaci id quod maxime optabāt: fors profer
retur. Uouistis ergo uoto optastis. tameti noui
stis fere legatur. Et uestre ualere preces. nam
ut optauerant: Sors aiaci prima prolata est: ut cum
Hectore pugnaret. Non sum superatus ab illo.
Pari nāque gloria uterq. ex ea pugna recessit. Ec
ce ferunt troes. Hoc quoque i. xv. Iliados describit
home. Iouemque auxiliū iouis Hectori fauētis.
Nempe ego. solus aiā aliis græcor. ducibus p̄tex
ritis classē ab ignibus hostium protexisse ab ho
mero quoque scribitur. Quod si uera licet. arro
ganter nīmium cōtra artis oratoricæ præcepta hæc
quoque dicuntur. Conferat his ithacus Rhesum
his gestis meis comparet Vlyssēs quem cum quo
dam contemptu Ithacum aiā appellat. Rhesus au
tem rex fuit Thraciæ qui ut scribit home. in auxi
lium troianor. curo candidissimis equis uenisset: a
Diomede & Vlyssē ea ipsa nocte: qua ad troiam p̄
uenerat: fuit interemptus. Imbellemque Dolon
na. Dolon ut idem scribit homerus Eumedis pre
conis filius cum speculator ad castra græcor. ab he
ctore missus esset: a Diomede simul & ulyssē captus
fuit & interfectus. Priamidēque Helenū. helenus
priami fuit filius qui a Diode & Vlyssē captus
fata troianorum arcana græcis reuelauit. Rapta
cum pallade. cum palladio: quod ulyssēs una cum
diomede rapuit. Quo tamen hæc ithaco: Arma
achillis incommodo potiusq. cōmodo ulyssē futu
ra ostendit aiā. Quo. ad quid. ad quem finē. pe
tuntur autem uerbum est subaudiendum. Et fur
tis. dol. fraudibus insidiis. Dulichius uer. Vlyssē
sis caput. nam dulichium insula est ithacæ uicina.
Nec non onerosa. ordo est & sensus. Et pelias ha
Nec clypeus uasti. In clypeo achillis: ut scribit Ho

Vlyssēs
Oileus

Rhesus

Dolon

Helenus

Dulichium

Quod tibi si populi. Hoc quoque contra artis præcepta ab aiace dictum est. Neque enim error iudicibus fuit obli-
 endus. Trahenti, proprie dixit. Illa enim trahimus: quæ gestare non possumus. Viri fortis. Achillis. Vulgus
 securus ultima murmur erat. nam populus murmure suo aiacis dicta approbare est visus. Astitit, surrexit. Atque
 oculos paulum tellure moratos. Immitatur Homerus Oui, qui Vlysses stetit oculos in terram defixis: imotus
 sceptro: priusquam illam eloquentiam percellam effunderet: scribit. Si mea cum uestris. Artificioissima ulyssi attribuitur
 oratio: ut personæ decore seruetur. Nam ulysses cum ab aliis tum ab Homero inter eloquentissimos numeratur: Quare
 affectus statim in exordio mouet: & sua sine ulla ar-
 rogantia amplificat: & ab aduersario obiecta ita re-
 fellit: ut illum in maximum adducat contemptum: ac de-
 niq; principibus persuadeat: se arma achillis quam aiax
 magis meruisse. Principium autem a beniuolentia
 sumptum est. Se enim cum aliis grecis semper optare
 ait salutem achillis: per quod significat se uehement-
 er illius morte dolere: qui grecis omnibus gratif-
 simus fuisset. Tuque tuis armis, potireris: ac possi-
 deres. Hæc autem apostrophe ad achille aiocis auditore
 ad fletum inclinatur. Manuque simul, hæc ex perso-
 na poetæ dicuntur. Ex arte autem finxit se flere uly-
 sses: quo facilius persuaderet se morte achillis gra-
 ui dolore fuisse affectum. Quam pro quem magnus
 Danaus, hoc est, quæ is cuius opera achilles ad bellum Tro-
 ianum deductus est: is autem Vlysses fuit. Nam ut ip-
 se paulo post narrat: cum Thetis mater achillis co-
 gnosceret filium in bello troiano periturum: illum uir-
 ginis habitu ornatum Lycomedi Scyri insulæ regi
 una cum filiabus ipsius educandum commenda-
 uit: ut tantisper apud eum in uirgineo habitu late-
 ret: dum troia foret deleta. Cum uero sine achille
 Troia capi non posset nec usque inueniretur: Vlysses
 id quod erat suspicatus: mercibus quibus foeminae
 capiuntur: gladium scutumque ac galeam immiscens
 ad Lycomedem se contulit: ubi mercibus illis expo-
 siti achilles gladium ac scutum alia negligens tra-
 ctare cepit: ex quo cognitus achilles ad bellum tro-
 ianum fuit deductus. Hic modo ne proferat, aduer-
 sarium ut hebetem ac ingenio tardum omnique fa-
 cundia carentem in contemptum adducit. Si qua
 est. Ex arte suam eloquentiam extenuat Vlysses ne
 in se inuidiam odiumque auditorum transferat. In-
 uidia careat, nam aiax in inuidiam Vlyssis eloque-
 tiam adducere conatus est: cum dixit. Tutius esse
 fictis uerbis contendere quam manu pugnare. Bona
 sua, propria uel natura data: uel industria compara-
 ta. Sed enim quia rettulit aiax esse iouis pronepos. Fi-
 gurata & poetica est hæc locutio. In soluta namque ora-
 tione accusatio uteremur diceremusque aiax, retu-
 lit se esse iouis pronepotem. Acrisius illi. Duo fue-
 runt nobiles acrisii & hic iouis filius ac ulyssis auus
 & alter abantis argiuorum regis filius ac Danaus pa-
 ter. Neque in his quisquam damnatus & exul, peleum
 achillis patrem notat ulysses: qui phoco fratre in-
 terfecto ab æaco patre in exilium fuit expulsus. Est
 quoque per matrem, anticia mater ulyssis filia fu-
 it primi sinonis Mercurii filii.

Vlyssis
 oratio

Quod tibi si populi donauerit error achiui:
 Cur spolieris erit: non cur metuaris ab hoste.
 Et fuga qua sola cunctos timidissime uincis:
 Tarda futura tibi est gestamina tanta trahenti.
 Adde quod iste tuus tam raro prælia passus
 Integer est clypeus, nostro qui tela ferendo
 Mille patet plagis: nouus est successor habendus.
 Denique quid uerbis opus est: spectemur agendo
 Arma uiri fortis medios mittantur in hostes.
 Inde iubete peti: & referentem ornate relatis,
 Finierat telamone satus: uulgique secutum
 Ultima murmur erat: donec laertius heros
 Astitit: atque oculos paulum tellure moratos
 Sustulit ad proceres: expectatoque resoluit
 Ora sono, neque abest facundis gratia dictis.
 Si mea cum uestris ualuisent uota pelasgi:
 Non foret ambiguus tanti certaminis hæres.
 Tuque tuis armis, nos te potiremur achille.
 Quem quoniam non æqua mihi uobisque negarunt
 Fata (manuque simul ueluti lachrymaria ter sit
 Lumina) quis magno melius succedit achilli:
 Quam per quem magnus danais successit achilles
 Huic modo ne prosit: quod ut est hebes: esse uidetur:
 Ne ue mihi noceat: quod uobis semper achiui
 Profuit ingenium: meaque hæc facundia: si qua est
 Quæ nunc pro domino, pro uobis sæpe locuta est:
 Inuidia careat, bona nec sua quisque recuset.
 Nam genus & proauos & quod non fecimus ipsi:
 Vix ea nostra uoco, sed enim quia rettulit aiax
 Esse iouis pronepos: nostri quoque sanguinis auctor
 Iupiter est: totidemque gradus distamus ab illo.
 Nam mihi laertes pater est, acrisius illi,
 Iupiter huic, neque in his quisquam danatus & exul,
 Est quoque per matrem eyllenus addita nobis
 Altera nobilitas, deus est in utroque parente.
 Sed neque materno quod sum generosior ortu:
 Nec mihi quod pater est fraterni sanguinis insonus:
 Proposita arma peto, meritis expendite causam,
 Dummodo quod fratres telamone peleusque fuerunt,
 Aiacis meritum non sit, nec sanguinis ordo.

Phthiam scyronq; ferant. Phthia ad peletum. Scyron ad pyrrhū Achillis filium ex Deidamia Lycomedis filia
Ergo opere qm. Quonia inqt qstio est sola uter nostre pluribus ac maioribus meritis græcorū exercitū affe-
xit: nō oia q̄ gessi referre possū. Præscia ueturi. Hinc incipit merita sua cōmemorare sine ulla arrogātia ulysses.
Genitrix Nereia. Thetis nereii filiaq; materq; Achillis ut & Homerus & pleriq; poetarū asserūt. Suidas uero
aristoteles & Dionysius chalcidēsis scribūt Achillē ex Thetide chironis filia uatū. Deimachus aut ex philome-
la actoris filia. Dissimulat cultu natū. hoc ē habitū simulat achillē nō esse puerū sed puellā. In qb̄ iter quos.

Sed uirtutis honor spoliis quærat in istis.
Aut si proximitas primusq; requiritur hæres:
Est genitor peleus. est pyrrhus filius illi.
Quis locus aiaci: phthiā hæc scyronq; feratur.
Nec minus est isto teucer patruelis achilli.
Non petit ille tamen, num si petat auferat illa:
Ergo opere quoniam nudum certamen habet:
Plura quidem feci: q̄ quæ comprehendere dictis.
In promptu mihi lit. rex tamen ordine ducar.
Præscia uenturi genitrix nereia leti
Dissimulat cultu natum: & deceperat omnes:
In quibus aiacem: sumpta fallacia uestis.
Arma ego scemineis animum motura uirilem
Mercibus inserui, neq; adhuc proiecerat heros
Virgineos habitus: cū parmā hastamq; tenenti
Nate dea: dixi: tibi se peritura reseruant
Pergama, quid dubitas ingentē euertere troiā:
Inieciq; manum, fortēq; ad fortia misi
Ergo opera illius mea sunt. ego telephon hasta
Pugantem domui, uictum orantēq; refeci.
Quod thebæ cecidere meū ē. me credite lesbō:
Me tenedō chrysenq; & cillan apollinis urbes:
Et syrum cepisse, mea concussa putate
Procubuisse solo lyrnessia mœnia dextra.
Utq; alios taceam: qui sæuum perdere posset
Hectora nempe dedi, p me iacet iclyt^s hector.
Illis hæc armis: quibus est inuentus achilles:
Arma peto, uiuo dederam, post fata reposco.
Ut dolor unius danaos peruenit ad omnes:
Aulidaq; euboicam complerunt mille carinæ:
Expectata diu nulla aut contraria classi
Flamina sunt: duræq; iubēt agamēnona sortes
Immeritam sæuæ natam mactare dianæ.
Denegat hoc genitor: diuisq; irascitur ipsis.
Atq; in rege tamen pater est, ego mite parentis
Ingenium uerbis ad publica cōmoda uerti:
Nunc equidem fateor: falsoq; ignoscat atrides
Difficilem tenui sub iniquo iudice causam.
Hunc tamen utilitas populū fraterq; datiq;
Sūma mouet sceptri: laudē ut cū sanguine p̄set.

Arma, gladiū, hastā, parmā. Proiecerat, depo-
suerat. Ad fortia, subaudiamus gerēda. Ergo
opa illius mea sūt. Colligit ulysses oia q̄cūque gef-
sit achilles: sibi esse ascribēda: cū illum latitante dep-
derit ad bellūque troianū adduxerit. A causā, n. ef-
fectus separari nō pōt. Ego telephon hasta. Tele-
phus herculis filius ex auge nympha rex fuit Ly-
cia q̄ cū resisteret græcis: ab achille in fœmore fuit
pcussus: ac deinde iterato uulnere: ut in superioribus
diximus: sanatus. Quod thebæ cecidere meū ē.
De thebis cilicia p̄tia andromaches intelligendū
est. Nā eas diripuit achilles. Me credite lesbō: Les-
bos insula ē clara alcaei carminibus & sapphus. Chry-
senque & cillan. chryse urbs est troadis, p̄pe lemnū
Apollini sacra: q̄ expugnauit achilles cū p̄ troia-
nis sentires. sūt tñ & aliæ urbes hoc noie & loca. Est
n. urbs in helle spōto inter Ophryniū & abydū Est
ēt p̄mōtoriu lesbō in Tenedū uergēs. ē & Bithyniæ
urbs & Caria. Cilla quoque urbs ē troadis apollī-
ni sacra a græcis direpta. Et Syrus. syros absque. c.
insula est ionia cū urbe eiusdē nois. Nā scyros p̄ c.
patria ē Lycōedis. Tā & si festō forsitā nō inepte
legeret. Est. n. fest^s urbs helle spōti notissima. Lyr-
nessia mœnia. Lyrnelus urbs fuit troadis unde Bri-
seida rapuit achilles. Seuū hectora magnū, terri-
bilem. illum. n. ex arte laudat ulysses: ut inde maior
achillis: q̄ eū supauit: gloria cognoscat. Viuo de-
deram arma. Cū ea mercibus inserui. Tūc. n. pri-
mum arma tractare cepit achilles. Hic aut est epilo-
gus primi meriti ulyssis: quo achillē in bellū misit.

Post fata, post mortē. Ut dolor unius. Secūdū ex
ponit meritu Vlysses: quo p̄bat se armis achillis di-
gniore esse q̄ aiax. Nā cū mille græcorū naues ad au-
lida cōuenissent: inde tēpestatibus ipediti soluere
nō poterant. Quare cōsulti uates r̄nderunt: Dianā
sanguine filia Agamemnonis esse placandā. Nam
agamemnon illius ceruā imprudens necarat. cū ue-
ro pater filiam imolari nollet: ui eloquentiæ ulyssis
expugnatus est: ut publicam utilitatem priuatā an-
pōeret caritati. Missus quoque ad clytæmnæstrā
non minore arte ab ea filiam abduxit: quæ nisi per-
fecisset Vlysses: classis græcorū nunq̄ ab aulide pro-
fecta fuisset. Ut dolor unius. postq̄ dolor unius
Menelai: quem ex helena uxore sibi ablata capie-
bat: omnes græcos commouit. Aulidaque Eub-
olcam. aulis Bœotia urbs est iuxta chalcidē por-
tum habens amplissimum conuentu mille nauū
græcorū nobilissima. Atque in rege tamen pa-
ter est. paterna caritas. Tenui, obtinui. Difficile
causam, propter iniquum iudicem. Nam agamen-
non magis priuata caritate quam publica utilitate
moueri uidebatur. Summa potestas.

Telephus

Lesbos

Chryse

Cilla

Syrus

Scyros

Sestus

Aulis

Laudem ut cum sanguine penset. gloriam. Hac autem oia ab ulyffe fuerunt Agamemnoni commemorata: publica utilitas: Menelaus frater ac summa potestas illi data. Mittor & iliacas. Vlyffes: ut Homerus quoque scribit: una cum Menelao ad helenam repetendam orator ad priamum missus est. Et intrata est. Participium contra grammatices rationem poetica licentia formatum. Plenaque adhuc erat illa uiris. Significat se non noctu sed inter diu cum adhuc curia uitis esset plena: in epide regem priamum adisse. Prædamque prædam appellat quæ una cum Helena asportauerat paris. Priamoque antenora iunctum. Nam antenor semper censuit helenam Menelao esse reddendam. Sub illo. in illo tempore. Spatiofi belli. diuturni ac longi & i decimum usque annum protracti. Post acies primas. post priamæ prælia. Demum. solum. Quis tuus usus erat? Quæ tua græcis utilitas erat. Ecce iouis monitu. Aliud commemorat in græcos meritum Vlyffes. Nam ut homerus in secundo iliad. narrat: iupiter per somnum Agamemnonem admonuit: ut toto exercitu cum troianis confligeret. Futurum enim ut uictoriam adipisceretur. Agamemnon uero ut suorum animos temptaret: conuocatis ad contionem græcis innoxie se in somnis a ioue admonitum: ut græci cum toto exercitu repeteret. Troiam enim nulla ratione capi posse. Quare cum oes deducerent naues: ut redirent in patriam: ulyffes id dissuadere principibus cepit: tantumque eloquentia ualuit: ut oes mutare sententiam coegerit. Auctore. iouis auctoritate. Non sinat hoc aiax. Pulchra ironia qua significat ulyffes aiaxem nulla præditum eloquentia illud prohibere non potuisse. Det. edat. dicat aliquid. Proponat aliquod consilium quod turba sequatur. Non erat hoc nimium. aiaxi inquit magna semper iactanti hoc nimium non erat. Quid quod & ipse fugit? fugere uoluit. In honesta uela. in honeste acturpiter. nomen enim pro aduerbio positum est. Vela autem legendum est. non bella: ut fere in exemplaribus est deprauatum. Quid facitis. Hæc ex ea oratione sumpta sunt: quam homerus artificiosissimam ulyffi attribuit. Concitat dimittere. ut dimittat in soluta oratione diceretur. Captam troiam. non quæ re uera capta esset. Sed quæ in eo erat: ut facile capi posset. Nam apud homerum colligit ulyffes futurum esse ut Troia decimo anno: quo uolebant recedere: oio capiatur. In quæ. ad quæ. Dolor ipse disertum. Ex arte eloquentiam suam ulyffes in dolorem refert: quo arrogantiam uitet: & magis sibi græcos conciliet: quorum dedecore se maximo affectum fuisse ait. Profuga de classe. ad fugiendum parata. Conuocat atrides. agamemnon. Hoc quoque de Homero est sumptum. Telamoniades. Aiax telamonis filius. Incessere. prouocare. Dictis. conuocatis: ut in secundo iliados libro patet.

Mittor & ad matrē: quæ non hortāda: sed astu
 Decipiēda fuit: quo si telamonius iisset
 Orba suis essent etiam nunc linthea uentis.
 Mittor & iliacas audax orator ad arces:
 Vifaque & intrata est altæ mihi curia troiæ:
 Plenaque adhuc erat illa uiris. interritus egi:
 Quam mihi mandarāt cōmunis græciā causā.
 Accusoque parin: prædāque helenamque reposco:
 Et moueo priamū: priamoque antenora iūctum.
 At paris & fratres & qui rapuere: sub illo
 Vix tenuere manus (scis hæc menelae) nefādas.
 Primaque lux nostri tecum fuit illa pericli:
 Longa referre mora est: quæ cōsilioque manuque
 Vtiliter feci spatiofi tempore belli.
 Post acies primas urbis se mœnibus hostes
 Continuere diu: nec aperti copia martis
 Vlla fuit. decimo demum pugnauimus anno.
 Quid facis interea: qui nil nisi prælia nosti?
 Quis tuus usus erat: nam si mea facta requiris
 Hostibus insidior. fossas munimine cingo.
 Consolor socios: ut longi tædia belli
 Mente ferant placida. doceo quo simus alendi
 Armandique modo: mittor quo postulat usus.
 Ecce iouis monitu deceptus imagine somni
 Rex iubet incepti curam dimittere belli.
 Ille potest auctore suam defendere uocem:
 Non sinat hoc aiax: delendaque pergama poscat
 Quodque potest pugnet. cur non remorat ituros?
 Cur non artha capit: det quod uaga turba sequatur
 Non erat hoc nimium nūquam nisi magna loquētia.
 Quidque & ipse fugit: uidi: puduitque uidere.
 Cum tu terga dares: inhonestaque uela parares.
 Nec mora. quid facitis: quæ uos demētia dixi.
 Concitat o socii captam dimittere troiam:
 Quidue domū fertis decio nisi dedecus anno
 Talibus atque aliis: in quæ dolor ipse disertum
 Fecerat: auersos profuga de classe reduxi.
 Conuocat atrides socios terrore pauentes.
 Nec Telamoniades etiam nunc hiscere quicquam
 Audet. & ausus erat reges incessere dictis

Thersites quo nemo deformior. nemo lingua pteruor in græcorum exercitu fuisse ab Homero scribitur: cum Agaménone quoque cōiitiis incessisset. ab Vlysse sceptro grauer fuit percussus. Refundo. in aios eorum remitto. Reparo. restituo. quibus in quibusdam exemplaribus reposco legatur. Tpe ab hoc. eleganter colligit Vlysses: quæcumque aiæx fortiter fecit: posteaque eum cum aliis a fuga reuocauit: sibi esse ascribenda. Est aliquid Modeste loquitur Vlysses. Innuit autem pulchre ac gloriosum esse a præstanti uiro socium eligi. Nam Diomedes unum ex oibus græcorum optimatibus Vlysses socium delegit: ad speculandum troianorum castra iturus. ut aperte in decimo scribit home. Nec me fors ire iubebat. Significat se sponte socium Diomedis iuisse ad speculandum quid hostes in castris agerent: qua nocte & dolonem: qui & ipse ad græcorum castra speculator ueniebat interemerunt: & Rhesium Thraciæ regem qui auxilium Troiæ tulerat: una cum comitibus interfecerunt: ac equos candidos in sua castra priusquam quicquam pabulorum troiæ gustarent abduxerunt: ut ex Homero Vergilianoque carmine notissimum est. Ausum eadem quæ nos: Nam & ipse speculator ad castra græcorum fuerat missus. Perfida troia. perfidi troiani. Est. n. metonymia. Nam continens pro contento positum est. Specularer. explorare inquirere. Cuius equos periciu. Dolon noctu ad speculandum quid hostes agerent: missus equos achillis sibi pro mercede dari: si troiani uincerent deposcit. Est autem ordo. Arma mihi eius uiri negare: cuius equos hostis dolon pro nocturna speculatione deposcerat. Illa uero ironia Vlysses arma achillis & aiæxi neganda & sibi adiudicanda esse ostendit. Benignior. beneficentior. gratior. ironicos autem hæc quoque dicit. Quid lycii referam sarpedonis. sarpedon filius fuit iouis ex Europa ac minois frater. Hic cum rex esset lyciæ troianisque faueret: multis ex eius sociis ab ulysses caesis a patroclo tandem fuit interfectus. Cæranon iphitiden iphiti filium. fere autem eos qui hoc loco ab ulysses enumerant: & sarpedonis socios fuisse & ab ulysses interfectos in v. alia. scribit Hæ. ενθο γέκοιρα νόν ειλέν α λείτορά τε χρομίον τε α λκάν άροιοά λιορ τένοήμιονά τέπ ηύν τε άνιη τε. Vestemque manu diduxit. Remouit a pectore. Diuisit. hoc autem ex poetæ persona est dictum. Quid tamē hoc refert. ac si diceret nihil confutat. n. ulysses id quod iactauerat aiæx se solū faces troianorum a græcorum classe repulisse. Nam alii quoque inquit in primisque patroclos armis Achillis indutus restitit hostibus naues nostras incendere uolentibus. Iouemque. iupiter namque hec troianisque fauebat. Neque. n. benefacta maligne. ex arte ulysses quæ aduersario honeste negare non potest ita concedit: ut cum aliis tamen ea esse coia asseueret. Maligne detractare. cum quadam malignitate & uituperatione detrahere. Mō ne communia solus. Dummodo inquit. aiæx ea quæ communia ipsi uobiscum sunt: sibi soli non arroget. Quæ eadem oratione ulysses & aiæcem in inuidiā adducit & sibi principum græcorum beniuolentiā conciliat.

Thersites etiam: per me haud ipse pteruus.
 Erigor: & trepidos ciues exhortor in hostes:
 Amissamque mea uirtutem uoce refundo.
 Tempore ab hoc quodcumque pot fecisse uideri
 Fortiter iste: meum est: qui dante terga retraxi.
 Denique de danais quis te laudatue petiue:
 At sua tydides mecum comunicat acta.
 Me probat & socio semper confidit ulysse.
 Est aliquid de tot graiorum milibus unum
 A diomede legi: nec me fors ire iubebat.
 Sed tamen & spreto noctisque hostisque periculo
 Ausum eadem: quæ nos: phrygia de gente dolona
 Interimo: non ante tamen: quam cuncta coegi
 Prodere: & edidici quid perfida troia pararet.
 Omnia cognora: nec quid specularer habebam:
 Et iam promissa poteram cum laude reuerti.
 Haud contentus eo petii tentoria Rhesi:
 Inque suis ipsum castris comitesque peremi:
 Atque ita captiuo uictor uotisque potitus
 Ingredior curru lætos imitante triumphos.
 Cuius æquos periciu pro nocte deposcerat hostis:
 Arma negare mihi: fueritque benignior aiæx.
 Quid lycii referam sarpedonis agmina ferro
 Deuastata meo: cum multo sanguine fudi
 Cæranon iphitidē alastoraque chromiumque
 Alcandrumque Haliumque Noemona prythaninque:
 Exitioque dedi cum pheridamante thoona
 Et charopem: fatisque imitibus ennomon actum
 Quicque minus celebres nostra sub mœnibus urbis
 Procubuerunt manu. sunt & mihi uulnera ciues
 Ipso pulchra loco: nec uanis credite uerbis.
 Aspiciete enim (uestemque manu diduxit) & hæc sunt
 Pectora semper aut uestris exercita rebus.
 At nihil impedit per tot telamonius annos
 Sanguinis socios: & hæt sine uulnere corpus.
 Quid tamen hoc refert si se pro classe pelasga
 Arma tulisse refert contra troasque iouemque:
 Confiteorque tulit. neque enim benefacta maligne
 Detrectare meum est. modo ne communia solus
 Occupet: atque aliquem uobis quoque reddat honorem

Sarpedo

Repulit actorides. Patroclus actoris nepos: q̄ armis achillis indutus ab Hectore fuit interfectus. Cum enim Achilles agamemnoni iratus in aciem aduersus hostes descendere nollet: p̄cibus amicor̄ concessit patroclus ut suis armis indutus troianor̄ impetū retardaret. Troas cū defensore. Hectore. troianor̄ nāq; defensor fuit Hector. Ausum ēt hectoreis. Ajax ut narrat homerus: cū hectore singulari certamine pugnavit: cum id ei sorte contigisset. Qua ex pugna uterq; sine uulnere discessit ab altero p̄ncipios donatus muneribus. hector q̄ dem baltheo: quo ligatus circum Ilii mœnia fuit tractus. Ajax uero gladio: in quē incumbens seipsum interfecit. Regis. agamemnonis. Ducis. Menelai.

Et praelatus munere sortis. colligit Vlysses non uirtute sed sorte aiacem cum hectore cōtendisse. Cum. is. nouem ut diximus: se pugnaturus cū hectore prouiderentur: consilio Nestoris factum est ut sortem quisq; suam in galeam deiceret: ac cui⁹ prima eucta foret: is in certamen cum hectore descenderet. Et p̄lat⁹. antepositus aliis nulla re alia q̄ sorte. Sed tamen euentus. Cū quadam illusionē in sultat aiaci Vlysses: qui iactauerat se solum cū hectore singulari certamine congrēdi ausum fuisse.

Fortissime. Ironicos ē dictū. Qui tibi uideris fortissimus: cum non sis. Me miserum. Hæc lachrymans uidetur pronunciaſſe Vlysses. Quāto dolore. Cum præpositio subaudiatur: ut cum quanto dolore intelligatur. Graium murus. græcor̄ p̄ pugnaculum. Est at̄ metaphora: qua maximē achilles cōmendatur. Referrem. reportarem corpus humo sublaturum. Hoc aut̄ facto se maxime dignū achillis armis Vlysses ostendit. His humeris. Iudicans humeros suos hæc dicit Vlysses. Est autē pulchra anadiplosis: qua manifeste & ab aiace obiecta diluit & se aptum esse ad ea gerenda arma ostendit.

Laboro. exopto. studeo. enitor. Sensurus. cogniturus. intellecturus. Vios honores. celaturā armor̄ summo cum honore mihi a uobis adiudicator. Scilicet idcirco. Ironia qua aiacem in contemptum Vlysses adducit. Cæcula mater. Thetis: quæ cum hector patroclo interfecto armis achillis foret potitus: rogauit uulcanum. ut filio suo scutum galeam tibialia ac thoracem decentia fabricaret. Ille uero: cum alia: tum scutum ea arte expoliuit: ut in eo cælum cū quatuor elementis spectaret. Eor̄ autem artificium non intellectum it̄ ab aiace. Vlysses ait: cum & ingenio careat & omni doctrina.

Sine p̄. ingenio. Cælamina. cælaturam & sculpturam. Oceanum & terras: cælaturam clypei describit Oui. ab homero sumptam Pleiades. Hyadesq;. Sic Homerus. π̄ λ̄ῑά̄ δ̄ά̄σ̄ ὄ̄νᾱ δ̄ά̄σ̄ τ̄ε̄ το̄ τ̄ε̄ δ̄έν̄ ὄ̄σ̄ ὄ̄ρῑ ὄ̄νο̄σ̄. Immunemq; æquoris arcton. arctos minor est ur̄sa: ut superius quoq; diximus: quæ currus quoq; ut home. scribit cognominatur. ἄ̄ρκ̄ το̄ ὄ̄ν̄ ἡ̄ κ̄ᾱ ἰ̄ ᾱ μ̄ ᾱ ξ̄ ᾱ π̄ ε̄ ω̄ ἰ̄ κ̄ λ̄ η̄ σ̄ ἰ̄ ν̄ κ̄ ᾱ λ̄ ε̄ ὄ̄ σ̄ ἰ̄ ν̄. Idest ur̄samque quam & currum cognomento uocant. Solum autem ex omnibus hoc si dus nunq; occidit. ac idcirco ab home. quoq; æquoris exps d̄r̄ esse. οἰ̄ν̄ δ̄ά̄ μ̄ οἰ̄ ρ̄ ο̄ σ̄ ε̄ σ̄ ἰ̄ λ̄ ο̄ ε̄ τ̄ ρ̄ ο̄ ὄ̄ ν̄ ὄ̄ κ̄ ε̄ ἄ̄ ν̄ οἰ̄ οἰ̄ d̄ est: Hæc aut̄ sola exps lauacroꝝ oceani. Diuersasq; ur̄. In scuto achillis duæ diuersæ urbes a uulcano: ut narrat hōe. cælatae fuerūt: quæ altera pace frui. altera bello & obsidione p̄mi uī. Nā in altera nuptiæ atq; cōiuiua celebrant: iudiciaq; exercent. alterā duo exercitus. & q̄ dem inter se dissidentes obsidere uident. Quid. quod me dari. Sic ab aiace sibi obiecta refutat Vlysses ut illum in odium cōtemptumque adducat. Nam obiecta sibi esse cum achille cōmunia ostendit. Ego sum maior. Ego citius q̄ achilles ad bellum ueni. Cū tanto uiro. Quantus fuit achilles.

Repulit actorides sub imagine tutus achillis
Troas ab arsuris cum defensore carinis.
Ausum etiam hectoreis solum cōcurrere reliquit
Se putat oblitus regisq; ducisq; mei⁹:
Nonus in officio: & p̄latus munere sortis.
Sed tamen euentus uestræ fortissime pugna
Quis fuit: hector ab it̄ uiolatus uulnere nullo.
Me miser⁹: quanto cogor meminisse dolore
Temporis illius: quo graium murus achilles
Procubuit: nec me lachrymæ luctusq; timorq;
Tardarunt: quin corpus humo sublime referret
His hūeris, his inq; humeris ego corpus achillis
Et simul arma tuli: quæ nūc quoq; ferre laboro
Sunt mihi quæ ualeant in talia pondera uires.
Est animus certe uestros sensurus honores.
Scilicet idcirco pro nato cæcula mater
Ambitiosa suo fuit: ut cælestia dona
Artis opus tantæ rudis & sine pectore miles
Indueret: neq; enim clypei cælamina nouit.
Oceanum & terras: cunq; alto sidera cælo
Pleiades hyadesq; immunēq; æquoris arcton:
Diuersasq; urbes: nitidumq; orionis ensem.
Postulat: ut capiat quæ non intelligit arma.
Quid⁹q; me dari fugientem munera belli
Arguit incepto serum accessisse labori:
Nec se magnanimo maledicere sentit achillis
Si simulasse uocas crimen simulauimus amboi
Si mora pro culpa est: ego sum maturior illo.
Me pia detinuit coniunx. pia mater achillem.
Primaq; sunt illi data tempora: cætera uobis.
Haud timeo: si iam nequeam defendere crimē
Cum tanto cōmune uiro. deprænsus ulyssis
Ingenio tamen est ille. at nō aiacis ulysses.

Ne ue in me stolidæ. Aiace in contemptum aducit. q̄ tanta sit stulticia: ut ea dixerit quæ in iudicum pudore recidere possint. nam si inqt mihi turpe est accusasse palamedem: turpe itidem uobis est eum damnasse. Hæc n. duo se inuicē cōfirmant ac sub eandem rationē cadūt. Vt Ci. tradit. An falso palamedē. Hoc entymema te ostēdit ulysses nō minus principibus græcis turpe fuisse palamedē damnare q̄ sibi accusare. Est autē αὐτὸς ἴσθριος quo maxime entymemata exornant. Sed neq̄. Nupliades. Palamedes naupli filius. Se autem ulysses purgat: ut ostendat palamedē in manifesta p̄ditione fuisse dephensum: id quod principibus quoq̄ græcis

Ne ue in me stolidæ conuitia fundere linguæ.
Admiremur eum: uobis quoq̄ digna pudore
Obiicit, an falso palameden crimine turpe est:
Accusasse mihi: uobis damnasse deorum:
Sed neq̄ naupliades facinus defendere tātum:
Tamq̄ patens ualuit: nec uos audistis in illo
Crimina, uidistis: precioq̄ obiecta patebant.
Nec pœantiaden q̄ habet uulcania lemnos:
Esse reus merui: crimen defendite uestrum.
Consēlistis enim, nec me suasisse negabo:
Vt se subtraheret belliq̄ uiæq̄ labori:
Temptaretq̄ feros requie lenire dolores,
Paruit: & uiuit, non hæc sententia tantum est
Fida: sed & felix cum sit: facit esse fidelem:
Quē quoniā uates delenda ad pergama poscūt
Ne mandate mihi, melius telamonius ibit:
Eloquioq̄ uirum morbis iraq̄ furentem
Molliet: aut aliqua perducet callidus arte.
Ante retro simois fluet: & sine frondibus idæ
Stabit: & auxilium promittet achæia troiæ:
Quam cessante meo pro uestris pectore rebus
Aiace stolidi danais sollertia prolit,
Sis licet infestus fociis: regioq̄ mihiq̄
Dure philoctete licet exercere: meumq̄
Deuoueat sine fine caput: cupiasq̄ dolenti
Me tibi forte dari: nostrumq̄ haurire cruorem:
Te tamen aggrediar: mecumq̄ reducere nitar.
Vtq̄ tui mihi: sic fiat tibi copia nostrum
Tamq̄ tuis potiar (faueat fortuna) sagittis:
Quam sum dardanio: quem cepi: uate potitus.
Quam responsa deum: troianaq̄ fata retexi.
Quā rapui phrygiæ lignū penetrabile mineruæ
Hostibus e medus, & is mihi comparat aiæ.
Nempe capi troiam prohibebāt fata sine illo.
Fortis ubi est aiæ: ubi sunt ingentia magni

gratū esse sciebat: ne innocentē dānasse iniq̄ uiderentur. Precio. Auro: quod in tentorio palamedis fuit deprehensum: cū illuc opa Vlyssis fore importatum. Nec pœantiadē. Quæ de philocteta sibi sunt obiecta refellit Vlysses. Ac se consensu principum in lemno insula illum reliquisse ait. Esse reus merui. Debeo accusari. Cōsensistis enim ut illum in lemno relinquerem curandum. Feros dolores. acerbos cruciatus. Quē in quoniam uates. In factis erat Troiam sine herculis sagittis quæ philoctetæ traditæ fuerant: Capi non posse. idcircoq̄ oportebat philoctetē cū sagittis ipsis bello troiano interesse. Meleitus telamōius ibit. pulchra ironia: qua aiacē deridet Vlysses: ut inertē atq̄ ingenio eloquētiq̄ carentem. Eloquioque. Eloquētia qua prorsus caret. Aliqua arte. aliqua fraude: cū tardus sit & hebes. Hæc nanque oia ironice dicuntur. Ante retro Simois fluet: ante rerū natura mutabit: q̄ uobis aiace ingenium prodesse possit. Et sine frondibus arboribus. a parte nāque totū intelligimus.

Achæia. Græcia. Meo pectore. mea prudētia. Sollertia. Ingenii acumen. Sis licet infestus. apostrophe ad philoctetē qua significat se ulysses eloquentia sua multum græcorum rebus prodesse posse ac se. philoctetem q̄libet sibi iratū placaturū ac secū ad troianum bellum aducturum pollicetur. Sociis. græcis. Regioq̄. agamēnoni. Meumq̄ deuoueat sine fine caput. hoc ē. Quāuis assidue mihi mala imprecetis: atq̄ ea hominū facias: quæ solēt a capitalibus inimicis fieri & optari: te tamē eloquētia mea placabo. Te tñ aggrediar. Verbis & oratione. hoc est alloquar. Tāq̄ tuis potiar sagittis. Sic in potestate mea tuas sagittas habebō: ut habui & helenium uatē egregiū & palladium quod nisi hostibus abstulisset: troia nunq̄ capi potuisset. Ex arte autē ulysses ea repetit merita: quæ exercitui græcorum gratissima fuerūt. Faueat fortuna. Dunmodo subintelligatur. Dardanio uate. Periphra sis est Heleni uatis egregi. Nam helenus Priami fuit filius: uaticinādi arte insignis: ut ex carmine quoque Vergiliano est notū: Qui ab ulyssē captus omnia troianorum fata reuellere coactus est. Retexi. Aperui. Signū penetrabile phrygiæ Mineruæ. Palladium: qd̄ ulysses una cū diomede Cæcis summa custodibus arcis rapuit: cum oraculum esset capi troiam nō posse q̄diu in ea palladium ipsam seruaretur. Et se mihi comparat aiæ. affectui & indignationi seruit illa & copula. Nempe capi troiam. artificiose i commemoratiōe palladii ablati im-

moratur Vlysses: cum sine illo Troia capi non posset: nec sine maximo piculo troianis auferri. Per excubias. p̄ uigilias & custodias hostiū. Ex arte autem exaggerat hoc factū Vlysses: ut ostēdat se auctorē fuisse Troiæ capiendæ. Sua æde. Suo tēplo Læua. Manu sinistra. Taurorū tergora septē. hoc ē scutum septē coriis boū tectū.

Illa nocte mihi. Serapiendo palladiū Vlysses col-
 ligit auctore fuisse uictoriae troianae. Tydidē meū
 diomedē mihi amicū. In illo. Palladio a nobis rap-
 to minore. inferiore. Sapiēte. eloquēte. Ois: enī
 eloquēs sapiēs esse existimatur. Pro classe. pro clas-
 sis defensione. In domitā dextrā. Viribus ratio-
 ne carentibus ac temeritati. Ipse quoq; hęc pete-
 ret. Arma achillis. Moderator aiāx. Oilei filius q
 inter fortes ab Homero numeratur. Ex arte aut sibi
 iudice conciliat ulysses: illos tū a modestia: tū a uir-
 tute laudando. Eurypylusq; ferox. eurypyli duo
 ad bellū troianū profecti sunt. alter Herculis filius
 ex Coisula augurio isignis. alter Euæmonis filius
 ex Crmenio urbe: qui ut scribit Homerus: cū q̄dra-
 ginta nauibus in expeditionem troianā agameno-
 na est secutus. Is cum uiribus plurimū posset: arma
 tamen achillis nō poposcit. Clarog; andremone
 natus. Periphrasis Thoantis. Nā ut in. ii. narrat Ho-
 merus: Theas andremonis filius princeps atolozē
 ad bellum troianū cū quadraginta nauibus est pro-
 fectus. Nec minus idomeneus. nec nō ē. Idome-
 neum autem Lyctiū fuisse ac Cretēsis imperasse
 in expeditione q; troiana una cū Merione: quo au-
 riga utebat: fortissime se gessisse: & Homeri & Ver-
 giliū carminibus notissimū est. Patria eadem. ambo
 nāq; Lyctii fuerunt. Peteret maioris frater atridæ.
 Menelaus agamēnonis frater. Nec sunt tibi mar-
 te secūdl. ne te sunt pugnando inferiores. Cōsi-
 liis meis. Meæ prudentiæ. Ingeniū qd̄ eget mo-
 deramine nostro. sed cōiunctio subintelligatur. Vi-
 res. n. corporis aiāci concedit ulysses. Ceterū feroci
 ingenio quod suo regimine indigeat: illum prædi-
 tum esse ait. Sine mente. sine ingenio. & pruden-
 tia. Est autē pulchra comparatio: qua se Vlysses aia-
 ce multo præstantiorem esse ostendit. Mihi cura
 futuri. Ego inq; prospicio futura: quod nemo nisi
 prudentia pollens: facere pōt. Temperat. regit &
 gubernat. Pectora potiora manu. ingeni acumi-
 na uiribus corporis meliora. Vigor omnis in il-
 lis. omnis inq; uirtus in ingenii acumine consistit.
 At uos o proceres. artificiose in peroratione Vlyf-
 ses & quædam ex præstantioribus meritis suis cō-
 memorat: & iudices rogat ut se habeat commenda-
 tum sibiq; achillis arma uelint adiudicare. Vigili
 uestro. Ei q; pro uobis libēter uigilare consueuit.
 Tot annorum. Decem. n. annos pro græcis solli-
 citus fuerat Vlysses. Hunc titulum. hunc honorē
 iam labor in fine est. Scite iā finito labori præmiū
 debetur. Obstantia fata remouit. ex arte id quod
 maximum est iterum cōmemorat Vlysses. ut osten-
 dat se auctorem fuisse ut Troia capi possit. Posse
 capi faciendo. ut capi posset in soluta diceretur ora-
 tione. Perque deos oro. per palladem: cuius simu-
 crum troianis abstulerat. Siquid adhuc superest.
 Restat. Siquid adhuc audax. In quo conficiundo
 audacia opus sit. Ex præcipitiq; petendum. Ex
 periculoso loco sumendum. Fatis Troiæ. fati p
 hibētib; ne troia capiat. Huic date. digito & ma-

Verba uiri: cur hic metuit: cur audet ulysses
 Ire per excubias: & se cōmittere nocti:
 Perq; feros enses nō tantum mœnia troum:
 Verum etiā summas arces intrare: suaq;
 Eripere æde deam: raptamq; auferre per hostes
 Quæ nisi fecissem: frustra telamone creatus
 Gestasset leua taurorū terga ra septem.
 Illa nocte mihi troiæ uictoria parta est.
 Pergama tunc uici: cum uinci posse coegi.
 Desine tydiden: uultuq; & murmure nobis
 Ostentare meum. pars est sua laudis in illo:
 Nec tu cum socia clypeū pro classe tenebas:
 Solus eras. tibi turba comes. mihi cōtiguit unus
 Qui nisi pugnacem sciret sapiente minorem
 Esse: nec indomitæ deberi præmia dextræ:
 Ipse quoq; hęc peteret: peteret moderatio aiāx
 Eurypilusq; ferox: clarog; andremone natus.
 Nec minus idomeneus. patriaq; creatus eadem
 Meriones. peteret maioris frater atridæ.
 Quippe manu fortes: nec sūt tibi Marte secūdl.
 Consiliis cessere meis. tibi dextera bello
 Vtilis. ingenium ē qd̄ eget moderamine nostro
 Tu uires sine mente geris. mihi cura futuri:
 Tu pugnare partes pugnandi tempora mecum
 Eligis atrides. tu tantum corpore prodes:
 Nos animo: quantoq; ratem qui tēperat anteit
 Remigis officium. quanto dux milite maior:
 Tantū ego te supero. nec nō in corpore nostro
 Pectora sunt potiora manu. uigor omnis in illis.
 At uos o proceres uigili date præmia uestro:
 Proq; tot annorum curis: quos anxius egi:
 Hunc titulum meritis penlandū reddite nostris
 Iam labor in fine est. obstantia fata remouit:
 Altaq; posse capi faciendo pergama cepi:
 Per spes nunc socias: casuraq; mœnia troum:
 Perq; deos oro: quos hosti nuper ademi:
 Et siquid superest: quod sit sapienter agendum.
 Siquid adhuc audax expræcipitiq; petendum ē.
 Si troiæ fati aliquid restare putatis:
 Este mei memores: aut si mihi non datis arma:
 Huic date. & ostendit signum fatale minertiæ:
 Mota manus pcerum est. & qd̄ facundia posset

nu palladiu: qd troianis abstulerat ulysses indicauit. Mota manus proceru est. Comota & psuasa fuit principu
 græcoru multitudo ulyssis orone. Et qd faciãtia posset. Tunc patuit. Tunc inqt manifestu fuit quatu eloquentia
 ualeat in ais hoium flectedis. Tulit. habuit græci naq; Achillis fortissimi uiri arma ulyssis potius ob faciãtia q
 fortitudinẽ adiudicaru. Inuictuq; uix uicit dolor. Stulte dictu esse uidet. Quo naq; mo eu dolor uincat q uin
 cino po: Sed aut an: aut alioq est subaudiẽdu: ut intelligamus: alioq anteu inuictu aiace a dolore & indigna
 tione fuisse supatum. Et meus hic certe est. Illa & copula maxima significat indignatioẽ Aiace fuisse uexatu.

Tunc patuit: fortisq; uiri tulit arma disertus.

Hectora qui solus: qui ferrumq; igneq; ioueq;

Sustinuit totiens: unam non sustinet iram:

Inuictumq; uirum uicit dolor. arripit ensem:

Et me⁹ hic certe e. an & huc sibi poscit ulysses:

Hoc ait ut edum est in me mihi: quique cruore

Sæpe phrygu maduit: dñi nũc cæde madebit:

Ne quisq; aiacem possit superare: nisi aiax.

Dixit: & in pectus tum demũ uulnera passum

Qua patuit ferro: letalem condidit ensem.

Nec ualuerunt manus infixum educere ferrum.

Expulit ipse cruor. rubefacta sanguine tellus

Purpureum uiridi genuit de cespite florem:

Qui prius œbalio fuerat de uulnere natus.

Littera comunis mediis pueroq; uiroq;

Inscripta est solus. hæc nominis. illa querelæ

Victor ad hypsipyles patriam clariq; thoantis:

Et ueterum terras infames cæde uirorum

Vela dat: ut referat tirythia tela sagittas:

Quæ postq; ad graios dño comitate reuexit:

Imposita est sero tandem manus ultima bello.

Troia simul priamusq; cadunt. priameia coiux

Perdidit infelix hominis post omnia formam:

Externasq; nouo latratu terruit auras.

Locus in angustu qua clauditur hellepontus:

Ilion ardebat: neq; adhuc confederat ignis:

Exiguuq; senis priami iouis ara cruorem

Combiberat: tractisq; comis antistita phœbi

Non profecturas tendebat ad æthera palmas:

Dardanidas matres patriorum signa deorum

Dum licet amplexas: succensaq; tepla tenentes

Inuidiosa trahunt uictores præmia graii.

mu rediissent: uxores consiliu inierunt. Quod qdẽ cu reliquæ effecissent: sola hypsipyle thoanti patri pepcit. Ti
 tirythia tela. Sagittaru herculis est exposito. Domino. Philoctetæ cui moriens hercules donauerat sagittas.

Manus ultima. Finis. Externas auras. Externu aerem. nam hecuba ut thracia in canem fuit transformata.

Longus. Hellepontus. mare est hellepontus angustum longum Asiam ab Europa determinans. Dicitur est
 autem hellepontus ab helle phruxi sorore: quæ in illo submersa est. Qua clauditur in angustum. Vbi cogitur.

in angustum & strictum. Angustatur autem maxime hellepontus illic ubi olim fuerunt Sestos & Abydos
 Ad hellepontum autem usq; Troias ubi fuit ilium: protenditur. Concederat. Cessauerat. extinctus erat.

Iouis ara. Ad qua priamus ipse fuerat interfectus. Ut carmine quoq; Vergiliano est notum. Exiguu cru
 r ii

Tu demũ. Tunc solu. Qua patuit. Quateus patu
 it & cessit ferro. Educere. extrahere. De œbalio
 uulnere. De sanguine hyacinthi œbalii: q ut in deci
 mo narrauit poeta: in flore purpureu ab Apolline
 amatore fuit couersus. Littera comunis. In foliis
 inqt illius floris in que aiax fuit couersus: littera co
 munis e & hyacinthi pueri qrelis & noi aiacis. Na i
 illo flore ut in decimo quoq; diximus: inscriptæ ui
 dent hæ duæ litteræ græcæ. ai. quæ i diphthongum
 coagmetatæ & quarimonix sũt indices: & i hoc no
 mine ai. & primæ. hinc aut illud quoq; apte colli
 git eos magnope decipi q putat hya i decimo eẽ le
 gendũ easq; litteras in flore inscriptas. Illu uero flo
 re post Aiacis mortẽ primũ apd se natũ salaminii af
 ferũt: ut paufanias scribit. Esse aut albu subrubicu du
 lilioq; minorẽ ac foliis litteras iesse quæ hyacinthis
 legant. Hæc nois. Ai. acis. illa querelæ. Hyacinthi
 q gemes acclamas ai ai extinctus est. Victor ad
 hypsipyles. Hecubæ in canẽ metamorphosin apte
 cu superioribus conẽctit poeta. Na ulysses post adept
 ta armore achillis uictoria in lenũ ad philocteten cu
 herculis sagittis adducendũ missus fuit. Quo adue
 eto. ac troia tandẽ icensa cu græci classẽ i Thracia
 appulissent: Polyxenã Priami atq; Hecubæ filia ma
 nibus achillis eã poscẽtib; imolarũ: cuius corpus
 lotura cu ad littus Hecuba accessisset: forte Polydo
 ri filii a polymestore Thraciæ rege iterẽpti cadauer
 ibi cõspicata Vl:isci tantũ scelus decreuit. Na Pri
 mus Polymestori taq; amico belli euentũ ignorans
 cu multis pecuniis Polydox natu minimũ filiorũ
 comẽdarat: ut siqd urbi accideret: suore aliqs supes
 set. Hecuba igit accersitũ. ad se polymestora sub spe
 thesauri indicadi Vna cu aliis mulieribus captiuis
 excæcauit. Quare cu thraces ipsã lapidibus insecta
 rentur: in illos latrare coepit: uoluntate deorum in
 canem couersa. Victor. Vlysses i certamine armorũ
 achillis uictor. Vela dat. nauigat. Ad hypsipyles
 patriã. piphraus est leni insulæ nam Hypsipyle filia
 Thoãtis. Lenioq; regis in leno a regnauit. Et uete
 rũ terras ifames. Leniæ mulieres cu uenerẽ in adul
 terio dephensam. cu Marte contenerẽt: in se deæ ita
 cocitarũ. na uenus hircino odore illis imisso effecit
 ut a maritis spnerent. Quare de illis cu ad bella ad
 uersus thraces gerẽda pfecti eẽnt iterficiẽdis cu pri

Ai ax in
 hyacin
 thum

of poly
 ti cõct

Hecuba
 in canẽ.

of poly
 am m
 otel

re. In senibus pax esse sanguinis physici aiunt. Antistita. Cassandra Phoebe sacerdos. Signa. statuas. Simulachra. Tenetes. coletes. aplectetes. Inuidiosa pnia. Præda iudicæ plenâ. Mittit astyanax illis. Astyanax Hectoris ex Androachæ fuit fili' sic dict' q' urbi uideret' ipaturus. Nâ & S' urbs. & & & rex iter præf. Is ab Vlyffe post troiæ direptionem ex altissima turri fuit præcipitatus. Tenet. defendent. Carbasâ mota sonant. Vela a uentis comota strepūt. Ventis uentor' comoditate. Troia uale. ordo est. Troades & mulieres troianæ clamant. Troia uale. Rapimur & ui abducimur. Præstante tumulos. Amplectentē filior' sepulchra hecubâ. Dulichie traxere manus. Vlyffes. Nâ hecuba illi forte optigerat. Hausit. accepit. Hectoris in tumulo. Anadiplosis ad miserationem accommodata. Canum de de uertice crinē. Recisum subaudiamus. Inferias inopes. Sacrificia inopū & pauperior'. Est ubi troia fuit. Thraciam e regione troiadis eē ait. Cōtraria. ex aduerso atq' e regione posita. Bistonis uiris. Thracibus. Nâ Bistonia urbs est thraciæ a Bistone martis & Calliroes filio cognominata. uñ & bistonēs & bistonii thraces dicunt. thracia aut' helleponto a phrygia separatur. Polymestoris illic. Polymestor rex fuit thraciæ auaricia & Polydori cæ de famosissimns. Hæc aut' de eurypidis hecuba ab Ouidio sumpta esse uident'. Consiliū sapiens. ac clamatio est: qua Priami prudentia cōmendat'. Iriritamen. prouocationem. Iugulo. In iugulū. Ex animē. mortuum. Cadauer aut' Polydori in mare iecit Polymestor. Sui alumni. Polydori quem a patre alendū nutriendūq' susceperat. Quo petiit agamennona. Quo tpe ob brisceidem raptā in agamennonem strinxit ensem Achilles: ut i primo iliados narrat Homerus. Religarat. Religari iusserat. Referebat. Repræsentabat. præ se ferebat. Petiit. aggressus est. Inuasit. Immemoresq' mei. Achilles umbra. græcos ingratiitudinis accusat. Obruta Sepulta. Ne facite. ne sitis in me ingrati. Utq' meum nō sit sine honore sepulchrū. hoc est. Vt meum honoretur sepulchrū. Mactata polyxena. Imolata. Polyxena uero quæ multor' hospita interpatur: filia fuit priami ex hecuba: quæ achilles & uinū amauit & mortuus sibi imolari efflagitauit. Parentibus. obedientibus. Immitti umbræ. Crudeli: quæ sibi uirginē imolari uolebat. Ad tumulū ad sepulchrū achillis: quod in sigeo pñotorio erat. Diro: busto: Sepulchro. crudeliū & dirorum manium qui sibi uirginem imolari iubebant. Quæ memor ipsa sui. Suæ generositatis. Postq' crudelibus aris admota ē. Postq' crudeliter ad aras fuit ad ducta. est. n. hypallage. Fera sacra. Crudelia utpote quibus ipsa interficiebatur. Neoptolemū. Pyrrhum Achilles ex Deadamia filiū: q' neoptolemus fuit appellatus quod iuuenis admodum ad bellū troianum est profect'. πειδὸς nāq' iuuenis nouusq' πτολεμαῖος qui frequentius πτολεμαῖος dicit bellum interpretatur. Pyrrhus autem a russis capillis fuit cognominat' πύρρον nāq' græci russū appellat. Ferrū. Ense: quo ipsa erat iugulada. Vtere iadu

Mittitur astyanax illis de turribus: unde
Pugnantē pro se. pro a uitaq' regna tuentem
Sæpe uidere patrē mōstratum a matre solebat.
Iamq' uiam suadet boreas: flatuq' secundo
Carbasâ mota sonant, iubet uti nauita uentis
Troia uale: rapimur, clamant, dant oscula terræ
Troades: & patriæ fumantia tecta relinquūt.
Vltima conscendit classē (miserabile uisu)
In mediis hecubæ natorum inuēta sepulchris:
Præstantem tumulos atq' ossibus oscula dantē
Dulichie traxere manus, tamen unius hausit:
Inq' sinu cineres secum tulit hectoris haustos.
Hectoris in tumulo canum de uertice crinem:
Inferias inopes crinem lachrymasq' reliquit.
Est ubi troia fuit: phrygiæ contraria tellus
Bistonis habitata uiris, polymestoris illic
Regia diues erat: cui te commisit alendum
Clā polydore pñ: phrygiisq' remouit ab armis:
Consiliū sapiens: sceleris nisi præmia magnâ
Adiecisset opes: animi iritamen auari.
Ut cecidit fortuna phrygū: capit ipius ensem
Rex thracum: iuguloq' uir demisit alumni.
Et tanq' tolli cum corpore crimina possent:
Exanimē scopulo subiectas misit in undas.
Littore threicio classē religarat atrides:
Dum mare pacatum, dum uentus amicior eēt
Hic subito quātus: cum uiueret, esse solebat:
Exit humo late rupta similisq' minanti
Temporis illius uultum referebat achilles:
Quo ferus iniusto petiit agamennona ferro.
Immemoresq' mei disceditis inquit achii:
Obrutaq' est mecum uirtutis gratia nostræ:
Ne facite: utq' meū nō sit sine honō sepulchrū:
Placet achilleos mactata polyxena manes
Dixit, & immitti sociis parentibus umbræ
Rapta sinu matris: quā iā prope sola fouebat
Fortis & infelix & plusq' fœmina uirgo
Ducitur ad tumulum: diroq' sit hostia busto.
Quæ memor ipsa sui: postq' crudelibus aris
Admota est: sensitq' sibi fera sacra parari:

Astyanax

Bistonia

Polymestor

polydori
cedes

polyxena

polyxena
imolatio.

Neoptolemus

pyrrhus

dm. Quā forti animo polyxena esset: hic facile colligit: quod pyrriū hortat: ut se cito uelit imolare. Iādudū: Cito. Generoso sanguine: quæ sum generosa. generosi uero dicunt q a nobilibus maioribus genus ducunt.

Nulla mora est. In me subaudiat. Conde. Cōiice. Immitte. Iugulūq; simul. Hæc a poeta dici notius est: q̄ ut sit admonendū. Scilicet haud ulli. Nulli certe inquit seruire uelle cū sim polyxena priami regis filia. Scilicet. Certe asseuerantis est aduerbiū. Haud ulli. nulli. Polyxena. Emphasis est. ac si diceret priami regis filia Hectorisq; soror. Per tale factū. per meam cædē. Figurata aut oratiōe utitur polyxena: qua tametsi nihil de morte curare uideat: innuit tamē cæde sua nullū numen iri placatū: eoq; se non esse imolandā. Fallere. latere. Se autē polyxena i matrē piā ostendit: cū de illa sola se dicat esse sollicitā. Hæc uero ex hecuba Eurypidis sumpta eē uident. Mater obest. Dolor quo mater afficit morte mea animū meū cruciat. Vos modo ne stygios. rogat polyxena ne q̄quam uiro rū se tangat: ut iuiolata ad inferos descendat. Ne non libera. ut libera moriat. Acceptor. gratior.

Vtq; neoptolemum stantē ferrumq; tenentē.

Vtq; suo uidit figentem lumina uultu:

Vterē iam dudum generoso sanguine dixit.

Nulla mora est. aut tu iugulo uel pectore telū

Conde meo. iugulumq; simul pectusq; retexit

Scilicet haud ulli seruire polyxena uellem.

Haud per tale factum numen placabitis ullum:

Mors tantum uelle matrem mea fallere posset.

Mater obest: minuitq; necis mihi gaudia: quīs

Non mea mors illi: uerum sua uita gemēda ē.

Vos modo: ne stygios ad eā non libera manes

Este procul: si iusta peto: tactuq; uiriles

Virgineo remouete manus. acceptior illi

Quisquis is est: quē cæde mea placare paratis.

Liber erit sanguis. si quos tamen ultima nostri

Verba mouent oris: priami uos filia regis.

Nunc captiua rogat: genitrici corpus inēptum

Reddite: ne ue auro rediat ius triste sepulchri:

Sed lachrymis. nūc cū poterat: rediebat & auro.

Dixerat & populus lachrymas: quīs illa tenebat:

Non tenet. ipse etiam flens inuitusq; sacerdos

Præbita coniecto rupit præcordia ferro.

Illā super terrā defecto poplite labēs.

Pertulit intrepidus ad fata nouissima uultus.

Tunc quoq; cura fuit: partes uelare tegēdas:

Cum caderet: castiq; decus seruare pudoris.

Troades excipiunt: deploratosq; recenscent

Priamidas: & qd dederit domus una cruoris.

Teq; gemunt uirgo: teq; o modo regia cōiūx.

Regia dicta parens: asiae florentis imago.

Nunc etiā prædæ mala fors. quā uictor ulysses

Esse suam nollet: nisi q̄ tamen hec tora partu

Ediderat. dominū matri uix repperit hector.

Quæ corpus cōplexa animæ tam fortis iane:

Quas toties priæ dderat natisq; uiroq;: (sūdīt

Hic quoq; dat lachrymas. lachrymas i uulneta

Osculaq; ore tegit: cōsuetaq; pectora plāgit.

Repetitio lugēt̄ hecuba: quæ ex tam felicissimo statu in tantam ceciderat miseriam: maxime conueniens.

Quisquis is est. Siue deus. siue heros. Ignorat. n. polyxena: quē cæde sua sint placaturi. Si quos tñ ultima nostri. Pathetica & affectus plēa oratio polyxenæ attribuit: quā nō amici modo: uerū hostes quoque lachrymate cogunt. Ius sepulchri facultate sepeliendi. Tunc cū poterat: redimebat & auro. Quando inqt mater mea poterat. nō lachrymis solum. sed etiā auro filioq; cadauera ab hostibus redimebat. Quas illa tenebat. Mira puellæ constantia exprimit: quæ tā intrepide mortē exciperet. Præbita exhibita. Defecto polite. Deficientibus genibus. Ad fata nouissima. usq; ad mortē. Tūc quoque cura fuit. hoc idē & Eurypides scribit: quā curā iulio quoque cæsari fuisse narrat Traquillus: ut togā ad pedes demitteret: quo a cōiuratoribus uulneratus honestius caderet. Partes tegēdas. pudendas. Troades excipiunt. Suscipiunt iacens polyxenæ cadaver. Recenscent. recognoscunt. enumerāt. Quid cruoris. quātū sanguinis. nā priamidæ oēs fuerant interfecti. Teque gemunt uirgo. apostrophe ad polyxenā atque hecubā: quæ paulo ante asiae regina uocabatur. Deplorat aut illius calamitatē poeta: quā oēs captiua pp̄ senectutē asp̄nabant. Asiae florentis imago. De maxima felicitate in maximā calamitatē cecidisse Hecubā poeta ostendit. asia autē dicta est ab asia promethei filia matre q; atlantis. Quidam a troas hoc est a Cæno: qd multū cœni heat: dicta m̄ putat. Nunc et prædæ mala fors. Sed uel at talisue cōiūctio subaudiat ita sēsu exigere. nā hecuba paulo ante qd̄m erat regia cōiūx. regia parens. asiae florentis imago. nūc aut ē etiā prædæ mala fors: quā oēs asp̄nabant. Nisi qd̄ tamen hec tora partu Ediderat. Ratio qua motus Vlysses eā accepit captiua. Anima tā fortis inane. Tā cōstanti aīa uacua. Osculaque ore tegit. parua polyxenæ ora. Est. n. ab ore diminutiū hoc loco osculum.

Plangit. percutit. Consuetā plangi & percuti filioq; cædinus. Caniciem suam. Caput suum canum. Solebant autem p̄sci in maximis doloribus caput puluere derurpare. Concretō. coagulato. Vertens: uolens. Nata tuæ. pathetica oratio maxie q̄relis doloribusque accōmodata. Nata iaces

Tum pectus. Vulnere transfixum subaudiatur.
 Mea uulnera. Meos dolores. Orator nri. Qui
 nos liberos orbauit atq; spoliavit. Paridis phœbi
 q; sagittis. Dirigēte nāq; paridis sagittas apolline: ut
 & Homerus & Vergilius scribūt: achilles fuit inter
 factus. Mi. mihi. Ingenus hoc. In genus nostrū.

Vellicat aut hoc loco Ouidius a scauro apud Sene
 ram: quod nesciat relinquere quod bene cessit. Cū
 enim inquit polyxena esset adducta tumulo Achil
 lis imolanda: Hecuba dixit: Cinis ipse sepulti i ge
 nus hoc s̄ruit. poterat esse cōtentus. adiecit tumulo
 quoq; sensimus hostem. Neq; hoc cōtētus adiecit.
 Acacide fœcūda fui. Aiebat scaurus nō minus ma
 gnā uirtutem eē scire desinere q̄ scire dicere. Sed
 hoc oratori magisq; poetæ præceptū est. Tumulo
 quoq; s̄simus hostem. In tumulo & sepulchro exi
 stentem. Acacide fœcūda fui. Ad achillis uo
 lupratem multos peperit filios. Euentu graui. Exi
 tu pernicioso. Sed finita tamē. Stulte hoc dictum
 esse uidetur. Si enim finita sūt pergama: quo modo
 restant? An deleta quidem sunt. sed hecubæ restare
 uident: quia hostes perinde in eam s̄ruant ac si p
 gama ipsa starent. Soli mihi. Nam perinde in me
 s̄ruunt hostes atq; si finis nō esset impositus bello.
 In cursu. in p̄seuerantia. Neq; enim finitur. Mo
 do maxima rerum. ex qua felicitate in quas miseri
 as reciderit flebiliter hecuba cōmemorat. Tot ge
 neris natisq; potens. hecuba priamo septē filias &
 duodecim filios pepisse scribit. Ex aliis nāq; mulieri
 bus reliquos ad quinquaginta usq; priamus susce
 pit. Nunc trahor. Dissolutum est maxime quæ
 rimoniis cōueniēs. Lenabas. Diminuebas. Leues
 reddebas. Hostilia busta. Hostiū sepulchra & ma
 nes. Piaſti: placasti. Est aut apostrophe ad polyxe
 nam cōmiserationis plena. Quo ferrea resto. ad
 quem uitæ exitum dura ego ac in me ipsam crude
 lis referor? Quid ue moror? Expecto. Distertis.
 in longū tempus pducitis. Viuacē anum. Me ue
 tulam diu uiuentem. Nec te mea nata. Rationib^o
 colligit Hecuba Priamum inter felices numerādū.

At puto funeribus dotabere. exequiarum hono
 ribus ornaberis. Est aut Ironia qua significat Hecu
 ba Polyxenā & funeris & sepulturæ honore carita
 ram. Haustus. acceptio atq; iniectio. Terra namq;
 mortuis iniiciebat. Superest cur uiuere tempus.
 De tot filiis inqt meis hecuba solus restat polydo
 rus polymestori regi cōmendatus. Sed decipit He
 cuba. Iam enim a polymestore fuerat interfectus.
 Datus. missus. Ismaro regi. polymestori Thra
 ciæ regi. nā Ismarus Thraciæ mons est. De hoc aut
 polydoro sic & Vergilius in tertio aeneidos scribit.
 Hunc polydorum auri quondam eum pōdere ma
 gno infelix priamus furtim mandarat alendum
 Threicio regi: cū iam diffideret armis Dardaniæ:

Caniciemq; suam concreto i sanguine uertēs:
 Plura quidē: sed & hæc laniato pectore dixit.
 Nata tuæ (qd enī superest:) dolor ultime matris.
 Nata iaces: uideoq; tuum mea uulnera pectus.
 Et ne perdidērīm quenq; sine cæde meorum
 Tu quoq; uuln^o habes. at te q̄a fœmina: rebar
 A ferro tutam. cecidisti & fœmina ferro.
 Totq; tuos idem fratres. te perdidit idem
 Exitum troiæ nostriq; orbator achilles.
 At postq; cecidit paridis phœbiq; sagittis:
 Nūc certe (dixi) non est metuendus achilles:
 Nūc quoq; mi metuēdus erat. cinis ipse sepulti
 In gen^o hoc s̄ruit. tumulo quoq; s̄sim^o hostē.
 Acacide fœcūda fuit iacet ilion ingens:
 Euentuq; graui finita est publica clades.
 Sed finita tamen soli mihi pergama restant:
 Incurſuq; meus dolor est. modo maxia rerum
 Tot generis natisq; potens nuribusq; uiroq;
 Nūc trahor exul. i ops. tumulis auulsa meorū:
 Penelope munus: quæ me data pensa trahētē
 Matribus ostēdens ithacis. hæc hectoris illa est
 Clara parens hæc est dicet priameia coniunx.
 Postq; tot amissos tu nunc: quæ sola leuabas
 Maternos luctus: hostilia busta piaſti.
 Inferias hosti peperit quo ferrea resto:
 Quid ue moror? quo me seruas ānosa senect^o?
 Quo dii crudeles. nisi quo noua funera cernā:
 Viuacem differtis anum? quis posse putaret
 Felicem priamum post diruta pergama dici:
 Felix morte sua est: nec te mea nata peremptā
 Aspicit. & uitam pariter regnumq; reliquit.
 At puto funeribus dotabere regia uirgo:
 Condeturq; tuum monumentis corpus auitū:
 Nō hæc est fortuna domus. tibi munera matris
 Cōtingent fletus: peregrinæq; haustus harenæ.
 Omnia perdidimus. superest cur uiuere tēpus
 In breue sustineam: proles gratissima matris:
 Nūc solus. quondā minimus de stirpe uitili:
 Has datus ismaro regi polydorus in oras:
 Quid moror iterea crudelia uulnera lymphis
 Abluere? & sparsos immitti sanguine uultus:
 Dixit: & ad littus passu procedit anili
 Albentes lacerata comas. date troades urnam
 Dixerat infelix: liquidas hauriret ut un das
 Aspicit eiectum polydori in littore corpus:

Factaq; threiciis ingentia uulnera telis.
Troades exclamant, obmutuit illa dolore,
Et pariter uocē lachrymasq; introrsus obortas
Deuorat ipse dolor: duroq; simillima saxo
Torpet: & aduersa figit modo lumina terra,
Interdum toruos extollit ad æthera uultus.
Nunc positi spectat uultū nunc uulnera nati,
Vulnera præcipue, seq; armat: & instruit ira:
Qua simul exarsit: tãq; regina maneret:
Vlcisci statuit: pœnæq; in imagine tota est,
Vtq; furit catulo lactente orbata læna
Signaq; nacta pedū seqtur quē nō uidet hostē
Sic hecubæ postq; cum luctu miscuit iram:
Non oblita animorū annorum oblita suorum
Vadit ad artificem diræ polymæstora cædis
Colloquiumq; petit, nam se mōstrare relictum
Velle latens illi: quod nato redderet: aurum,
Credidit odrysius: prædæq; assuetus amore
In secreta uenit, tum blando callidus ore:
Tolle moras hecubæ dixit, da munera nato,
Omne fore illius quod das, qd' & ante dedisti:
Per superos iuro, spectat truculenta loquētem
Falsaq; iurantem: tumidaq; exæstuat ira:
Atq; ita correpto captiuarum agmina matrū
Inuocat: & digitos in perfida lumina condit
Expilatq; genis oculos (facit ira ualentem.)
Immergitq; manus: scædataq; sanguine fonti
Nō lumē (neq; enī sup̄est) loca luminis haurit,
Clade sui thraciam gens irritata tyranni
Troada telorum lapidumq; incessere iactu
Cœpit, at hæc missum rauco cū murmure saxū
Morsibus insequitur: rictuq; ad uerba parato
Latrauit conata loqui, locus extat: & ex re
Nomē hēt: ueterumq; diu memor illa malorū
Tū quoq; sithonios ululauit mœsta per agros,
Illius troasq; suos hostesq; pelagos,
Illius fortuna deos quoq; mouerat omnes:
Sic omnes: ut & ipsa iouis coniunxq; sororq;
Euentus hecubam meruisse negauerit illos,
Non uacat auroræ: q̄q; iisdem faueat armis:
Cladibus & casu troiæq; hecubæq; moueri,
Cura deam propior luctusq; domesticus angit
Memnonis amissi: phrygiis quem lutea cāpis
Vidit Achillea pereuntem cuspide mater,
Vidit, & ille color: quo matutina rubescunt

Iam diffideret, armis Dardaniæ: cingiq; urbem obfi-
dione uideret. Ille ut opes fractæ teucrū: & fortūa
recessit: Res agamēnonias uictoriaq; arma secutus
Fas omne abrumpit. Polydox: obrūcat & auro Vi-
potitur, qd. n. mortalia pectora cogis Auri sacra fa-
mes? Et sparsos sanguine. Infectos sanguine. Ca-
dauera aut antiq; abluabant. Introrsus obortas, in-
tus natas. Deuorat, cōsumit. Modo, interdū. Ad-
uersa terra. In troade ubi fuit troia: e regione thra-
cia sita. Toruos uultus, tristitia efferatos. Positi,
lacentis. Maneret. Effet. In imagine. In imagina-
tione & cogitatione pœnæ: qua polymestorē affice-
te posset. Vtq; fruit. Sæuit, hac aut similitudine ostē
dit poeta: quantā irā indignationeq; cōceperit. He-
cuba aduersus Polymestorē filii: quem educadum cæcatio
suscepat: interfectorē. Hostem, catuli raptorem.

Animorum. Magnitudinis ac præstantiæ ai sui.

Nā se mōstrare, ait uel simile uerbū: quod elegan-
ter p̄mittitur: est subaudiendū. Latens, oculū.

Odrysius, polymestor Thracius, nam odrysa: ut
in superioribus quoq; scripsimus: sūt populi thraciæ
& odrysa urbs eorum. Spectat truculēta. Indigna-
ta, toruū præ se ferens aspectum, nā truculētus di-
citur aspectu ferox atq; terribilis: quales tauri sunt.

Falsa iurantem. Peierantem. Tumida ira, ab effe-
ctu quæ tumidos & inflatos homines reddit. Cor-
repto, compræhēso polymestore. In perfida lumi-
na. In perfidi polymestoris oculos. Est enī hypal-
lage. Expilat, extrahit, eruit. Facit ira ualentem,
parenthesis tacitæ obiectioni occurrens. Sanguine
fonti, sanguine nocentis ac scelerati polymestoris.

Lumen, oculos. Superest, saluū est. Haurit, per-
cutit, aperit. Troadas Hecubam troianā. Incesse-
re, litare puocare, inuadere. Rauco cū murmure,
Cum uoce canina: lam, n. in canem fuerat cōuersa.

Et ex re nomen habet, nā κύνοσθημία appellat
idest cantis sepulchrū, est autē in Chersoneso thra-
cia iuxta Abydum: ut Strabo refert. Per sithonios
agros, thracios, nā sithonia pars est thraciæ. Illius
torasq; suos, hæc ad connectendam memnonis ci-
nerū in aues cum superiore metamorphosin a poe-
ta inferunt. Vt & ipsa iouis, iuno quæ troianorū
adeo atrox erat inimica. Nō uacat auroræ, Mem-
non tithoni atq; auroræ filius cum in bello troiano
ab achille fuisset interfectus: mater iouē rogauit ut
aliquo eū afficeret honore. Iupiter aut fauillas rogi
ipsius congregatas eiusq; socios i aues cōmutauit:
quæ memnonides a memnone uocata sigulis qui
busq; annis ad sepulchrū illius acriter iter se pugna
res duci suo parentare uidentur. Quāquam iisdē
fauerat: armis, propter Tithonum maritū: qui Lao-
medontis fuerat filius: ac priami frater. Lutea ma-
ter, Aurora ipsa Mēnonis mater rutila ac rubicūda.

Truculentus

haurit

hecubai
canem

Memno
nis cine-
res in
aues

Non sustinuit. Non potuit. Parens. causa cur nō
 sustinuerit spectare. q̄a parens. Omnibus inferior.
 In soluta oratione omnium infima diceret. Au-
 reus æther. Splendidū cælum. Nā mihi sunt parē-
 thesis causam continens cur aurora omnium deage
 sit infima. Dies sacrificos. In q̄bus mihi sit sacrificā-
 dū. Ignibus. sacrificiis. Aspicias. Cōsideres. Quā-
 tum tibi fœmina præstem. Quantum tibi prosi mi-
 quāuis fœmina sim. Noctis confinia seruo. hoc est.
 Custodid ne nox suos fines transeat. Nisi. n. auro-
 ra uigilans esset; nox semp uideret duratura. Or-
 ba. priuata. Frustra. quia & ipse fuit interfectus &
 troia euersa. Pro patruo suo. Priāo. A forti Achil-
 le. Interfectus p̄cussus simileue participiū subaudia-
 tur. Maternaq̄ uulnera leni. Maternos dolores
 mitiga. Volumina. reuolutiōes. Infecere. Obscu-
 rauere. denigrauere. Exhalant. Emitter. Infra. ne-
 bulas subaudiendū. Glomerataq̄. Congregata.
 Faciem capit. Figuram ac formā accipit. Atq̄ ani-
 mum ex igni. Scite. Anima nāq̄ ut flāma semp est
 in motu. Vnde philosophorū quidam dixerunt ani-
 mam esse ignem. Leuitas sua præbuit alas. Idest. p̄
 pria fauilla leuitas alas efficit. Quibus est eadē na-
 talis origo. Nam & ipsæ ex fauillis sunt ortæ. Lu-
 strant. Circūuolant. Plangor. clangor. Seducunt
 castra. separant castra & diuidunt se in duas partes.
 Diuersa de parte. Ex partibus aduersis. Cognata.
 simul nata. Præpetibus subitis. Subito natis ali-
 tibus. Auctor. Memnō earū origo. Memnonides.
 n. a Memnone fuerunt cognominatæ ut paulo an-
 te diximus: & ipse poeta aperte testat. More parē-
 tali. More eorum qui inferis parentant. Parentalia
 uero proprie dicuntur sacrificia quæ manibus fiunt.
 Rebellant. bellum iterum inter se suscipiunt. Dy-
 mantida. Hecubam Dymantis filiā: quāq̄ alii in pri-
 misq̄ Euripides ac Vergilius cissei regis Thraciæ
 filiā fuisse scribant. Rorat. rorem fundit. Non
 tamen euersam. Anni apollinis Delii sacerdotis filia
 rū metamorphosin in columbas descripturus poe-
 ta: Aeneæ pietatem prius ad delumq̄ nauigationē
 cōmemorat: quo apti⁹ fabulæ cōnectant. Sacra &
 sacra altera patrem. aeneas ex incendio troiano & sa-
 cra deæ uestæ & patrem anchisen abstulisse: Ascani-
 umq̄ abduxisse: carmine quoq̄ Vergiliano est no-
 tum. Et sacra altera. Neq̄ enim minus pium est pa-
 rentibus q̄ sacris auxiliū ferre. Cythereus he-
 ros. Aeneas Veneris: quæ & cytherea dicitur: filius.
 Prædam illam. Sacra & patrem.

Tempora: palluerat: latuitq̄ in nubibus æther.
 At non inpositos supremis ignibus artus
 Sustinuit spectare parens. sed crine soluto
 Sicut erat: magni genibus procumbere non ē
 Deſignata iouis: lachrymisq̄ has addeſ uoces
 Omnibus inferior: quas sustinet aureus æther
 (Nā mihi sunt totū rarissima templa per orbē)
 Diua tamen ueni. non ut dalubra diesq̄
 Des mihi sacrificos caliturasq̄ ignibus aras.
 Si tamen aspicias: quātū tibi fœmina præstem;
 Tum cum luce noua noctis confinia seruo:
 Præmia danda putes: sed nō ea cura; neq̄ hic ē
 Nūc status auroræ: meritos ut poscat honores
 Memnonis orba mei uenio: qui fortia frustra
 Pro patruo tulit arma: suo. primisq̄ sub annis
 Occidit a forti (sic dii uoluistis) achille.
 Da precor huic aliquē solatia mortis honorem
 Summe deum rector: maternaq̄ uulnera leni.
 Iupiter annuerat: cum mēnonis arduus alto
 Corruit igne rogos: nigrisq̄ uolumina fumi
 Infecere diem: ueluti cum flumina natas
 Exhalant nebulas: nec sol admittitur infra.
 Atra fauilla uolat: glomerata corpus in unum
 Densatur: faciemq̄ capit: sumitq̄ colorem:
 Atq̄ animum ex igni leuitas sua præbuit alas.
 Et primo similis uolcuri. mox uera uolucris
 Insonuit pennis. pariter sonuere sorores
 Innumera: quibus est eadem natalis origo.
 Terq̄ rogam lastrant: & cōsonas exit in auras
 Ter plangor. quarto seducunt castra uolatu.
 Tunc duo diuersa populi de parte feroces
 Bella gerunt: rostrisq̄ & adūcis unguibus iras
 Exercent. alasq̄ aduersaq̄ pectora lassant:
 Inferiāq̄ cadunt cinerū cognata sepulto
 Corpora: seq̄ uiro forti meminere creatas.
 Præpetibus subitis nomen facit auctor: ab illo
 Memnonides dictæ. cum sol duodena pegit
 Signa: parentali moriture more rebellant.
 Ergo aliis latrasse dymantida flebile uisum est.
 Luctibus est aurora suis intenta: piasq̄
 Nūc quoq̄ dat lachrymas: & toto rorat i orbe
 Non tamē euersam troiā cum mœnibus esse
 Spē quoq̄ fata sinūt. sacra & sacra altera patrē
 Fert humeris uenerabile onus cytherei⁹ heros
 De tantis opibus prædam prius eligit illam:
 Ascaniumq̄ suū. profugaq̄ per æquora classe

parentalia

Fertur ab antandro: scelerataq; littora thracum:
 Et polydoreo manantem sanguine terram
 Liquit: & utilibus uentis æstuq; secundo
 Intrat apollineam sociis comitatibus urbem.
 Hunc anius: quo rege hoies, antistite phœbus
 Rite colebatur: temploq; domoq; recepit:
 Urbemq; ostendit: delubraq; nota: duasq;
 Latona quondam stirpes pariente retentas.
 Thure dato flâmis uinoq; in dura profuso
 Cæsarumq; boum fibris de more crematis:
 Regia tecta petunt: positiq; tapetibus altis
 Munera cû liquido capiunt cerealia baccho:
 Tunc pius anchises, o phœbi lecte sacerdos
 Fallor an: & natû: cum primû hæc mœnia uidi.
 Bisq; duas natas (quâtû reminiscor) habebas:
 Huic anius niueis circumdata tēpora uittis
 Concutiens & tristis ait, non falleris heros
 Maxime, uidisti natorum quinq; parentem:
 Quē nunc (tâta hoies rerû incōstantia uersat)
 Pene uides orbem, quod enī mihi filius absens
 Auxiliū: quē dicta suo de nomine tellus
 Andros habet p patre locūq; & regna tenēt:
 Delius auguriū dedit huic, dedit altera liber
 Fœmineæ stirpi uoto maiora fideq;
 Munera, nam tactu natarum cuncta mearum
 In segetem laticemq; meri bacchâq; mineruæ
 Transformabatur: diuesq; erat usus in illis.
 Hoc ubi cognouit troiæ populator atrides:
 Ne non ex aliqua uelstram sensisse procellam
 Nos quocq; parte putes: amorū uiribus usus
 Abstrahit inuitas gremio genitoris: alantq;
 Imperat argolicam cælesti munere gentem
 Effugiunt quo quæq; potest eubœea duabus:
 Et totidem natis andros fraterna petita est,
 Miles adest: & nī dedantur: bella minatur,
 Victa metu pietas consortia corpota pœnæ
 Reddidit: & timido posses ignoscere fratri.
 Non hic Aeneas, non qui defenderet andron
 Hector erat: p quos decimū durastis in annū,
 lamq; parabantur captiuis uincla lacertis.
 Ille tollentes etiam nunc libera cælo
 Brachia: bacche pater fer opem dixere tulitq;
 Muneris auctor opem: si miro perdere more
 Ferre uocatur opem: nec qua ratione figuram
 Perdiderint potui scire: aut nunc dicere possū
 Summa mali nora est, pennas sumpsere tuæq;

Fertur ab antandro. Antandrus urbs est sub ida: ab
 Antandro duce cognominata: Aristoteles aut scri-
 bit illâ prius Edonida fuisse uocato: quo tempore
 a Cim meriis inhabitabat. Liquit Quâuis ibi iam
 urbē ænum ædificasset: ut Vergilius narrat. Apol-
 lineâ urbem. Delum Apollinis oraculo insignem.

Hunc Anius. Hunc Deli regem fuisse apollinisq;
 sacerdotem etiâ Vergilius scribit. Rex anius, rex
 idem hominū phœbiq; sacerdos. Quo rege hoies,
 utebant est subaudiendū. Delubraq; nota. data p
 pter oraculū. Duas stirpes. Apollinē & dianam.

Retentas. Alludit ad fabulam. Nā iuno ita latonâ
 dicit persecuta ut nusq; quiescere posset. Cum uero
 delum conscendisset: apollinē peperit atq; dianam.

Thure dato flâmis. hoc est sacrificiis perfectis. Fi-
 bris crematis. Extis combustis. Morem autē piorū
 hominum exprimit poeta: q ante omnia deos so-
 lent uenerari: ut Vergilius quoq; p̄cipit. In primis
 uenerare olcos. Positis tapetibus. Stratis tapeti-
 bus. Illos aut cenasse ait. Tunc pius anchises. Inq;
 uerbum simile esse subaudiendū facile constat.

Cum primum. Quando primū. Munera cerea-
 lia. Cibos. Bisq; duas natas. anius quatuor habuit fi-
 lias: qbus bacchus concessit: ut quicqd tangeret in
 frumentū uel uinū uel oleum cōmutaretur. Eas cū
 agamennon uic ducere uellet in expeditionē troia-
 nam: ut exercitum alerent: Bacchi auxilio in colū-
 bas fuisse conuersas fabulant. Vidisti parentē. Me-
 subaudiamus. Pene orbem. Fere carentē filiis.

Tanta incōstantia. instabilitas fortunæ. Est autem
 acclamatio senis grauitati maxime conueniens.

Quod enim mihi filius absens auxiliū: Nulli in-
 quit sibi esse auxiliū filiū absentē: quis sit uiuus.

Andros habet. Andros insula est una ex Cycladi-
 bus: ab andro anii filio: ut scribit Ouidius: ut alii: Eu-
 rymachi denominata. Augurium. auguriorū ac-
 uaticinâdi peritiâ. Voto maiora fideq;. hoc est ma-
 iora q quis expetere aut credere debeat. Laticemq;
 meri. Vinū. Baccamq; mineruæ. oliuâ. pallas enim
 oliuam extulit in lucē. Diues usus. Opulēta utili-
 tas. Troiæ populator atrides. Agamennon troiæ
 dep̄dator. Ne non putes. Ut putes. Eubœea dua-
 bus. Eubœea insula est bœœtiæ adiacens admodū
 longa. Vnde & macris fuit quodâ appellata & Ma-
 cra. id est longa: ut tradit Plinius: sed & chalchodo-
 tis: & chalcis: are ibi primū reperto: & abantias: &
 Afopis. Pietas: Andri fratris in sorores. Confor-
 tia corpora sorores. Per quos: Quorum uirtute.

Captiuis laceris captiuarum brachiis. Miro mo-
 re. Mirando modo. Perdere. Destruere. Delere.

Ferre uocatur opem. Ac si diceret anius. Perdere e-
 miro modo non esse opem ferre.

Antandrus

An ii fl
liæ in co
lumbTacta ab
anii filia
bus i fru
mētum
oleum.
Vinum

Andros

Eubœea

Tuae coniugis. Veneris. Nā ueneri colūbæ sunt dicatæ. Abiere. Cōuersæ fuere. Talib* atq; aliis. Hæc idcirco a poeta narrant: ut aptius sequentē metamorphosin cū supiore cōnectat. Nā Thebani cū pestilētia laborarēt: oraculū acceperūt eā esse cessaturā: si se duæ uirgines p̄ populo deuouerēt. Duæ autē Echionis filiæ cū se imolandas tradidissent: iāq; cremarentur duo iuuenes: q; Stephani hoc est cornæ sūt uocati de rogi fauilla nisi sūt exire: exeq; atq; matrū celebrare. Antiquā matrē. Italiā. uñ Dardanus in phrygiā fuerat p̄fectus. sic & Ver. Dardanidæ dūl quæ uos a stirpe parentū priā tullit tellus: eadē uos ubere lacto Accipiet reduces antiquā exgrite matrē. Hic do-
mus Aeneæ cūctis dominabit̄ annis: & nati natoꝝ & q; nascent̄ ab illis. Nepoti. A scānio. Ismenius. Thebanus. ab ismeno bæceotiæ fluuio. Alcon miles. nō thilei filius: sed a patria sic cognominatus. Mylæ nāq; nomē est a uasē urbiū duarū altera est in Sicilia. altera i Thessalia. Duo autē fuerūt Alcōes clari. Hic argētarius faber: & alter Cretēsis arte sagitādi i signis. Lōgo argumēto. p̄lixa materia. Vrbs erat. in illo cratere cælata. Thebæ autē Bæceotiæ fuerāt sculptæ. Hæ p̄ noīe erāt. nā septē portæ significant eas eē Thebas Bæceotias. Thebæ enī bæceotiæ se p̄ e portas habuisse dicunt̄. Effusæq; comas. Diffusas & sparsas comas & pectora apra habētes. est. n. Synegdoche poetica. Lābunt arētia saxa. Herbæ nāq; oēs aruerant. Natas ab Echione. Filias Echionis Thebani. Nō scemineū. timidum. sed uirile & audax. Coronas. latine dixit. nā apud græcos Stephani uocant̄. Sūmus. In sūmitate. Hastenus antiquo. Signa inqt hastenus enūmerata i antiquo aere sculpta erāt. Sed crateris sūmitas inaurato Achanto cingebat̄. Signis. simulacris. Erat asper. Cælatus. Nā uasa cælata aspa sūt. Inaurato. acātho. Acāthus frutex est spinosus semp̄ florens. Vergilius in Georgicis. & baccas semp̄ florētis Acanthi. Leuiora. minora. Remittūt. Retribuūt. Inde recordati teucros. Apollinis oraculū nō p̄cipientes troiani in cretā nauigarūt: Primā enī originē se putabāt ducere a Teucro scamādri Cretēsis filio: q; in phrygiā p̄fectus arcē Troianā ædificauit: Sed ante eū Dardanus ea loca iā cœpat hītare. Iouē. aere. nā ut scribit Ver. pestilētia laborare cœperūt. Centū relictis urbibus. creta i sula hecatō polis ab Homero uocat̄: qd̄ centū urbibus fuerit ornata. Ausonios. Italos. Ausonia nāq; Italia ab ausonib⁹ populis fuit cognominata. Strophadūq; receptos. stiophades insulæ sūt in mari Ionio duæ iuxta zacynthum α πο τ η σ τ σ ρ ο φ η σ . hoc est a cōuersione zetæ & Calais dictæ nā illuc usq; harpias p̄secuti retro rediere. Aello nomē est unius harpyatū. q; tres eē fingunt̄ neptūi & terræ filiæ. aello. ocypite & celéo. Et iā dulichios portus. dulichiū. ithaca. samus i sula sūt in ionio mari: q; bus i perauit ulysses. Samus qd̄ i sula est in mari ionio terra polis: hoc est q̄tuor urbiū: e q; bus una se meuocat̄. uñ Ver. iam medio appet cursu ne morosa zacynthos diluchiūq; sameq; & neritos ardua saxis. Tametsi ut stra. narrat: urbs quoq; inter dū famos uocet̄. ē ēt famos insula carie adiacens clarissima: quæ prius & parchenia & dryusa & anthemusa & melamphylos fuit appellata. sciendum est autem famos a priscis græcis editiora & altiora loca arcibus struendis apta consuesse uocari: ut idem stra. inquit.

Coniugis in uolucres niueas abiere colūbas,
Talibus atq; aliis postq̄ conuiuia dictis
Implerunt: mensa somnum petiere remota,
Cumq; die surgunt: adeuntq; oracula phœbi.
Qui petere antiquā matrem cognataq; iussit
Littora, prosequitur rex: & dat munus ituris.
Anchisæ sceptrū. chlamydē pharetrāq; nepoti
Craterem æneæ: quem quondam miserat illi
Hospes ab aoniis Therses ismenius oris.
Miserat hunc illi Therses: fabricauerat alcon
Mileus: & longo cælauerat argumento,
Vrbs erat: & septem posses ostendere portas,
Hæ pro noīe erant: & quæ foret illa: docebant,
Ante urbem exequiæ tumuliq; ignesq; rogiq;
Effusæq; comas & aperta pectora matres
Significant luctū. nymphæ quoq; flere uidēt:
Siccatosq; querifontes. sine frondibus arbor
Nuda riget. lambunt arenia saxa capellæ.
Ecce facit mediis natas ab echione thebis.
Hæc nō scemineū iugulo dare pectus aperto.
Illam demisso per fortia pectora telo
Pro populo cecidisse suo: pulchrisq; per urbē
Funeribus ferri: celebriq; in parte cremari.
Tum de uirginea geminos exire fauilla:
Ne genus itereat: iuuenes: quos fama coronas
Nominat: & cinerī materno ducere pompam
Hastenus antiquo signis fulgentibus ære
Summus inaurato crater erat asper acantho.
Nec leuiora datis troiani dona remittunt.
Dantq; sacerdoti custodem thuris acerram.
Dant paterā clarāq; auro gemmisq; coronā.
Inde recordati teucros a sanguine teucrī
Ducere principium cretam tenuere: lociq;
Ferre diu nequiere iouem: centumque relictis.
Vrbibus ausonios optant contingere portus:
Sæuit hyems iactatq; uiros: strophadūq; rece
Portibus infidis exterruit ales aello. (ptos
Et iam dulichios portus ithacamq; samūque

Mylæ

duo iu
uenes
erogi fa
uilla

Acanthos

Strophades

Ne
poss
ab a
actia
cibu
tint

Ne

Pra

Am

lud

Vo

Cha

Imp

Pro

Ru

But

Ind

Pri

Sic

Eq

Me

Equ

Hæ

Sub

Scy

Infe

Illa

Vir

Fict

Har

Ad

Iba

Q

Tal

uati

pn

ē loc

Neritiasq; domos, neritus & mons est i Ithaca isula & urbs: ut Strabo refert: q; & Leucas appellat. Vñ neritius possessiuu. Certata lite deoꝝ ambracia. Ambracia urbs e Epiri ab ambrace Tesproti filio dicta: uel ut alii dicunt: ab ambracia aegi filia: qua angustus apud actiu p̄montoriu Victo antonio amplificauit una cu tēplo apollinis actiaci: eaq; nicopoli appellauit: hoc est uictoriae urbē. ab ambracia uero unus di ambraciº angustis admodu fauibus spatiosu æquor accipiēs. Certata. p̄cipiu cōtra gramatices rōne formatu de q; dii certarūt. Qui uero fuerint dii illi ac iudex q; i saxu fuit mutatus nō meminisse legisse. Ab apolline ob apollinis actiaci tēplū. Illuc. n̄ ad quinquēnales ludos multi populi confluebant.

Neritus
Ambracia

Neritiasq; domos regnum fallacis ulyssēi
Prater eunt uecti certatam litte deorum
Ambracia: uersiq; uident sub imagine saxum
Iudicis: actiaco quæ nūc ab apolline nota est:
Vocalemq; sua terram dodonida quercu.
Chaoniosq; sinus: ubi nati rege molosso
Impia subiectis fugiere incendia pennis.
Proxima phæacum felicibus oblita pomis.
Rura petunt epiros ab his: regnataq; uati
Buthrotos phrygio simulachraq; troia tenetur.
Inde futurorum certi: quæ cuncta fideli
Priamides helenus monitu prædixerat intrant
Sicaniam, tribus hæc excurrit i æquora liguis.
E qbus ibriferos uersa e pachynus ad austros.
Mollibus expositu zephyris lilybæo, ad arctos
Equoris expertes spectat boreaq; pelorus.
Hæc subeunt teucris, remis æstuq; secundo
Sub noctem potitur zanclea classis harena.
Scylla latus dextru, leuū irrequieta charybdis
Infestant: uorat hæc raptas reuomitq; carinas.
Illa feris atram canibus succingitur aluum
Virginis ora gerens: & si non omnia uates
Ficta reliquerunt, aliquo quoq; tempore uirgo.
Hanc multi petiere proci: quibus illa repulsis
Ad pelagi nymphas pelagi gratissima nymphis
Ibat: & elusos iuuenum narrabat amores:
Qua dum pectēdos præbet galatea capillos:
Talibus alloquitur referens suspiria dictis.

Actiaco. q; apud actiu colebat. actiu sane & urbis & tēpli & p̄montorii nomē est. Vñ actiacu declinat.

Actium

Terrā Dodonida. Dodone urbs, est epiri. Vñ iupiter dodoneus dicta est at a Dodone nymp̄ha: uel a dodono iouis: & Europæ filio. Sua quercu. Nā in nemore q̄rno dodonæ uicio colūbas dedisse respōsa ex snia dodoneoꝝ antistitu herodotus scribit. q; asseruere gemias ex ægypto colūbas euolauisse utraq; nigra. unā qdē in aphricā: alterā uero ad ipsos. q; fago isidens hūana uoce locuta sit: eo loci iouis oraculu cōdi debere: & se interpretatos eē: qd̄ ipsis annūciaret diuinitº fieri: & ob id se ita fecisse. dodoneu at oraculu omniu græciæ oraculoꝝ fuit uetustissimu.

Iudex
saxum

Dodone

Filii molossi
in
aues

Chaoniosq; sinus. chaones populi sūt Epiri. Vñ & chaonia: ut scri. Pli. fuit dicta: Quauis Vergi. asserat a chaone troiano fuisse cognominatā. Vbi nati rege Molosso. hæc fabula mihi est ignota. Significat aut poeta molossi filios i aues fuisse cōuersos. Proxima phæacū. Aenæ navigationē describit poeta: quo in Sicilia tandē pueniat. ubi acis iuuenis in fluuiū sui nois fuit cōuersus. Phæacū. phæaces populi corcyræ isulæ dicti a phæace filio neptuni & cercyræ asopi filia: aq; et insula cercyra fuit cognominata. Nā antea Drepane & Scheria uocabat. De phæacū uero origine uariæ sūt antiquoꝝ opinioniones. Nam apollinis & acuselaus ex urani testiculoꝝ excisione guttas cecidisse ex qbus alii gigantes. alii phæacas natos esse. His accedit alcaeus q; ait phæacas hie genus ex urani guttis. Homerus aut ait phæacas diis gratos eē: q; a neptuno originē ducūt. Epiros ab his. Post hæc. nā in Italiā nauigantibus a corcyra occurrit epiros regio i q; e Buthrotus oli romanorū colonia. Nā epiros & p̄priū e regionis & gnale nomē: significatq; continētē & terrā in infinitā p̄tensā un & dicta e quasi απ̄ εἰρος hoc e infinita. Terra aut in tres epiros & continētes dicit diuisa asiā. Europā. africā. Buthrotos aut est urbs haud longe a corcyra distas: a prio habitatore sic dicta. Phrygio

Chaones

Scylla i
mostru

phæaces

Acis in
fluuiū

Epiros

Buthrotos

uati. Heleno priami filio. Sicania: Sicilia. q; tria hēt. p̄mōtia. pachynū: Lilybeū & pelorū. Tribus liguis tribus p̄mōtoriiis quoꝝ pachynus græciā. Lilybeū aphricā. pelorus italiā spectat. E qbus pachynus uersa est. Figurata e locutio. uersa. n. ad ligua refert nō ad pachynū. Ad austros. ad meridiē. Vñ flat auster. Mollibº zephyris. Molliter ac suauiter flātibus. Lilybæū at & urbs e siciliæ & p̄mōtoriu i occidentē uersus un flat zephyrus spectas. Ad arctos ad septētrionē. Pelorus at dictus e a peloro classis Hānibalis gubernatore ibi sepulto. Zanclea harena. zancle urbs e siciliæ a zāclo gigante: uel a zācle fonte dicta: ut scribit Hecataeus. alii aut qd̄ ibi saturnus occultauit falce: q; patris testiculos apurauit. nā siculi falce zāclō uocat. Vt stephanus de claris urbibus tradit. Strabo at scribit eadē eē cū Messena a Messeniis cōditoribus sic uocata: zāclē uero atea uocata: qd̄ icuruo littore sita foret. zāclia nāq; nocari curua. Scylla latus dextru: Duæ fuerūt scyllæ a poetis decatatae: quæ altera nisi filia i auē fuit commutata. altera phorci filia i mostrū: qd̄ i freto siculo nauigantibus isidiat: cuiº fabulā i p̄cipio libri sequētes plene poeta expōit. Carybdis uero. uetula fuit uoracissima q; cū herculi bouē furata eēt: ab illo i fretū p̄iecta i mostrū marinū fuit cōuersa: qd̄ adhuc pristina retinet rapiēdi naturā. nā illac trāseūte. naues ad se se rapit: deuoratq; ac reuomit. Vñ seneca i Tyeste. Quod rapax hausit reuomit carybdis. Quā dū pectēdos. Galatea nereī & doridis fuit filia: q; amore acidis capta polyphemū cyclopē se amatē fugiebat. Sed cū cyclos eā i gremio acidis residētē d̄phēdisse: ita correptº igēs saxū i illos cōiecit. quo acis obruit. Nā galatea aufugerat: i fluuiū sui nois fuit cōuersus

Lilybeū
Pelorus
Zancle

Carybdis

Et lachrymæ uocem. impediere loquēris. Eleganter poeta mollis nymphæ moreſ effingit. Marmoreo pollice. candidis digitis. Virgo. Scylla. Deā. Galateam. Nereis. Galatea nereī filia. His reſecuta: his uerbis reſpondit. Crathe ide natam. Scyllā phorci & cratheidis nymphæ filiam. Crathis auſe fluius eſt Calabryæ: cuius filia mater ſcyllæ fuiſſe uidet. Nympha ſimetide. Simeti fluii filia. Et octonis ſexdecim annos natum acim fuiſſe ſignificat. Dubia lanugine. A deo tenui ut uix uideretur in dubioq; eſſet: utrū pubeſcere cœpiſſet acis. Nullo cū fine. Sine fine id eſt uehemēter. Nec ſi queſieris. Vtrū maiori odio Cyclopem. an amore acidē proſequeret ignorat. Nec edam. nec edere & dicere poſſim. Præſtantior. Maior uehementior. Par utrūq; fuit. Aequale utrūq; fuit & odiū quo cyclopē & amor quo acidem proſequebat ſcylla. Impune. ſine pœna. Omnes enim ad ſe uenientes interficiebat polyphemus. Raſtris. pulchra emphasiſ. qua capillorū polyphemi & magnitudo: & denſitas innuitur. ut qui non peſtinibus ſed raſtris peſterentur. Et cōponere uultus. Gratos efficere uultus & iucundos: ut amicæ poſſit placere. Telephus interea. Telephus quidem legitur: Sed telemus legēdum eſſe facile ex theocrito colligit. Nam telemus Eurymi filius inter cyclopas uates fuit egregius: q̄ polyphemo prædixit omnia quæcūq; ab Vlyſſe paſſus eſt. Quē nulla feſellerat ales. Auguriorum peritiſſimū telemum fuiſſe oſtendit. Altera tam rauit. Galatea. ad id aut alludit: quod cæci fingunt eſſe amantes. Sic huiusmodi dictis. Degrauat. deprimi: Prominet in pontū. Topographia deſcribit enim promontoriū poeta: in quod ſe polyphemus recepit. Prominet: procurrat. Cuneatus collis. In cunei ſimilitudinē factus. Vtrūq; latus. Et dextrum & ſiniſtrum. Huc. Illuc in illū collem. Mediūq; reſedit. In medio. Quod enim loci eſt: ad hominem eſt relatum. Lanigeræ pecudes. pecora & oues. Cui poſtq̄ pinus. per emphasiſ quārus fuit polyphemus poeta oſtendit pinum pro baculo ei geſtandam attribuens: ex qua malus nauis comode fieri potuiſſet.

Te tamen o uirgo genus haud immite uirorū
 Expetit: utq; facis: potes his impune negare.
 At mihi: cui pater eſt nereus. quā cæcula doris
 Enixa eſt: quæ ſum turba quoq; tuta ſororum:
 Non niſi per luctus licuit cyclopis amorem
 Effugere: & lachrymæ uocē ipediēre loquētis:
 Quas ubi marmoreo deterſit pollice uirgo:
 Et ſolata deam eſt: refer o gratiſſima dixit:
 Ne ue tui cauſam tege (ſum tibi fida) doloris:
 Nereis his contra reſecuta cratheide natam eſt
 Acis erat fauno nymphæq; ſimetide cretus:
 Magna quidem patriſq; ſui matrisq; uoluptas.
 Noſtra tamen maior. nam me ſibi iunxerat uni
 Pulcher: & octonis iterum natalibus actis
 Signarat teneras dubia lanugine malas.
 Huic ego me cyclops nullo cū fine petebat.
 Nec ſi quaſieris: odium cyclopis amorne
 Acidis in nobis fuerit præſtantior: edam.
 Par utrūq; fuit. proh quanta potentia regni
 Eſt uenus alma tui. mempe ille imittis: & ipſis
 Horrendus ſiluis & uiſus ab hospite nullo
 Impune. & magni cū diis cōtemptor olympi:
 Quid ſit amor ſentit: noſtriq; cupidine captus
 Vritur oblitus pecorum antrorumq; ſuorum.
 Iamq; tibi formæ: iamq; eſt tibi cura placendi.
 Iam rigidos peſtis raſtris polypheme capillos.
 Iam libet hiſſutam tibi falce recidere barbam.
 Et ſpectare feros in aqua & cōponere uultus.
 Cædis amor feritalq; litisq; imenſa cruoris
 Ceſſant: & tutæ ueniunt abeuntq; carinæ:
 Telemus interea ficulum delatus in æquor.
 Telemus eurymides: quē nulla feſellerat ales:
 Terribilē polyphemō adit: lumēq; : quod uni
 Fronte geris mediā: rapiet tibi dixit ulyſſes.
 Riſit: & o uatum ſtolidiſſime: falleris: inquit
 Altera iam rapuit. ſic fruſtra uera monentem
 Spernit: & aut gradiens ingenti littora paſſu
 Degrauat: aut feſſus ſub opaca reuertit antra.
 Prominet in pontū cuneatus acumine longo
 Collis. utrūq; latus circūfluit æquoris unda.
 Huc ferus alcēdit cyclops: mediūq; reſedit.
 Lanigeræ pecudes nullo ducente ſecuta.
 Cui poſtq̄ pinus: baculi quæ præbuit uſum.
 Ante pedes poſita eſt atemnis apta ferendis:
 Sumptaq; arundinibus cōpacta eſt fiſtula cētū

Telemus

iſtū

iſtū

Senſ
 Senſ
 Acid
 Talia
 Can
 Flor
 Sple
 Leui
 Soli
 Nob
 Luci
 Mol
 Et ſi
 Sau
 Dur
 Lent
 His i
 Lau
 Aspe
 Sur
 Et qu
 Nor
 Ver
 At b
 Ipa
 Sun
 An
 Nec
 Sun
 Sūt
 Ipa
 Mo
 Pru
 Ver
 Nec
 Ar
 Ho
 Mu
 Ne
 Pau
 Nil
 Vt
 Su
 Su
 Lac

Senferunt toti pastoria sibila montes
 Senferunt unde, latitans ego rupe meiq;
 Acidis in gremio residens pcul auribus hausi
 Talia dicta meis: auditaq; uerba notauit;
 Candidior folio niuei galatea ligustri
 Floridior prato; longa procerior alno.
 Splendidior uitro, genero lasciuior hædo.
 Leuior assiduo detritis æquore conchis.
 Solibus hybernis, æstiuæ gratior umbra.
 Nobilior pomis, platano conspectior alta.
 Lucidior glaciæ, matura dulcior uua.
 Mollior & cygni plumis: & lacte coacto.
 Et si non fugias: riguo formosior horto.
 Sæuior indomitis eadem galatea iuuençis;
 Durior annosa quercu, fallacior undis;
 Lentior & salicis uirgis & uitibus albis.
 His immobilior scopulis, uiolentior amne.
 Laudato pauone superbior: acrior igni.
 Asperior tribulis, scæta truculentior urfa:
 Surdior æquoribus, calcato immitior hydro.
 Et quod præcipue: si possem: demere uellem:
 Non tantum ceruo claris latratibus acto:
 Verum etiam uentis uolucrisq; fugacior aura.
 At bene si noris: pigeat fugisse: morasq;
 Ipsa tuas damnes: & me retinere labores.
 Sunt mihi pars montis, uiuo pendentia saxo
 Antra: quibus nec sol medio sentitur in æstu.
 Nec sentitur hyems, sût poma grauâtia ramos.
 Sunt auro similes longis in uitibus uua.
 Sût & purpureæ tibi & has seruamus & illas
 Ipsa tuis manibus siluestri nata sub umbra
 Mollia fraga leges, ipsa autumnalia corna:
 Prunaq; non solum nigro liuentia succo:
 Verû etiam generosa: nouasq; imitantia ceras:
 Nec tibi castaneæ me cõiuget, nec tibi deerunt
 Arbuti foetus, omnis tibi seruiet arbor.
 Hoc pecus oë meû e mltæ quoq; uallib⁹ grrât.
 Multa silua tegit, multæ stabulatur in antris.
 Nec si forte roges: possẽ tibi dicere: quot sût.
 Pauperis e numerare pecus, de laudibus harû
 Nil mihi credideris p̄sens potes ipsa uidere.
 Vt uix circumeat distentum cruribus uber,
 Sunt foetura minor tepidis i ouilibus agni.
 Sunt quoq; par ætas aliis in ouilibus hædi.
 Lac mihi sèper adest niueû, pars inde bibenda.

Pastoria sibila, pastorales catus. Hausi, audiui.

Notauit. Memoria cõmendauit. Candidior fo-
 lio. Cantilena Cyclopi laudes Galatæ cõtines tã
 aperte describitur a poeta: ut nihil expositione in-
 digere uideatur. Sumpta aut ex Theorrico eẽ uide-
 tur Niuei Ligustri. Candidi floris. Est aut Ligu-
 strum uiolæ genus candidissimæ. Procereor. Lõ-
 gior atq; rectior. Alno. Alnus arbor est i ripis flu-
 minum i magnâ altitudinem crescens. Leuior.
 Leuior. Tersior, politior. Seuior indomitis.
 hætenus galatæ uirtutes fuerunt enumeratæ. Nûc
 uitia referunt. Seuior, Ferocior. Annosa quæ-
 cu. Vtere, multoq; annor. Fallacior undis. Ma-
 ri: quod in temporis momenta mutatur. Lëtior.
 flexibilior. Mutabilior. Asperior tribulis. Tribu-
 lus herba est spinosa segetibus inimica. Truculẽ-
 tior. Terribilior. Foeta urfa. Vrsaq; peperit. Cal-
 cato hydro, presso serpente: Qui maxime calcatus
 sæuire solet. Demere, eripere. Fugacior, uelo-
 cior ad fugiendû. At bene si noris. Me subaudia-
 mus. Enumerat autem polyphemus omnia: quæ-
 cunq; sibi adsunt bona: quo Galatæam in suum pel-
 liciat amorem. Labores. Studeas ac nitaris. Pen-
 dentia antra. Suspensæ & altæ speluncæ. Sunt po-
 ma grauantia ramos. Deprimentia, pomor: autem
 magnitudinem significat polyphemus: quæ tanta
 sunt ut ramos degrauent. Auro similes, albæ. Be-
 ne maturæ. Tunc enim sunt aurei coloris. Mol-
 lia fraga. Suauia. Leges, colliges. Autumnalia, au-
 tumni tempore maturescunt. Corna autem sunt
 bacca rubicundæ in medio nucleum durissimû hæ-
 bentes. Vnde Vergilius lapidosaq; corna. Verum
 etiam generosa, aurei ac crocei coloris nouisq; ceris
 simillima. Arbuti foetus, arbuti fructus. Est autẽ
 arbutus humilis arbor poma ferens rubicunda.

Hoc pecus omne meû. Hæ omnes meæ sût oues.
 Circumeat. Circundet. Distentum uber, plena
 ubera. Significat autem igressum ouum magnitu-
 dine ubetum impediti. Aliis in ouilibus hedi. In
 alis stabulis quæ a capris caprilia: ut ab ouibus oui-
 lia uocantur.

Durant. Condēfant in caseum. Deliciæ faciles. Quæ facile haberi possūt. Vulgata munera. Vulgata dona: quales sunt damæ. lepores. capræ. Colūbæ. Demptusq; cacumine nidus. De arboris summate acceptus. Inueni geminos. Hæc sūt illa munera: quæ nō esse uulgata polyphemus ait. Dominæ. Amicæ. Amatores nāq; amicas appellare dominas solent: Tibullus. Quā iuuat immitis uēros audire cubantē. & dominam tenero cōtinuisse sinu.

Exere. emitte. Certe ego me noui. Se quoq; formosum esse colligit Polyphemus. Quātus. Quā magnus. Nescio quē regnate louem. Cū quodā contemptu hoc ait polyphemus. Ut qui ab omni religione esset alienus. Nec mea quod duris horrent densissima setis. Hypallage est. Nam dura corpora densissimis setis intelligunt horrere. Colligit aut multis similibus polyphemus pilos & setas potius sibi decori q̄ de decori esse. Velent. Tegant.

Hirtæ. seræ. Erectæ. Vnum est media lumē mihi fronte. Hipophoræ & obiectiōni q̄ fieri posset occurrat Polyphemus: fateturq; se unū quidē dūtaxat oculum habere: sed ita magnū ut par duobus esse possit. Sed instar. Ad magnitudinem & similitudinem magni scuti. Quid nō hæc omnia magno. Exemplo solis polyphemus ostendit unicū oculū sibi ornamento esse: cum sol qui omnia uidet: uno sit oculo cōtentus. Meus genitor. Neptunus.

In uestro æquore. ubi uos uiuitis o nereides. Tibi enim succumbimus uni. Subiicimus nos tibi soli. Sperne. Contēne. Nerei. Galatea Nerei filia. Est enim uocandi casus. Huius contēptus. Quo me spernis. Patientior. tolerantior. Placeatq; sibi. Pulcher sibi uideatur: Suaq; forma supbus sit.

Modo copia detur. Modo ipsum comprehendere possim. Hæc autem cum maxima indignatiōe a Polyphemo iactata fuere. Sentiet esse mihi. hoc est. Cognoscere me pro mēsurā tam magni corporis uires habere. Traham. Extraham. Diuulsa. Discerpta. Si se tibi misceat. Si tecum coeat atq; cōcumbat. Vror. Crucior. Læsus ignis. Offensus amor. Exæstuat. Feruet. Inflāmat. Acrior. Acri⁹ & uehementius. Nomē enim pro aduerbio ponit.

Cum suis uiribus: Cum suis ignibus. Vires enim ætæ incendia sunt assidua. Moueris. Commoueris ad misericordiam ut mihi morem geras.

Ferus. Terribilis. Ignaros. nescios nos uideri: eoq; securos.

Seruatur. partem liquefacta coagula durant. Nec tibi delitiæ faciles uulgataq; tantum Munera contingent: damæ leporesq; capræq; Parq; colūbarum: demptusue cacumie nidus. Inueni geminos: qui tecum ludere possint Inter se similes: uix ut dignoscere possis: Villosæ catulos in summis montibus ursæ. Inueni: & dixi. dominæ seruabimus istos. Iam modo cæruleo nitidum caput exere pōto Iam Galatea ueni. nec munera despice nostra Certe ego me noui: liquidæq; in imagine uidi Nuper aquæ: placuitq; mihi mea forma uidēti. Aspice sim quantus. nō est hoc corpore maior Iupiter in cælo. nam uos narrare soletis Nescio quē regnare iouē. coma pluria toruos Prominet i uultus: hūerosq; ut lucus obūbrat Nec mea q; duris horrent densissima setis Corpora: turpe puta. turpis sine frōdib⁹ arbor Turpis equus: nisi colla iubæ flauentia uelent. Pluma regit uolucres. ouib⁹ sua lana decori ē. Barbā uiros hirtæq; decent in corpore setæ. Vnū est in media lumen mihi fronte: sed instar Ingentis clypei. quid: non hæc omnia magno Sol uidet e cælo: solis tamen unicū orbis. Adde: q; in uestro genitor me⁹ æquore regnat Hunc tibi do socerum. tātū miserere: precesq; Supplicis exaudi. tibi enim succumbimus uni Quiq; iouē & cælū spno: & penetrabile fulm Nerei te uereor. tua fulmine sæuior ira est. Atq; ego contemptus essem patientior huius: Si fugeres omnes. sed cur cyclope repulso Acin amas: præferesq; meis amplexibus acin? Ille tamen placeatq; sibi: placeatq; licebit: Quod nollē: Galatea tibi: modo copia detur: Sentiet esse mihi tanto pro corpore uires. Viscera uiua traham: diuulsaq; mēbra p agros Perq; tuas spargam: si se tibi misceat: undas. Vror enim: læsusq; exæstuat acrior ignis. Cūq; suis uideor translata m uiribus at nam Pectore ferre meo. nec tu galatea moueris. Tālia nequicquā questus (nam cūcta uidebam) Surgit: & ut taurus uacca furibūdis adempta Stare nequit: siluaq; & notis saltibus errat: Cum ferus ignaros nec quicquā tale timentes Me uidet atq; acim. uideoq; exclamat: & ista

Veneris uestrae. Vestrae uoluptatis. Vestris regnis. In uestra aquarum regna. Quauis extremus angulus, Quauis ultima pars anguli. Hinc uero colligitur q̄ magnū fuerit illud saxum: q̄ in acin Polyphemus iecit.

Obruit. Texit. Cooperuit. Per fata. Permittentibus fati. Vires auitas. uires simethi fluuii. ut influuium conuertere. Tum moles tacta dehiscit. Turpes percussa aperitur. Properataq; surgit arundo. Properata q̄ dem legitur. sed procera hoc est recta & longa arundini magis conuenire uidet. Tametsi pperata. properanter ac festinanter nata intelligi possit. Extitit. extra st. tit. Incinctus iuuenis flexis. Sicquidem legitur. Sed inflexis forsitan & cinctus sic est legendū: ut utrunq; in alterius locum transferatur: hoc modo. Inflexis iuuenis cinctus noua cornua canis. Nam fluuitorū dii cornua habere fingunt: quod boum similes eē dicunt: & propter strepitum & propter circūflexiones: quas cornua uocant. Cincta autē cornua canis idcirco habere fingunt: quod fere in ripis fluminū arundines nascunt. Cerulus. Niger. Et antiquū tenuerūt flumina nomen acis nāq; fluuius ille fuit appellatus. Desierat galatea loqui. Finem sermo ni suo imposuerat galatea. hęc autē ad connectendā cum superioribus glauci transfigurationē a poeta narrant. Nam glaucus Polybi filius piscator cū esset: forte pisces captos in prato exposuit: qui cū in mare exsiluissent: ut causā huius rei cognosceret: detibus cepit illas herbas mandere: in quibus iacebant pisces. Sed statim mutata natura se in mare precipitauit: quē dii miserati i deū marinū siue ut Strabo refert: in balenam transmutarunt. Glauū autē piscem inde fuisse denominatū aiūt. Scylla redit.

Vltima sit: faciam ueneris concordia uestrae.
Tantaq; uox: quātam cyclops iratus habere
Debit: illa fuit, clamore perhorruit aena.
Ast ego uicino pauefacta sub æquore mergor.
Terga fugæ dederat cōuersa Simæthius heros.
Et fer opē Galathea precor, mihi ferte parētes.
Dixerat, & uestris periturum admittite regnis.
Insequitur cyclops: partēq; e monte reuulsam
Mittit: & extremus quanuis peruenit ad illum
Angulus e saxo: totum tamen obruit acin.
At nos quod fieri solum per fata licebat:
Fecimus: ut uires assumeret acis auitas
Puniceus de mole cruor manabat: & intra
Temporis exiguum rubor euanescere cœpit.
Fitq; color primo turbati fluminis imbre:
Purgaturq; mora. tum moles tacta dehiscit.
Viuaq; per rimas properataq; surgit arundo:
Osq; cauum saxi sonat exultantibus undis.
Miraq; res: subito media tenus extitit aluo
Incinctus iuuenis inflexis noua cornua canis:
Qui nisi q; maior, q; toto cerulus ore est:
Acis erat, & sic quoq; erat tamen acis in annē
Versus: & antiquum tenuerunt flumina nomē.
Desierat Galathea loqui: cœtuq; soluto
Discedunt: placidīsq; natant nereides undis.
Scylla redit (neq; enim medio se credere pōto
Audet) & aut bibula sine uestibus errat harena:
Aut tibi lassata est seductos nacta recessus
Gurgitis: inclusa sua membra refrigerat unda.
Ecce fretum scindens alti nouus incola ponti
Nuper in euboica uersis anhedone membris
Glaucus adest: uiaq; cupidine uirginis ardet:
Et quæcunq; putat fugientem posse morari
Verba refert, fugit illa tamen ueloxq; timore
Peruenit in summū positi prope littora montis
Ante fretum est igens apicē cōiectus in unum
Lōga sub arboribus cōuex⁹ ad æquora uertex
Cōstitit hic, & tuta loco monstrumne: deusne
Ille sit: ignorans admiraturq; colorem.
Casariemq; humeros subiectaq; terga tegetē:

Ad littus reuerit e mari. Seductos recessus gurgitis. Secretos sinus. Nouus incola. Glaucus qui paulo ante in deū marinum fuerat cōmutatus. Fuerunt autē tres glauci poetarū carminibus clari. is qui in deū marinum fuit cōuersus, & quem in iliados sexto scribit Homerus cū ferreis Diomedis armis sua aurea pmutasse: & quem narrat Vergilius i georgicis ob cōtemptam uenerem dentibus suarum equarū fuisse laniatū. In euboica anhedone. Anhedon urbs est bæotia maritima ab anhedone Dii & alces abantis filio denominata uel qd̄ oium sit αμφίποτα τῆς ἡδονῆς. idest floridissima. Est & alia eodē nomine iuxta gazā itidem maritima. Vnde Anhedonius. est etiam portus anhedonius. Euboica. Quia eubœa Bæotia adiacet. Morari. Remorari Retinere. In summū. In summitatem & cacumen. In unum apicem. In unum cacumen. Cōiectus. Coactus. Cōuexus. Inclinarus. Locum autem describit præcipitio accommodatum. Ad æquora. In mare uersus.

Ad littus reuerit e mari. Seductos recessus gurgitis. Secretos sinus. Nouus incola. Glaucus qui paulo ante in deū marinum fuerat cōmutatus. Fuerunt autē tres glauci poetarū carminibus clari. is qui in deū marinum fuit cōuersus, & quem in iliados sexto scribit Homerus cū ferreis Diomedis armis sua aurea pmutasse: & quem narrat Vergilius i georgicis ob cōtemptam uenerem dentibus suarum equarū fuisse laniatū. In euboica anhedone. Anhedon urbs est bæotia maritima ab anhedone Dii & alces abantis filio denominata uel qd̄ oium sit αμφίποτα τῆς ἡδονῆς. idest floridissima. Est & alia eodē nomine iuxta gazā itidem maritima. Vnde Anhedonius. est etiam portus anhedonius. Euboica. Quia eubœa Bæotia adiacet. Morari. Remorari Retinere. In summū. In summitatem & cacumen.

In unum apicem. In unum cacumen. Cōiectus. Coactus. Cōuexus. Inclinarus. Locum autem describit præcipitio accommodatum. Ad æquora. In mare uersus.

Glaucus in deum marinum

Tortilis piscis. qui se facile torquet. Ultima in
guia. Ultimam inguinum partem. Ad id autem al-
ludit poeta quod Strabo ait glaucum in balenam fu-
isse transfiguratum. Sensit. animaduertit glaucus
eam mirari. & addubitare utrum deus an monstrum
esset. Et innitens moli. Ad hærens rupi & saxo.

Non ego prodigium. Monstrum. Sed deus aquæ. Sed
deus marinus. Maius ius. Maiorem potentiam.

Sed scilicet altis deditus æquoribus. Sed piscan-
di in mari studiosus. Significat enim glaucus se fuisse
se piscatorem. Tantum. Solum. Nam modo ducebam.
interdum inquit glaucus retibus. interdum hamis pi-
sces capiebam. Ducebam. Trahebam. Linum. ha-
mi lineam. Sunt uiridi prato. Topographia & lo-
ci descriptio. Morsu læsere. Depatiere. Genialia
serta. genio ac uoluptati cōuenientes Coronas.

In illo cespite. In illo herbofo littore. Cespes enim
dicitur terra cum propria herba auulsa. Recēserem.
Dinumerarem. Captiuos. Captos. Lina madē-
tia. retia madefacta per metonymiam. Insuper. De-
super. Superne. Egerat. Impulerat. Res similis fi-
ctæ. Videbit subaudiendum. Sed quid mihi finge-
re prodest. ac si diceret. Nullam habeo causam cur
fingere debeam. Gramine. herba. Mea præda. Ca-
pti pisces iamque mortui. Niti salire. Salientes eni-
niti solent: ut longiores edant saltus. Motare. fre-
quenter mouere. Dum. moror mirorque simul. Agno-
minatio lepida. Has uires. Tantam uim ut mortuos
pisces uiuos efficere possit. Trepidare. salire mo-
ueri. Pectus rapi. animam teneri. Alterius naturæ
æquori. ac piscis. Restare. Resistere amori & cupi-
ditati alterius naturæ. Socio honore. Nam me quo-
que in suum numerum admiserunt. Feram. Habeam.

Demant. auferunt. Lustror. purgor. Nefas. Im-
pietatem humanamque infirmitatem. Supponere.
Subiecere. De diuersis partibus. De diuersis re-
gionibus. Quæ postquam redeunt. postquam inquit fluiui
æquoraque a me recesserunt. alium me esse pcepit. qui pau-
lo ante fueram. Recepi. percepi. Nec eundem me-
te. Nam mentem quoque mutaueram. Acta memo-
randa. facta memoria digna.

Ultimaque excipiat quod tortilis inguina piscis.
Sensit: & innitens quæ stabat proxima moli:
Nō ego prodigium: nec sum fera bellua uirgo
Sed deus inquit aquæ. nec maius in æquore pteul-
lus habet & triton athamantiadesque palæmon.
Ante tamen mortalis eram. sed scilicet altis
Deditus æquoribus. tantum exercebar in illis.
Nam modo ducebam ducentia retia pisces
Nunc in mole sedens moderabar arundine linum:
Sunt uiridi prato confinia littora: quorum
Altera pars undis. pars altera cingitur herbis:
Quas neque cornigeræ morsu læsere iuuenæ.
Nec placidæ carpsistis oues: hirtæue capellæ:
Non apīs inde tulit collectos sedula flores.
Non data sunt capitū genialia sertæ: nec unquam
Falciferæ secuere manus. ego primus in illo
Cespite consedi: dum lina madentia sicco.
Utque recenserem captiuos ordine pisces:
Insuper exposui: quos aut in retia casus:
Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos.
Res similis fictæ. sed quid mihi fingere prodest:
Gramine contacto cœpit mea præda moueri:
Et motare latus: terraque ut in æquore niti.
Dumque moror: mirorque simul: fugit oīs in undas
Turba suas: dominumque nouum littusque relinquunt.
Obstupui dubitoque diu: causamque requiro:
Num deus hoc aliquis. nū succus fecerit herbæ.
Quæ tamē has inquam uires habet herba: mæuque
Pabula decerpsi: decerptaque dente momordi
Vix bene combiberant ignotos guttura succos:
Cum subito trepidare intus præcordia sensi
Alteriusque rapi naturæ pectus amore.
Nec potui restare diu. repetendaque nunquam
Terra uale dixi. corpusque sub æquora mersi.
Dum maris exceptum socio dignantur honore.
Utque mihi: quæcunque feram mortalia demant:
Oceānumque tethynque rogat. ego lustror ab illis:
Et purgante nefas nouies mihi carmine dicto
Pectora fluminibus iubeor supponere centum.
Nec mora. diuersis lapsi de partibus amnes:
Totaque uertuntur supra caput æquora nostrum:
Quæ postquam redeunt: alium me corpore toto
Ac fueram nuper: nec eundem mente recepi.
Hactenus acta tibi possum memoranda referre:
Hactenus & meminī. nec mēs mea cætera sensit

Vir
Cum
caud
tiger
stros

Hæc
Cæsa
Inge
Cru
Qu
Qu
Talia
Scyll
Pro
P.

Liqu
Liqu
Naut
Auf
Inde
Herb
Sole
Qua
Diua
Tu p
Qua
Qua
Ne u
Litt
Scyll
Blanc
Attu
Ore
Vter
Nec
Finc
At ci
Talib
Seu

Viridem ferrugine, cæruleam & sub nigram. Ferrugo nãq; effaut Seruius exponit: purpura nigrior. Vñ Ver. Cum caput obscura nitidũ ferrugine textit. Verro. thrao. Cruraq; pinnigero. cura sua ait glaucus: i piscis qdẽ caudã fuisse transformata. Curuata. cũ iflexione quadã mutata. Pinnigero pisce. in piscẽ pinas habentẽ. Nõ tãgeris. nõ moueris. Furit. in furore stimulat. Iritatus. indignatus. Ira iflamatus. Prodigiõsa attia. ædes mõ rorẽ plẽas. hoies nãq; multi in feras uarias mutati illic detinebant. Titanidos circes. tita ni. hoc ẽ solis filia.

Raphaelis Regii quartumdecimum metamorphoseos Ouidii libri enarrationes.

Amq; giganteis. Glaucus cũ a Scylla fuisset spretus: se ad circen solis filia herbis carminibusq; potentissimã cõtulit: eãq; rogauit ut sibi opẽ ferret efficeretq; carminibus: ut a scylla redamaretur. sed circe illius statim amore capta ipsum in suos amplexus pellicere temptauit. a quo spreta cum fuisset: oẽm indignationem in Scyllã conuertit: ac sinũ quẽdam in quem descendere Scylla cõtineuerat: uenenis infecit: qbus pubetenus in uaria mõstra cõuerla: cũ sibi me ipsi displiceret: in fretũ siculũ defiliuit: ubi cum alios tũ

in circẽs oẽiũ Vlyssis socios submersit: ac forsità etiã Aeneã struxisset infidias: nisi iam in saxũ fuisset cõ uersa: quod etiãnum a nautis uitatur. Giganteis

faucibus. capitibus gigantũ: q oppressi ætã dicuntur. Quid rastra. sint uerbũ quod sæpe eleganter p̄mittitur: subaudiãt. Nescia. arua nãq; illa nõ fuerãt arata. Euboicus cultor. glaucus anhedoni us. Tumidarũ aquarũ. periphraõs est maris. Li

querat & zandlen. zandle ut in superiore diximus libro: eadẽ esse cum messena uiderẽ. Aduersaq; mœnia rhegi. Messenam significat. quã e regione rhegii posita est. Rhegium autẽ est urbs in finibus Calabria: ubi Sicilia ab italia distracta fuisse memorat. Vnde & rhegiũ α ποτοῦ πῆρ' ὑὸν ἄδι dictũ est. hoc est. ab abrupto: q; eo in loco Sicilia ab italia fuerit abrupta: ut Pli. tradit. Naufragũq; fretũ. si quo multa fiunt naufragia. Præssum. angustatũ. Geminõ littore. duobus littoribus italicõ & siculõ.

Aufonia siculãq; tenet cõfinia. freto nãq; sicilia ab italia determinat. Inde. a freto. nam mare inferũ: quod & tyrrhenũ uocat: usq; ad fretum protendit.

Herbiferos coles. circeũ significat: in quo mõte circe dicit habitasse. quã homines carminibus succisq; herbarũ in feras cõuertebat. Simul. postq. Modo. dũmodo. Leuare. leuẽ facere. Titani. o circe filia titanis & solis. Cognitius. notius. Qui sũ mutatus. causã exponit: cur nulli sit notius quanta sit herbarũ potentia q̄ sibi: quia inqt ab illis sũ conuersus ex homine i deũ marinum. Mei furoris. amoris tam uehemẽtis. Messenia mœnia cõtra. e regione messene urbis: quam & zandlen appellatã fuisse diximus. est autẽ anastrophe. p̄positio nãq; quã p̄poni debet postposita est. Pudor ẽ referre. me pudet tibi narrare. blãditis nãq; usus erat glaucus deo nõ conuenientibus. Aliquod regnũ. aliqua potentia.

Expugnator. potentior. ad expugnandũ & uincẽdũ. Operosã. efficacis. Fineq; nil. qã nihil opus est sine. hoc est. nolo ut amoris meo finis imponat.

Partẽ ferat illa caloris. hoc ẽ. illa quoq; mei amore

Hãc ego tum primum uiridem ferugine barbã
Cæsariemq; meã: quã lõga per æquora uerro:
Ingentesq; humeros & cærulea brachia uidi:
Cruraq; pinnigero curuata nouissima pisce.
Quid tamẽ hæc spēs: qd diis placuisse marinis
Quid iuuat esse deum: si tu non tangeris istis.
Talĩa dicentem, dicturum plura reliquit
Scylla deum, furit ille: iritatusq; repulsa
Prodigiõsa petit titanidos atria circes.

P. Ouidii Nasonis metamorpho. Liber. xiiii.

Amq; giganteis iniectã fau
cibus ætnam.

Aruaq; cyclopum: quid ra
stra. quid usus aratri

Nescia: nec quicquã iunctis
debentia bobus

Liquerat euboicus tumidarum cultor aquarũ
Liquerat & zandlen: aduersaq; mœnia rhegi:
Naufragũq; fretum: gemino q; littore præssum
Aufonia siculãq; tenet confinia terræ.

Inde manu magna tyrrhena p æquora uectus
Herbiferos adiit colles: at que atria glaucus
Sole satã circes uariarum plena ferarum.

Quam simul aspexit dicta acceptaq; salute:
Diua dei miserere precor. nam sola leuare
Tu potes hũc dixit uideat mõ dignus amorẽ

Quanta sit herbarum titani potentia nulli:
Quã mihi cognitius. qui sum mutatus ab illis
Ne ue mei non nota tibi sit causa furoris.

Littore in italco messenia mœnia contra
Scylla mihi uisa est. pudor est promissa pcesq;
Blanditiãsq; meas contemptaq; uerba referre.

At tu siue aliquod regnum ẽ in carmine: carmẽ
Ore moue sacro: siue expugnator herba est:
Vtere temptatis operosã uiribus herbã.

Nec medeare mihi: sanesq; hæc uulnera mãdo.
Fineq; nil opus est. partem ferat illa caloris.

At circe neq; enim flammis habet aptius ulla
Talibus ingenium seu causa est huius in ipsa:
Seu uenus inditio facit hoc offensa paterno:

Scyllæ
inguina
in canes

sapiatur. Vellet enim glaucus efficeret Circe: ut a scylla redamaretur. Ingenium aptius, naturam aptiore & inclinatioem. Talibus flammis, talibus amoribus. In ipsa, in ipsius uoluntate ad amores libidinemque pna. Indicio paterno, indicio solis: qui illius cum mare concubitus uulcano indicauit: quare Venus indignata omnem solis progeniem turpissimis amoribus inquinauit. Volente me subdramus. Pariliq; cupidine, pari amore.

Dignus eras, ultro poteris rogari. spote inquit ob pulchritudine tua poteris ac debebas a scylla rogari. Adsitq; tuæ fiducia formæ, hoc est tuæ pulchritudini cōfide:

Voueo, uotis exopto, hinc aut ostēdit glaucū singulari quadā pulchritudine fuisse ornatū. Spernentē, scyllam. Sequenti redde uices, me uicissim sequere ac redama. Vnoq; duas ulciscere facto, & me quæ tibi eaq; rogasti: concedere nolo: & Scyllā quæ te est aspernata. Prius in æquore, ante rerum natura cōmutabit: q̄ ego ab amāda scylla desistam.

Frōdes, arbores, pars, n. p toto per synegdochen frequenter usurpat. Algæ, herbæ sūt maris peculiare. Sospite scylla, incolumi & niua. Quatinus quoniā, quatenus uero in quantū significat. Lædere nō poterat, deus, n. erat. Amat, causa cur nollet: q̄a amans. Repulsē ueneris, pp coitus repulsam.

Infamia pabula, infames, herbas pp nocuenta. Hecateia carmina, incantationes ab hecate matre acceptas. Cærulea uelamina, cæruleas uestes & nigras. Processit, excessit. Feruētēsq; æstib⁹ undas, periphrasis est steti: quod a feruēdo est dictū. Significat aut scyllā pedibus fretum fuisse ingressam.

Ponit uestigia, ingredit. Sūmaq; decurrit, hoc ē, p summitatē maris currit siccis pedibus: q̄ nisi eēt dea: maxime mirandū foret. Paruus erat gurgēs, gurgitē describit i quo se lauate solebat scylla glauci amica. Medio cū plurimus orbe sol erat, periphrasis est meridiei. Medio orbe, medio cælo. Præuiciat, ante inscit, pcorruptit. Portēficis uenenis, portenta ac mōstra facientibus. Ingnat, inscit. Pressos latices, succos exp̄ssos ex herbis noxiis. Magico ore, hypallage est, magicū, n. accipimus. Demurmurat, deorsum murmurat. Fœdari, deturpari.

Abigit, depellit manibus. Ora proterua, improba, rabida. Corpus femorū, carnē ac pulpā sūmarū coxarū, femora, n. summitates coxarū dicunt: ac p inguinibus ponunt, unde femoralia declinant: q̄bus pudenda tegunt. Cerbereos rictus, orā canū cerbereo similium. Stat, horret. Inguinibus truncis, mutilatis, nam inguina in canes fuerant conuersa. Utero extante, eminente uentre. Coercet, continet, cōprimit. Fleuit amans glaucus, q̄a amans fleuit, scyllæ fatum. Scylla leo mansit, in eodē gurgite remāsit. Iu circes odiū, sciebat, n. ulyssēm a Circe amari. Multos aut e sociis suis in freto sicule amisit ulysses: ut i odyssæa narrat homerus. Mox paulopost. Teucas carinas, naues æneæ troiani. Fuerat mensura, submersisset: nisi quo tpe illac transiuit æneas, in scopulū iā mutata fuisset. Ni prius i scopulū, & alii geographi: & pli, in primis scribūt: scylla saxū e est ingēs freto iminens: q̄p in pte supore humanā habet effigiē: in inferiori uero plures hēt caurenas: q̄bus unde refractæ latratus canū & luporū ululatus referre uident. Hunc ubi troianæ. Errores Aeneæ describit poeta: ut cū ad pitheculā eū

Talia uerba refert, melius sequere uolentem:

Optantemq; eadem pariliq; cupidine captam

Dignus eras: ultro poteris certe q; rogari:

Et si spem dederis: mihi crede: rogaberis ultro:

Ne dubites: adsitq; tuæ fiducia formæ:

En ego cum dea sim, nitidī cum filia solis,

Carmine cū tantū: q̄tū quoq; gramine possim:

Vt tua sim: uoueo spernentem sperne, sequenti

Redde uices: unoq; duas ulciscere facto.

Talia tēptanti: prius inquit in æquore frondes

Glaucus: & in summis nascētur mōtibus algæ:

Sospite q̄ scylla nostri mutantur amores.

Indignata dea est: & lædere quatinus ipsum

Non poterat: nec uellet amans: irascitur illi:

Quæ sibi prælata ē: uenerisq; offensa repulsa:

Protinus horrendis infamia pabula succis

Conterit: & tritis hecateia carmina miscet,

Cæruleaq; induitur uelamina: perq; ferarum

Agmen adulantum media processit ab aula.

Oppositumq; petens contra zancleia saxa

Rhegion ingreditur: feruētēsq; æstibus undas:

In quibus ut solida ponit uestigia terra:

Sūmaq; decurrit pedibus super æquora siccis,

Paruus erat gurgēs curuos sinuatus in arcus:

Grata quies scyllæ: quo se referebat ab æstu

Et maris & cæli: medio cum plurimus orbe

Sol erat & minimas a uertice fecerat umbras,

Hunc dea præuiciat: portentificisq; uenenis

Inquinat: hic pressos latices radice nocenti

Spargit: & obscurum uerborū abage nouorū

Ter nouies carmē magico demurmurat ore.

Scylla uenit, mediaq; tenuis descenderat a luo:

Cum sua fœdari latrantibus inguina monstra

Aspicit, ac primo non credens corporis illas

Esse sui parres: refugitq; abigitq; timetq;

Ora proterua canū, sed quos fugit, attrahit una.

Et corpus querens fœorum crurūq; pedūq;

Cerbereos rictus pro partibus inuenit illis.

Statq; canum rabies: subiectaq; terga ferarum

Inguinibus truncis uteroq; extante coercet.

deduxerit insulã: cõmodius Cercopũ in simias methamorphosin describere possit. Auidã charybdim quæ deuorat naues atq; emouit. Nõ bene latura. nã seipsam interfecit: ut ex carmine Vergiliano etiã pueris est notũ. Sidonis. dido sidonia decepta. ab aenea q; eam reliq;: quæ sibi: illũ ut maritũ copularat. Harenosã terrã carthaginis. unde Hiarbas apud Verg. Cui littus arandũ dedimus. Ad fines erycis. mons est Siciliae eryx ab eryce amyçi Bebricyorũ Regis & ueneris filio denominatus: q; uiribus corpis præstans: tandẽ cum hercule ceftibus pugnans occubuit. unde uenus erycina fuit appellata. Iris iunonia. a iunone missa notũ est aut hoc ex.

Fleuit amans glaucus: nĩmĩumq; hostiliter usã
Viribus herbarum fugit connubiã circes.
Scylla loco mansit: cumq; ẽ data copia: primũ
In circes odium sociis spoliãuit ulyssẽ.
Mox eadem teucas fuerat mersura carinas:
Nĩ prius i scopulũ: qui nũc quoq; saxens extat:
Transformata foret. scopulũ quoq; nauita uitat.
Hunc ubi troianã remis auidãmq; charybdim
Euicere rates: cum iam prope littus adessent
Ausonium: libycas uento referuntur ad oras.
Excipit aenean illic animoq; domoq;
Non bene dissidium phrygiũ latura mariti
Sidonis: inq; pyra sacri sub imagine facta
Incubuit ferro: deceptaq; decipit omnes.
Rursus harenosã fugiens noua mœnia terrã:
Ad sedes erycis fidumq; relatus acesten
Sacrificat: tumulumq; sui genitoris honorat.
Quasq; rates iris iunonia pene cremarat:
Soluĩt: & hippotadã regnum terrasq; calenti
Sulfure fumantes: acheloidumq; relinquit
Sirenum scopulos orbataq; præside pinus
Inarimen prochytenq; legit: steriliq; locatas
Colle pitheculas habitantum nomine dictas.
Quippe deũ genitor fraudẽ & periurã quodã
Cercopum exosus gentisq; admissa dolosã
In deforme uiros animal mutauit: ut idem
Dissimiles homini possent: similesq; uideri:
Membraq; contraxit: naresq; a fronte remissas
Contudit: & rugis perarauit anilibus ora:
Totaq; uelatos flauenti corpora uillo
Misit in has sedes: nec non prius abstulit usum
Verborum: & natã dirã in periurã linguã.
Posse queri tantum rauco stridore reliquit
Has ubi præterit. & parthenopeia dextra
Mœnia deseruit. leua de parte canori

v. Verg. Hippotadã regnũ. Aeolias insulas. Nã æolus iouis fuit filius ex acesta hippotã troiã filia. Sirenũ acheloidũ. acheloi filiatũ. sirenes. n. acheloi fluuii filia: ex calliope musa fuisse dicuntur: quæ iuxta fretum siculũ habitantes suauiter adeo canebãt: ut illac nauigantes sopirẽt: somnoq; oppressos mergerent. Tres aut fuisse dicuntur parthenope. Leucosia. ligia. Orbataq; præside pinus. nauis palinuro gubernatore priuata: ut plene Verg. narrat. In arimẽ prochyteq; legit. transit. In arime aut insula est i sinu cãpano: i qua est mõs flãmas eructãs: Prochyte uero insula ẽ sic dicta: qd̃ terrãe motu ab aenaria sic. p̃fusa. nã τ̃ροχ̃ε̃ω̃ significat p̃fundo. Pithecusa habitantũ noie dictas. pithecusa insula ẽ in sinu cãpano urbẽ i mõte hñs pithecusas: a multitudine simiarũ dicta. Nã τ̃ροχ̃ε̃ω̃ simia dicit. Iuppiter. n. Cercopũ p̃fidiam odio hñs eos in simias cõuertit: hãc q; insulã illis assignauit habitadã. pli. uero audacter ab ouidio dissentiens scribit pithecusã nã a simiarũ multitudine: ut aliq; existimauere: sed a figulnis dolianorũ denominatã esse. Pithos nãq; doliũ a grecis appellat. Cecropidũ exosus. cũ maxia atheniẽsũ: q; & cecropidã dñr ignominia sic legit. cũ p̃sertim nusq; lectũ sic atheniẽses Ioui odio fuisse. q̃re loco cecropidũ audacter cõtẽderim cecropũ penultima p̃ducta ẽ legendũ. Nã cercopes decep. ores qd̃ dã fuerunt ephesũ habitates q; Iouẽ quoq; decipere conati sũt. Quare indignatus iuppiter in simias transformauit. Cercopas aut hoies fuisse dolosos ac p̃fidios idicio ẽ h̃ grãcorũ puerbiũ τ̃ροχ̃ε̃ω̃ κ̃ε̃ρ̃κ̃α̃ τ̃ω̃ν id est terrarum cercopũ. Quod qdem prouerbiũ i malignos & fraudolẽtos usurpat. Inde ẽt κ̃ε̃ρ̃κ̃ο̃ τ̃ροχ̃ε̃ω̃ grãci dicunt p̃ eo qd̃ est decipere & fraudare. Videt aut ad id alludere: qd̃ cercopi theci simia caudata dicunt: quis τ̃ροχ̃ε̃ω̃ κ̃ε̃ρ̃κ̃ο̃ν. hoc est a cauda cognominẽt. Cercopa sane: ut ait Sex. Põpeius: grãci appellant lucrari undiq; cupientẽ: quasi κ̃ε̃ρ̃κ̃α̃ τ̃ροχ̃ε̃ω̃: quẽ nos quoq; lucrionẽ uocamus. Homerus quoq; in cercopas carmine iuectus ẽ: ut narrat Plutarchus. Possẽ queri. facultatẽ querendi ac lamẽrandi. uerbũ. n. p̃ noie positũ est. Has ubi p̃terit. aduẽtũ aenã ad sibyllã describit poeta ut sibyllã ipã i uocẽ radẽ cõuersã fuisse expõat. nã sibyllã dũ ẽt uirgo ab apolline amata: cũ ab eo: ut qcquid uellet peteret hortante impetrasset: ut tot annos uiueret: quot in manu harenas tenebat: oblita est adĩcere uoto: ne unq; senesceret. quare cum phœbo morem gerere noluerit ad tantum decrepitis peruenit ut a corpore derelicta tota in uocẽ fuerit commutata. Parthenopeia mœnia. Neapolim. quã & parthenope ab una sirenũ illic sepulta fuit appellata. Canori æolide. Miseni æoli filii: quo nõ p̃stãtior alter are ciete uiros marternq; accendere cantu: ut canit Vergilius. unde etiã p̃mõtorũ misenũ fuit appellatũ. Littora cumarũ. cumã urbs cãpaniã. antiquissima italicarũ urbiũ atq; sicularũ a chalcidẽsibus qd̃ cõdita: ut Strabo inquit. Sed

Scylla i
scopulũ

Cercop̃
pes i si
mias

nit ut a corpore derelicta tota in uocẽ fuerit commutata. Parthenopeia mœnia. Neapolim. quã & parthenope ab una sirenũ illic sepulta fuit appellata. Canori æolide. Miseni æoli filii: quo nõ p̃stãtior alter are ciete uiros marternq; accendere cantu: ut canit Vergilius. unde etiã p̃mõtorũ misenũ fuit appellatũ. Littora cumarũ. cumã urbs cãpaniã. antiquissima italicarũ urbiũ atq; sicularũ a chalcidẽsibus qd̃ cõdita: ut Strabo inquit. Sed

Aeneas a Cumæis denominata. Nā coloniae ductores hip-
 ad infe- podles cumæus & Megasthenes chalydēsis inter
 tos se pepigerūt: ut chalydensiū q̄dem colonia esset. a
 cumæis uero nomē acceperet. alii ἀπὸ τοῦ Κῦμα
 Τὸν. hoc est ab undis cumas scribūt fuisse denomi-
 natas. Viuacis Sybillæ. quæ multos annos uixit.

Sybilla uero ex sententia. M. Varronis oīs fœmi-
 na uates nūcupat uel ab unius Delphidis noīe. uel
 a consiliis deorū enūciandis. σιοῦσ̄. n. deos & consi-
 liū Βοῦ λία v appellabant æolico genere sermonis.
 Itaq; sibyllam dictā esse quasi ὁ θεὸς Βοῦ λία v scribit
 Varro: easq; decē numero fuisse: quas q̄dē oēs enu-
 merat sub auctorib⁹ qui de singulis scriptarūt.
 Prima aut fuit persica. Secūda libyca. Tertia delph.
 ta. Quarta cimmerica. Quinta erythræa. Sexta samia.
 Septia cūana noīe Amalthea: q̄ ab aliis Herophilæ
 uel Demophilæ nominat. Octaua Hellestōriaca.
 Nona phrygia. Decima Tyburs nomīe Albumea.
 Ceteræ Cumana ad quā peruenisse Aeneā Ouidi⁹
 narrat: nouem libros attulisse ad regem Tarquinū
 priscū narrat ac pro eis trecentos Philippeos po-
 stulasse. rexq; aspernatus pretii magnitudinem mu-
 lieris in sania derisisse. Illa in conspectu regis tres cō-
 busisse: ac pro reliq; idem pretiū postulasse. Tarq-
 nius multo magis mulierem insanire putasse: quæ
 demo tribus aliis exustis cū in eodem prætio perse-
 ueraret: motus rex anus pertinacia residuos trecen-
 tis aureis emisse. Manes paternos. aīam anchisæ
 patris. Furibūda. furenti similis. Deo recepto.
 apolline accepto. Dextera. fortitudo. Per ferrū. p-
 ensem: quo multos hostiū interfecit æneas. Pietas
 spectata per ignes. nā ex incendio troiano & deos
 penates & patrē anchisen humeris exportauit æneas.
 Elysiæq; domos. Elysiū a poetis fingit locus eē
 apud inferos: ubi animæ eorū qui bene uixerūt qe-
 scere in sūma fclitate dār. Regna nouissima. ife-
 ros. Simulacraq; cara parentis. hoc ex eorū opinio-
 ne dictū est q̄ aiunt hominem ex tribus constare.
 anima. corpore. & simulacro. Animamq; cælū pete-
 re. Corpus reddi terræ. Simulacrū ad inferos descē-
 dere. Inuia uirtuti nulla est uia. nā subaudiat. est.
 n. sūa causam continens cur sit ad inferos descēsu-
 rus æneas. Iunonis auernæ. Proserpinæ. Nemus
 n. iuxta auernū & plutoni & proserpinæ fuit dica-
 tū. Formidabilis orchis. formidandi plutonis.

Inde ferens lassos. ab inferis reuertens. Lassos
 passus. hypallage est. ipse. n. lassus intelligit. Fallit
 sermone laborem. hoc est loquēdo efficit: ut labor
 non sentiat. Numinis instar: ad similitudinē deæ
 pro dea. Muneris esse tui. Me uitam abs te dono
 accepisse. Tribuam tibi thuris honores. hoc est. ti-
 bi tāq; deæ sacrificabo. Et suspiratibus haustis. su-
 spiriis tractis. Humanū. mortale. Dignare. dignū
 puta. Lux æterna. uita perpetua. Patuisset. ex po-
 sita & aperta fuisset. Optatis potiere tuis. uoti tui
 compos fies Pulueris hausti. eruti. Tot natales.
 tot annos. Vana. stulta. Excidit. e memoria fugit
 oblita sum. Hos tamen ille mihi dabat. edisset.

Sybilla
 in uocē

Aeolidæ tumulū: & loca fœta palustribus uluis
 Littora cumarum: uiuacisq; antra sibyllæ
 Intrat: & ut manes adeat per auerna paternos
 Orat. at illa diu uultum tellure inoratum
 Erexit: tandemq; deo furibunda recepto:
 Magna petis dixit uir factis maxime: cuius
 Dextera per ferrum. pietas spectata per ignes.
 Pone tamen troiane metum. potiere petitis:
 Elysiæq; domos & regna nouissima mundi
 Me duce cognosces: simulacraq; cara parētis.
 Inuia uirtuti nulla est uia. dixit: & auro
 Fulgentem ramum silua iunonis auernæ
 Monstrauit: iussitq; suo diuellere trunco.
 Paruit æneas: & formidabilis orchis
 Vidit opes: atauosq; suos: umbramq; senilem
 Magnanimi achisæ. didicit quoq; iura locorū.
 Quæq; nouis essent adeunda pericula bellis.
 Inde ferens lassos auerso tramite passus
 Cum duce cumæa fallit sermone laborem.
 Dūq; iter horrēdū p opaca crepuscula carpit:
 Seu dea tu præsens: seu diis gratissima dixit:
 Numinis instar eris semper mihi: meq; fatebor
 Muneris esse tui: quæ me loca mortis adire.
 Quæ loca me uisæ uoluisti euadere mortis.
 Pro quibus aerias meritis euectus ad auras
 Tempa tibi statuā. tribuā tibi thuris honores.
 Respicit hunc uates: & suspiratibus haustis
 Nec dea sum dixit: nec sacri thuris honore
 Humanum dignare caput. neu nescius erres:
 Lux æterna mihi carituraq; sine dabatur:
 Si mea uirginitas phœbo patuisset amanti.
 Dum tamē hanc sperat: dū pcorrūpere donis
 Me cupit: elige ait uirgo cumæa: quid optes.
 Optatis potiere tuis. ego pulueris hausti
 Ostendēs cumulū: quot hret corpora puluis:
 Tot mihi natales contingere uana rogauī.
 Excidit: ut peterē iuuenes quoq; ptinus ānos.
 Hos tamen ille mihi dabat æternāq; iuuentā:
 Si uenerē paterer. contempto munere phœbi
 Inuaba permaneo. sed iam felicior ætas
 Terga dedit: trēuloq; gradu uēit agra senect⁹:
 Quæ patiēda diu. nam iam mihi sæcula septē
 Acta uides. superest nūeros ut pulueris æquē
 Tercentum messes. tercentum muisa uidere.
 Tempus erit: cum de tanto me corpore paruā

Si uenerē pateret. si passa fuisset illū coire mecū. Innuba uirgo. sine nuptiis. Felicior aetas. iuuenilis aetas. Terga dedit. fugit. Aegra senectus. ab effectu q̄ aegros homines reddat. Quae patiēda diu. quae mihi per longū tps est toleranda. Saecula septē. septingentos annos. nam saeculū centū annorū spatū complectit. Superst uidere. poetica locutio. superest ut uideā. Tercentū messes & musta. tercentū annos intelligimus. Talia conuexū. pulchra phantasia ad describendū sociorū ulyssis. in uarias feras metamorphosin defecit. dicit poeta. ac eorū dem in humanā figuram restitutionem. Macareū. neritiū atq; achimenidem ulyssis coites fingit ea quae si

Longa dies faciat: consumptaq; mēbra senecta
Ad minimū redigēt onus. nec amata uidebor:
Nec placuisse deo. phœbus quoq; forsitan ip̄e
Vel non agnosceret uel dilexisse negabit.
Vsq; adeo mutata ferar. nulliq; uidentia.
Vocē tamē noscar. uocem mihi fata relinquet.
Talia conuexum per iter memorante sibylla:
Sedibus euboicam stygiis emerfit in urbem
Troius aeneas: sacrisque ex more litatis
Littora adit nondum nutricis habentia nomē.
Hic quoq; substiterat post tedia lōga laborum
Neritius macareus comes experientis ulyssis.
Desertum quondam mediis in rupibus aetnae
Noscit achimenidem: improuiso que repertum
Viuerē miratur quis te casusue deusue
Seruat achimenide: cur inquit barbara graium
Prora uehit: petitur uestra quae terra carina:
Talia querenti iam non hirsutus amictu.
Iam suus: & spinis conferto tegmine nullis
Fatur achimenides. iterū polyphemō & illos
Aspiciam fluidos humano sanguine rictus:
Hæc mihi ni potior domus ithaciq; carina.
Si minus aeneam ueneror genitore: nec unq̄
Esse satis potero: praestem licet omnia gratus.
Quod loquor & spiro: cælūq; & lumina solis
Aspicio. possim ne ingratus & immemor esse:
Ille dedit: quod non anima hæc cyclopis in ora
Venit: & ut lumen iam nunc uitale relinquam:
Ut tumulo: aut certe non illa condar in aluo.
Quid mihi tunc animi: nisi timor abstulit oēm
Sensum aīumq; fuit: cū uos petere alta relict⁹
Aequora conspexi: uolui in clamare: sed hosti
Prodere me timui: uestrae quoq; clamor ulyssis
Pene rati nocuit. uidi cum monte reuulsum
Immanē scopulum medias permisit in undas.
Vidi iterum ueluti tormenti uiribus acta
Vasta giganteo iaculantem saxa lacerto.
Et ne deprimeret fluctusq; lapisq; carinam:
Pertimui: nam me non esse oblitus in illa.
Ut uero fuga uos ab acerba morte reduxit:

bi euenerūt commemorare. i. e. dyssēa aut Home
ri hæc sumunt. Conuexū. per iter arduū. Memo
tante. narrante. Euboicā in urbem. Cum as dicit: q̄
a chalcydensibus condita fuerūt. Nutricis nomē.
caieta. nā Caieta nutrix aeneae fuit: q̄ moriens & ur
bi & portui nomē dedit: ut carmine Vergiliano est
notū. Tu quoq; littoribus nostris aenea nutrix Ae
tertia moriens famam caieta dedisti. Neritius ma
careus. hic forte ad circes potentiā explorandā ab
Vlysse missus cū porionē ab ipsa Circe acceptā gu
stasset: una cū omnibus sociis: p̄ter unū Eurylochū:
q̄ nihil bibere uoluit: in porcū fuit conuersus. sed p̄
cibus ulyssis circe eos tandē pristinae restituit figu
ra. Hic quoq; substiterat. illic quoq; remāserat. Ne
ritius. ithacesius. neritus. n. ithacae mons est. Expe
riētis ulyssis. experti multa & passi ulyssis. Deser
tū quondam. olim derelictū. Noscit achimenidē.
achimenides timore polyphemi cyclopis in sicilia
ab Vlysse relictus ab aenea illac nauigante fuit exce
ptus: ut ex carmine Verg. etiā pueris est notū. Ser
uat. seruauit. putabat. n. macareus illū piisse. Cur
barbara graiū. mirat macareus achimetiden græcū:
Vlyssisq; comitē cū troianis græcorū hostibus nau
igare. Petit terra q̄ uestra carina: hoc est quo nau
gatis? Iam non hirsutus amictu. iam nō asperis in
dutus uestibus: q̄les in etna latitās gerebat. allude
re aut poeta uidet ad ea q̄ de achimenide Verg. scri
bit. Cū subito e syluis macie confecta sup̄ma ignoti
noua forma uiri miseradaq; cultu procedit supplex
q; manns ad littora tendit. Respicimus. dira illuui
es immissaq; barba conferto tegimen spinis acce
tera graius Et quondā patriis ad troiam missus in
armis. Iam suus. iam sui iuris. Iteq; polyphemō.
illi interrogationi responder. Cur barbara graiū
prora uehit? Se aut gratū erga aeneam ostendit achi
menides. Illos rictus fluidos. illa fluentia ora. As
piciam. optandi ē modus. Nipotior domus est. ni
si melior & ceterior hæc domus est mihi: q̄ sit & mea
& Vlyssis nauis. Quod loquor & spiro. qd uiuo. fa
ret aut achimenides se uitā ab aenea accepisse: illiq;
se omnia debere. Est autē ordo. ille dedit quod lo
quor & spiro. Possim ne ingratus: parenthesis qua
significat achimenides se nunq̄ in aeneam ingratus
esse posse. Ut lumen iam nunc uitale reliqua. hoc
est. ut contingat me statim mori. Ut tumulo con
dar. sepeliar. illud aut uerbū dedit huc quoq; est re
ferendū. Aut certe. correct. o ē dicti prioris. posset
enim i mari perire. In illa aluo. cyclopis notissima:

Achine
nides.

Quid animi fuit, quis animus esse debuit. Per-
misit, coniecit. Veluti tormenti uiribus acta, tor-
mentum instrumentum est bellicum, a torquēdis.
& cum impetu mittendis lapidibus dictum. Acta,
impulsa. Giganteo lacerto, maximo brachio quā
tus giganteo deceret: per quod uasta Polyphemi
magnitudo significatur. Deprimeret, demerge-
ret. Fluctusue, saxorum iactu excitatus. Iam me
non esse oblitus in illa, perinde inquit timui: ac si i
illa naue ego quoq; fuisset. Reduxit, liberauit.

Et luminis orbis, oculo priuatus. Incurfat ru-
pibus, incidit in saxa sic ut pedes lædat. Tabo, sa-
nie corporū deuoratorum. Execratur, detestatur.

O si quis referat, ordo est, o q̄ nullū aut leue dam-
num lucis ademptæ: si quis casus referat mihi ulys-
sem. Referat, reuehat. Sæuiat, sæuitiam ac crude-
litate exerceat. Laniem, lacerem. Inūdet, undæ
more impleat. Elisi artus, contusa membra. Tre-
pident, palpitent. Lucis ademptæ, est ossi oculi.

Hæc & plura ferox, locutus est, iactauit, simileue
uerbam est subaudiendum. Luridus horror, ab
effectu: q̄ luridos & nigros faciat. Cæde, sangui-
ne. Et inanem luminis orbem, circulum oculo
uacuum. Membra q; uasta subaudiamus. Con-
cretam, cōiunctam. Minimū tamen ipsa doloris,
afferebat, eratue subaudiatur, se aut ex morte: quæ
sibi instare uidebatur: minimū doloris cepisse Achi-
menides ait q̄ uidebat Polyphemum oculo priua-
tum suæ crudelitatis pœnas dedisse. Rebar, opi-
nabar putabam. Hærebat affixa erat. Afiligi, al-
lidi. Semianimes, semimortuos. Auidam con-
debat in aluum, deuorabat. Sine sanguine, palli-
dus. Mandentemq; uidens, quia uidebam, est enī
participium causam significans: cur mæstus ac sine
sanguine staret achimenides. Frustra, carniū par-
tes. Glomerata, coniuncta. Talia fata, talem mor-
tem. Cupidusq; moriri, moriendi, est enim græca
figura. Moriri autem secundum quartam declinauit
coniugationem: cum frequentius secundum ter-
tiam dicatur. Glande famen pellens, glandibus &
herba uescens. Ex spes, extra omnem spem con-
stitutus. Et moui, commouī, persuasit: ut me acci-
peret. Graium, Græcū, ac si diceret sibi hostem.

Aeolus
rex uen-
torum.
Ventiū
utre
Vlyssi
traçati.

Et turbæ, & comitū. Quæ tecū est credita ponto, q̄
se tecū mari cōmisit. Aeolū ille refert, æolus iouis
ex acesta filia hippotæ troiani filius regnasse dicitur
apud insulas æolias ab ipso appellatas: q̄ ex confur-
gentibus nebulis ita uentos prædicebat futuros:
ut eos in sua potestate habuisse sit creditus. Adhuc
ut Home, scribit: cū ulysses peruenisset quo cōmo-
dius in patriam nauigaret: uentos in utre ligatos ab
ipso accepit. Sed socii autū esse putantes utre solue-
rūt, unde erēpentes uenti maximam excitarunt tē-
pestatem, qua ad æolū redire coacti fuerūt. Thusco
profundo, in thusco mari. Hippotadē, hippotæ
nepotem. Cohibētem, coercētem, continētē. Bo-

Ille quidem totā gemebūsus obābulat ætā:
Præemptatq; manu siluas: & luminis orbis
Rupibus incurfat: fœdataq; brachia tabo
In mare ptendens gentem execratur achiuam:
Atq; ait, o si quis referat mihi casus ulyssēm:
Aut aliquem ex sociis: in quem mea sæuiat ira,
Viscera cuius edam, cuius uiuentia dextra
Membra mea laniē, cuius mihi sanguis inundet
Guttur: & elisi trepident sub dentibus artus:
Quā nullū aut leue sit dānū mihi lucis adēptæ:
Hæc & plura ferox, me lurid⁹ occupat horror
Spectantem uultus & iā nunc cæde madentes
Crudelesq; manus: & inanem luminis orbem:
Membraq; & humano concretā sanguine barbā,
Mors erat añ oculos minimū tñ ipsa doloris:
Et iam prensus, iā nunc mea uiscera rebar
In sua mersurum: mentiq; hærebat imago
Temporis illius: quo uidi bina meorum
Ter quater affligi sociorum corpora terræ:
Dum super ipse iacens hirsuti more leonis
Visceraq; & carnes: cumq; albis ossa medullis:
Semianimesq; artus auidā cōdebat in aluum,
Me tremor inualit, stabā sine sanguine mæstus:
Madentemq; uidens eiectantemq; cruentas
Ore dapes: & frustra mero glomerata uomētē
Talia fingebam misero mihi fata parari:
Perq; dies multos latitans: omnemq; tremiscēf
Ad strepitū: mortēq; timens: cupidusq; moriri,
Glande famē pellēs: & mista frondibus herba,
Solutus, inops, ex spes, leto pœnaq; relictus
Hæc procul aspexi lōgo post tempore nauem:
Orauiq; fugam gestu: ad littusq; cucurri:
Et moui: graiumq; ratis troiana recepit.
Tu quoq; pade tuos comitū gratissime casus:
Et ducis & turbæ: quæ tecū est credita ponto,
Aeolon ille refert thusco regnare profundo:
Aeolon hippotaden cohibentē carcere uetos:
Quos bouis inclusos tergo mēorabile mun⁹
Dulichium sumpsisse ducem: flatuq; secundo
Lucib⁹ ille nouem: & terram aspexisse petitā,
Proxima post nonā cum sese aurora moueret:
Inuidia socios prædaq; cupidine uictos
Esse ratos aurū dempsisse ligamina uentis:
Cū qbus ille retro: p̄ quas mō uenerat undas:

Aeolique ratem portus repetisse tyranni.
 Inde lami ueterem lastrygonis inquit in urbem
 Venimus, antiphates terra regnabat in illa.
 Missus ad hunc ego sum numero comitate duorum
 Vixque fuga quaesita salus comitique mihique.
 Tercius est nobis lastrygonis impia tinxit
 Ora cruore suo, fugientibus instat: & agmen
 Concitat antiphates, coeunt: & saxa trabesque
 Coniciunt, merguntque uiros, merguntque carinas
 Vna tamen: quae nos ipsumque uehebat ulysses.
 Effugit, amissa sociorum parte dolentes
 Multaque conquesti terris allabimur illis
 Quas, pcul, hic cernis, pcul hic (mihi crede) ui
 Insula uisa mihi, tuque o iustissime troum (deda
 Nate dea (neque etiam finito marte uocandus
 Hostis es aenea) moneo fuge littora circes.
 Nos quoque circao religata in littore pinu
 Antiphatae memores immansuetique cyclopis
 Ire negabamus: & tecta ignota subire.
 Sorte sumus lecti, fors me fidumque politen:
 Eurylochumque simul nimumque elpenora uini:
 Bisque nouem socios circae ad moenia misit:
 Quae simul attigimus: stetimisque in limine tecti
 Mille lupi mixti que lupis urfi que lea que
 Occursu fecere metum, sed nulla timenda:
 Nullaque erat nostro factura in corpore uulnus:
 Quin etiam blandas mouere per aera caudas
 Nostraque adulantes comitant uestigia: donec
 Excipiunt famulae: perque atria marmore tecta
 Ad dominam ducunt, pulchro sedet illa recessu
 Solenni solio: pallamque induta nitentem:
 Insuper aurato circumuelatur amictu
 Nereides nymphaeque simul: quae uellera motis
 Nulla trahunt digitis, nec fila sequentia ducunt,
 Gramina disponunt, sparsosque sine ordie flores
 Secernunt calathis uariasque coloribus herbas.
 Ipsa quae haec faciunt: opus exigat, ipsa quis usus
 Quouere sit in folio, quae sit concordia mixtis
 Nouit: & aduertens penfas examinat herbas,
 Haec ubi nos uidit, dicta acceptaque salute
 Diffudit uultus: & reddidit omnia uotis
 Nec mora: misceri tosti iubet hordea grani:
 Mellaque uique meri & cum lacte coagula passo.
 Quique sub hac lateat furti dulcedine: succos
 Adicit, accipimus sacra data pocula dextra,

uis tergo in utre ex tergo & pelle bouis, confecto.
 Terram petitam, ithacam expetitam. Proxima
 post nonam aurora, decima dies. Depsisse ligami
 na uentis, dissoluisse uentos. Diluchium ducem.
 Vlysses. Inde lami ueterem. Lami antiquissimus
 Lastrygonum Rex fuit: qui populi fuerunt ferita
 te famosi in ultimo Italiae angulo habitantes. Ad
 eos cum uenisset ulysses: Antiphates regnabat: a
 quo nonnullis & nauibus & sociis fuit ipediatus.
 Lastrygones aut primi post cyclopes siciliam habi
 tasse ferunt. Ad hunc, ad illum. Tinxit, madesce
 cit. Lastrygonis, antiphatae, Concitat, Couocat.
 Agmen, lastrygonum multitudinem. Coeunt,
 conueniunt, concurrunt. Terris allabimur illis, ad
 illas terras nauigauimus. Circaeum autem manu
 ostendit quod quidem promotorium est latii, a cir
 ce dictum: in urbs erat nomine circae. Procul uide
 da, neque enim tutum est accedere propius. Imman
 sueti, crudelis, illud uero epitheton parum feritati
 cyclopis conuenire uidetur. Ire negabamus, noleba
 mus ire. Circae ad moenia. Circaeorum urbis est
 periphrasis. Circaeum autem est etiam planities in
 Colchis. Ut Timaeus ait a Circae denominatur.

Simul, postque. Tecti, domus, per synegdo
 chen. Mille lupi, multi, finitus enim numerus per
 finito est positus. Lea, que & leanae. Sed nulla, fe
 rarum subaudiat, idcirco aut nulla eae timenda ui
 debat: quia nondum humanitatem deposuerat: eo
 que hominibus adulabant. Comitans, archaismos,
 comitant enim nunc dicimus. Marmore tecta, mar
 moreis segmentis incrustata. Aurato amictu, auro
 pallio. Gramina, herbas. Secernunt, discernunt.
 Variasque coloribus herbas, uarioque colore herbas.
 Opus, egigit, perficit, complet. Quis usus, quae
 utilitas. Quo in folio, in qua herba, synegdochicos
 a parte namque totum intelligimus. Penfas, ponde
 ratas, neque enim pharmacha nisi ponderentur, recte
 componi possunt. Diffudit uultus, exhilarauit.

Et reddidit omnia uotis, hoc est, omnia pro uotis
 respondit. Hordea tosti grani, hypallage est, gra
 na, non ordi tosti intelligimus. Cum lacte coagula
 passo, periphrasis est casei. Sacra, dextra execrabilia.

f iiii

Socii
 ulyssis i
 porcos:

Arenti ore, sicco, per quod intelligimus ipsos fuisse bibendi avidos. Horrescere, horridus fieri. Nec iam posse queri, & coepi non posse queri & lametari. iam enim in porcum fuerat conuersus. Occallescere in .in callum comutari. Pado rostro, recuruo.

Socii
ulyssis i
pristinam
figuram.

Moly
herba.

Colla tumere toris, extantibus carnibus tumida fieri. Illa uestigia feci, brachia in crura anteriora fuisse comutata ait. Cum eadem passis, cum sociis meis qui eadem erant passi in stabulo claudor. Tantum me dicamina possunt, parenthesis est acclamatione continens in circes medicamenta. Maneret, esset. Ab illo certior, factus subaudiat. Pacifer cyllenius, mercarius qui ad pacem mittit: quem admodum iris ad discordiam. Moly uocant superi, quod subaudiat, quod superi uocant moly. De hac uero uerba ex sententia homeri, sic Pli. scribit, laudatissima herbarum, est: homero teste: qui uocari ab diis putat moly. Inventionem eius Mercurio assignat: contraque summa ueneficia demonstrat, nasci eam hodie circa pheneum: & in cyllene arcadiae tradunt specie illa homerica radice rotunda nigraque magnitudine caepe. folio scyllae, effodi autem difficulter, graeci auctores flores eius luteum pinxere, cum Home. candidum scripserit. Iuueni e peritis herbarum medicis: qui & in Italia nasci eam diceret: affertque mihi e capania aliquot diebus effossam inter difficultates saxearum radices triginta pedes longae: ac ne sic quidem solidae sed abruptae.

Thalamo, in thalamum. Coniugii dotem, coitus praemium. Sociorum corpora, ut restituat sociorum corpora pristinae figurae. Percutimur caput, poetica est sydonegche. Nam in ipsa caput nobis percutit diceretur.

Magis hoc, tato magis. Illam flentem, Ulysses, subaudiamus. Quam nos testantia gratos, se ante omnia gratias ulyssi egisse ait. Hoc quoque cum multis. Pici iuuenis in auem sui nominis portentosam metamorphosin narrat Achimenidi Macareus, nam picus saturni filius Rex fuit Latii: qui cum iam canentem ex Venilia Iani filiam duxisset uxorem: a circe forte in uenatione uisus statimque amatus, cum ei morem gerere nollet in auem sui nominis fuit mutatus. Paratis, instructis. Ad talia sacra, magica.

Picus i
auem

Cum duce meo, cum Ulysses. Illa, famula: Signum statuum. Insigne, ornatum: Accipe, audi. Adiuce, adhibe. Proles saturnia, filius saturni. Forma uiro, tali pulchritudine: quali & statua ipsius. Licet ipse decorem, tantum fuisse decoris in uiuente Pico: quantum est in ipsius imagine ait.

Quae simul arenti sitientes haulimus ore:
Et tetigit summos uirga dea dira capillos:
(Et pudet: & referam) setis horrescere coepi.
Nec iam posse queri, pro uerbis edere raucum
Murmur: & in terram toto procumbere uultu.
Osque meum sensi pando occallescere rostro.
Colla tumere toris: & qua modo pocula parte
Sumpta mihi fuerant: illa uestigia feci.
Cumque eadem passis (tamen medicamina possunt)
Claudor in antra, suis solum caruisse figura
Vidimus eurylochum, solus data pocula fugit.
Quae nisi uitasset: pecoris pars una maneret
Nunc quoque setigeri: nec tantae cladis ab illo
Certior ad circen ultor uenisset ulysses.
Pacifer huic dederat florem cyllenius album.
Moly uocant superi, nigra radice tenetur.
Tutus eo monitusque simul caelestibus intrat
Ille domum circes: & ad insidiosa uocatus
Pocula: conantem uirga mulcere capillos
Reppulit: & stricto pauidam deterruit ense,
Inde fides: dextraque data: thalamoque receptus
Coniugii dotem sociorum corpora poscit.
Spargimur ignotae succis melioribus herbarum:
Percutimurque caput conuersae uerbere uirgae:
Verbaque dicuntur dictis contraria uerbis.
Quo magis illa canit: magis hoc tellure leuati
Erigimur: setaeque cadunt: bifidosque relinquit
Rima pedes, redeunt humeri, & subiecta lacertis
Brachia sunt, flentem flentes conlectimur illum.
Haeremusque ducis colo, nec uerba locuti
Vlla priora sumus: quam nos testantia gratos.
Annua nos illic tenuit mora: multaque praesens
Tempore tam longo uidi, multa auribus hausi.
Hoc quoque cum multis: qui clam mihi rettulit una
Quatuor e famulis ad talia sacra paratis.
Cum duce namque meo circe dum sola moratur:
Illa mihi niueo factum de marmore signum
Ostendens iuuenile gerens in uertice picum
Aede sacra positum, multisque insigne coronis:
Quis foret, & quare sacra coleretur in aede.
Cur hanc ferret auem: quarenti & scire uolenti
Accipe ait macareu, domineque potentia quaesit
Hinc quoque disce meae, tu dictis adiuce mentem,
Picus in ausoniis proles saturnia terris
Rex fuit utilium bello studiosus equorum.